

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 4. oktoober 2022
(OR. en)

9271/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0141 (NLE)

AGRI 205
FORETS 35
DEVGEN 96
ENV 448
RELEX 666
JUR 351
PROBA 17

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Euroopa Liidu ja Guyana Kooperatiivvabariigi vaheline metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitlev vabatahtlik partnerlusleping

EUROOPA LIIDU JA
GUYANA KOOPERATIIVVABARIIGI VAHELINE
METSÄÕIGUSNORMIDE TÄITMISE JÄRELEVALVET, METSAHALDUST
JA EUROOPA LIITU TOODAVATE PUITTOODETEGA KAUPLEMIST KÄSITLEV
VABATAHTLIK PARTNERLUSLEPING

EUROOPA LIIT, edaspidi „liit“,

ja

GUYANA KOOPERATIIVVABARIIK, edaspidi „Guyana“,

edaspidi koos „lepinguosalised“,

ARVESTADES liidu ja Guyana vahelisi tihedaid koostöösuhteid, eelkõige koostöölepingu raames, mis allkirjastati 23. juunil 2000 Cotonous ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel¹ ning mis vaadati läbi 25. juunil 2005 Luxembourgis ja 22. juunil 2010 Ouagadougous (edaspidi „Cotonou leping“),

ARVESTADES Kariibi piirkonna ja ELi ühist partnerlusstrateegiat, mis töötati välja Madridis peetud ELi ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide Kariibi mere piirkonna foorumi (CARIFORUM) 2010. aasta mai otsuse alusel ning mille on ühiselt koostanud liit ja CARIFORUMi riigid,

ARVESTADES 4. märtsil 2018 Costa Ricas Escazús vastu võetud piirkondlikku lepingut keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise kohta Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikides,

¹ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

ARVESTADES ühelt poolt CARIFORUMi riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelist majanduspartnerluslepingut¹,

ARVESTADES, et komisjoni 21. mai 2003. aasta teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) ELi tegevuskava ettepaneku kohta on esimene samm ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse kiireloomuliste küsimuste lahendamisel,

KINNITADES VEEL KORD lepinguosaliste tahet järgida 26. juunil 1945 San Franciscos allkirjastatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja ning võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt 10. detsembril 1948 vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsioonis ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt 13. septembril 2007 vastu võetud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põlisrahvaste õiguste deklaratsioonis sõnastatud põhimõtteid,

KINNITADES VEEL KORD Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt 16. detsembril 1996 vastu võetud lepinguosaliste tahet järgida kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt 21. detsembril 1965 vastu võetud rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelist konventsiooni ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt 16. detsembril 1966 vastu võetud majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti,

¹ ELT L 289, 30.10.2008, lk 3.

KINNITADES VEEL KORD Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt 25. septembril 2015 vastu võetud dokumendis „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 Muudame oma maailma“ esitatud deklaratsioonis kestliku arengu tegevuskava 2030 (edaspidi „tegevuskava 2030“) kohta esitatud põhimõtete ja kohustuste olulisust, eelkõige võetud kohustust saavutada kestlik areng selle kolmes mõõtnes – majanduslikus, sotsiaalses ja keskkonnavalas – tasakaalustatult ja integreeritud viisil,

MEENUTADES sellega seoses tegevuskavas 2030 sätestatud kestliku arengu eesmärgid ja vaheeesmärgid, eriti vahe-eesmärgi 15.2, nimelt edendada 2020. aastaks igat liiki metsade säästvat majandamist, peatada metsade raadamine, taastada halvenenud seisundis metsad ning suurendada oluliselt metsastamist ja taasmetsastamist kogu maailmas,

OLLES TEADLIKUD Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt 14. juunil 1992 vastu võetud Rio keskkonna- ja arengudeklaratsioonis esitatud metsade säästva majandamise põhimõtete tähtsusest ning eelkõige üldsuse teadlikkuse ja keskkonnaküsimustesse kaasamise ja nendes osalemise olulisust käsitleva 10. põhimõtte, naiste rolli keskkonnajuhtimises ja -arengus käsitleva 20. põhimõtte ning põlisrahvaste ja nende kogukondade ning muude kohalike kogukondade olulist osa keskkonnahalduses ja -arengus käsitleva 22. põhimõtte tähtsusest,

TUNNISTADES metsade rolli kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise peamise lahendusena ning tuletades sellega seoses meelde kliimamuutusi käsitlevat Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel 12. detsembril 2015 vastu võetud Pariisi kokkulepet, eriti selle artiklit 5, milles nõutakse raadamisest ja metsa seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamist, metsade kaitse ja säästva majandamise edendamist,

VÕTTES ARVESSE 3. märtsil 1973 Washingtonis allkirjastatud ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES), eelkõige selle nõuet, et CITESi osalised väljastaksid CITESi I, II või III lisas loetletud liikidesse kuuluvate isendite eksportimiseks lube üksnes teatavatel tingimustel, eelkõige tingimusel, et kõnealuste isendite omandamisel ei oleks rikutud asjaomaseid loomastiku ja taimestiku kaitse seadusi,

KINNITADES VEEL KORD, kui oluliseks lepinguosalisel peavad põhimõtteid ja norme, millega reguleeritakse mitmepoolset kauplemist, eelkõige 1994. aasta üldises tolli- ja kaubanduskokkuleppes („GATT 1994“) ning 15. aprillil 1994. aastal allkirjastatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu (Marrakechi leping) IA lisas loetletud muudes mitmepoolsetes lepingutes sätestatud õigusi ja kohustusi, ning vajadust kohaldada neid läbipaistvalt ja mittediskrimineerivalt,

VÕTTES ARVESSE nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrust (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse,

TUNNUSTADES Guyana pühendumust hea valitsemistava, metsade säästva majandamise, õiguskaitse ja seadusliku puidukaubanduse jätkuvale edendamisele,

OLLES TEADLIKUD, et metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) vabatahtliku partnerluslepingu täitmine toetab metsa säästvat majandamist ja aitab kaasa kliimamuutuste vastu võitlemisele, mis toimub raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamise ning metsa kaitsmise ja säästva majandamise ning metsa süsinikuvarude talletamise võime suurendamise kaudu arengumaades (REDD+),

TUNNISTADES, et Guyana metsanduskomisjoni poolt 26. septembril 2018 vastu võetud Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteem on loodud kõigi käesoleva lepinguga hõlmatud puittoodete seaduslikkuse tagamiseks, olenemata nende sihtkohast,

TUNNISTADES, kui oluline on kaasata käesoleva lepingu täitmisse kõik asjaomased sidusrühmad nende esindusasutuste kaudu nii metsandussektoris kui ka väljaspool, olenemata soost, vanusest, asukohast, usust või veendumustest, etnilisest päritolust, nahavärvist, keelest, puudest või mis tahes muust staatusest, sealhulgas erasektori, kodanikuühiskonna ning kohalike ja põliskogukondade esindajad, aga ka muud metsast sõltuvad inimesed,

TUNNISTADES Guyana pühendumust kooskõlas oma põhiseaduse, riigisiseste õigusaktide ja rahvusvaheliste õigusaktidega luua tõhusad mehhanismid, mis võimaldavad kõigil asjaomastel sidusrühmadel käesoleva lepingu täitmisele kaasa aidata,

TUNNISTADES, et mittekonfidentsiaalse teabe avaldamine on väga oluline, et hõlbustada metsandussektoris ja väljaspool seda kõigi asjakohaste sidusrühmade täielikku ja tõhusat osalemist, olenemata soost, vanusest, asukohast, usust või veendumustest, etnilisest päritolust, nahavärvist, keelest, puudest või mis tahes muust staatusest, ning et seetõttu on teabe esitamine käesoleva lepingu täitmisel keskse tähtsusega,

OLLES OTSUSTANUD vähendada käesoleva lepingu täitmise tagajärjel tekkida võivad kahjulikku mõju asjaomastele sidusrühmadele metsandussektoris ja väljaspool seda,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

ARTIKKEL 1

Eesmärk

Kooskõlas lepinguosaliste ühise kohustusega tagada iga liiki metsa säästev majandamine on käesoleva lepingu eesmärk sätestada õigusraamistik, mille siht on tagada, et kõik käesoleva lepinguga hõlmatud puittooted, mis imporditakse Guyanast liitu, on toodetud seaduslikult, ning edendada sellega puittoodetega kauplemist.

Lisaks on käesolev leping aluseks lepinguosaliste vahelisele dialoogile ja koostööle, et hõlbustada ja edendada selle terviklikku täitmist ning tugevdada metsaõigusnormide täitmise järelevalvet ja metsahaldust.

ARTIKKEL 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „pädev asutus“ – asutus, mille liidu liikmesriik on määranud FLEGT-litsentse vastu võtma, kontrollima ja heaks kiitma;

- b) „eksport“ – puittoodete füüsiline lahkumine või väljaviimine Guyana geograafilise territooriumi mis tahes osast, välja arvatud läbi Guyana veetavad puittooted;
- c) „FLEGT-litsents“ – IV lisa 1. liites sätestatud dokument, mis kinnitab, et saadeti on seaduslikku päritolu ja käesolevas lepingus sätestatud kriteeriumide alusel kontrollitud;
- d) „HSi kood“ – nelja- või kuuekohaline kood vastavalt kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi nomenklatuurile, mille on kehtestanud Maailma Tolliorganisatsioon Brüsselis 14. juunil 1983 allkirjastatud rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooniga, koos selle hilisemate muudatustega;
- e) „import liitu“ – selliste puittoodete liidus vabasse ringlusse lubamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artikli 201 tähenduses, mida ei saa käsitada mittekaubanduslikku laadi kaubana vastavalt komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega) artikli 1 punkti 21 määratlusele;

- f) „sõltumatu audiitor“ – füüsiline või juriidiline isik või selliste isikute rühm, kes hindab teatava aja tagant Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi toimimist, usaldusväärsust ja tõhusust;
- g) „ühine järelevalve- ja läbivaatamiskomitee“ või „ühiskomitee“ – komitee, mille lepinguosalisel loovad käesoleva lepingu haldamise, järelevalve ja läbivaatamise, sealhulgas sõltumatu auditi juhtimise hõlbustamiseks, ning komitee hõlbustab ka lepinguosalistevahelist dialoogi ja teabevahetust;
- h) „seaduslikult toodetud puit“ või „seaduslik puit“ – käesoleva lepingu II lisas ja muudes lepingu asjakohastes sätetes märgitud Guyana õigusaktide kohaselt omandatud, üles töötatud, toodetud, töödeldud, transporditud ja kaubeldud puittooted; imporditud puidu puhul tähendab see puittooteid, mis on üles töötatud, toodetud, töödeldud, transporditud ja eksporditud ülestöötamisriigi asjakohaste õigusaktide ja V lisas kirjeldatud korra kohaselt;
- i) „litsentse väljastav asutus“ – Guyana määratud asutus FLEGT-litsentside väljastamiseks ja kinnitamiseks;

- j) „vabasse ringlusse lubamine“ – liidu tolliprotseduur, mis annab väljastpoolt liitu pärinevale kaubale liidu kauba tollistaatuse vastavalt määrusele (EL) nr 952/2013 ning mis hõlmab kõigi tasumisele kuuluvate imporditollimaksude sissenõudmist, asjakohasel juhul muude maksude sissenõudmist, kaubanduspoliitika meetmete, keeldude ja piirangute kohaldamist ning muude kauba impordi suhtes ette nähtud tolliformaalsuste täitmist;
- k) „saadetiis“ – FLEGT-litsentsiga puittoodete kogus, mille saadab kaubasaatja või vedaja Guyanast ja mis esitatakse tollile toodete vabasse ringlusse lubamiseks liidus;
- l) „läbiveetavad puittooted“ – kolmandast riigist pärinevad puittooted, mis sisenevad Guyana territooriumile tolli järelevalve all ja lahkuvad sealt muutmata kujul, kusjuures päritoluriik jääb samaks;
- m) „puittooted“ – I lisas loetletud tooted.

ARTIKKEL 3

FLEGT-litsentsimissüsteem

1. Lepinguosaliste vahel luuakse litsentsimissüsteem, mis hõlmab metsaõigusnormide täitmise FLEGTi. FLEGT-litsentsimissüsteemiga luuakse menetluste ja nõuete kogum, mis võimaldab kontrollida ja tõendada FLEGT-litsentside abil, et Guyanast liitu saadetavad puit ja puittooted on toodetud seaduslikult. Kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 2173/2005 ja käesoleva lepinguga aktsepteerib liit Guyanast saabuvald ja liitu imporditavaid puittoodete saadetisi üksnes juhul, kui need on varustatud FLEGT-litsentsidega.
2. FLEGT-litsentsimissüsteemi kohaldatakse puittoodete suhtes.
3. Lepinguosalised võtavad kõik vajalikud meetmed FLEGT-litsentsimissüsteemi kasutuselevõtuks.

ARTIKKEL 4

Litsentse väljastav asutus

1. Guyana määrab litsentse väljastava asutuse ja teatab Euroopa Komisjonile kirjalikult selle kontaktandmed. Lepinguosalised avalikustavad selle teabe.

2. Litsentse väljastav asutus kontrollib, et puittooted on toodetud seaduslikult kooskõlas II lisas loetletud õigusaktidega. Litsentse väljastav asutus väljastab FLEGT-litsentsi igale liitu eksportimiseks mõeldud puittoodete saadetisele, mis on toodetud seaduslikult Guyanas.
3. Imporditud puidu puhul ei väljasta litsentse väljastav asutus FLEGT-litsentse toodetele, mis ei ole üles töötatud, toodetud või eksporditud vastavalt ülestöötamisriigi ja tootmisriigi õigusaktidele.
4. Litsentse väljastav asutus kehtestab ja avalikustab oma FLEGT-litsentside väljastamise korra.
5. Litsentse väljastav asutus peab arvestust kõigi saadetiste üle, millel on FLEGT-litsents ja mis on kooskõlas mitmesuguste andmekaitset ja teabe konfidentsiaalsust käsitlevate riiklike õigusaktide ja tegevuspõhimõtetega, ning edastab need andmed artiklis 11 nimetatud sõltumatu auditi tegemiseks, tagades eksportijate omandit käsitleva teabe konfidentsiaalsuse.

ARTIKKEL 5

Pädevad asutused

1. Euroopa Komisjon edastab Guyanale kirjalikult liidu liikmesriikide määratud pädevate asutuste kontaktandmed. Lepinguosalised avalikustavad selle teabe.
2. Pädevad asutused kontrollivad enne saadetise liidus vabasse ringlusse lubamist, et sellel saadetisel oleks kehtiv FLEGT-litsents. Vabasse ringlusse lubamise võib peatada ja saadetise kinni pidada, kui tekib kahtlusi FLEGT-litsentsi kehtivuses vastavalt III lisale.
3. Pädevad asutused koostavad ja avaldavad igal aastal ülevaate saadud FLEGT-litsentsidest.
4. Kooskõlas riiklike andmekaitset käsitlevate õigusaktidega võimaldavad pädevad asutused isikule või asutusele, kelle Guyana on määranud sõltumatuks audiitoriks, juurdepääsu asjaomastele dokumentidele ja andmetele.

5. Käesoleva artikli lõiget 2 ei kohaldata CITESi liidetes loetletud liikidest valmistatud puittoodete suhtes, tingimusel et kõnealused tooted on hõlmatud nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määruses (EÜ) nr 338/97 (looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel) ette nähtud järelevalvet käsitlevate sätetega. Siiski tuleb selle järelevalvega hõlmatud puittoodete seaduslikkust kontrollida käesoleva lepingu artiklis 8 nimetatud Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi alusel.

ARTIKKEL 6

FLEGT-litsentsid

1. Litsentse väljastav asutus väljastab FLEGT-litsentse tõendina selle kohta, et puittooted on toodetud seaduslikult.
2. FLEGT-litsentsid koostatakse ja täidetakse inglise keeles, kasutades IV lisas esitatud vormi.
3. Kokkuleppe korral võivad lepinguosalised luua FLEGT-litsentside väljastamise, edastamise ja kättesaamise elektroonilisi süsteeme.
4. FLEGT-litsentside tehnilised kirjeldused ja väljastamise kord on sätestatud IV lisas.

ARTIKKEL 7

Seaduslikult toodetud puidu määratlus

1. Käesoleva lepingu kohaldamiseks on artikli 2 punktis h sätestatud seaduslikult toodetud puidu määratlus, mida on täpsustatud II lisas. II lisas on esitatud Guyana riigisisene õigusraamistik, samuti põhimõtted, kriteeriumid, näitajad ja tõendavad dokumendid, mis peavad olema olemas ja täidetud, et puittoodetele kehtiks FLEGT-litsents.
2. Guyana vaatab II lisas sätestatud ja metsandussektori suhtes kohaldatava riigisisese õigusraamistiku läbi, et vajaduse korral tugevdada ja rakendada kõiki asjakohaseid põhimõtteid, seadusi, eeskirju, statuute, strateegiaid, suuniseid, vabatahtlikke meetmeid ja tegevusjuhiseid.

ARTIKKEL 8

Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteem (GTLAS)

1. Guyana kasutab ja vajaduse korral täiustab olemasolevat süsteemi, mille abil kontrollitakse, kas puittooted on toodetud seaduslikult ja kas liitu eksporditakse ainult selliselt kontrollitud saadetisi, ning loob selleks Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi (*Guyana Timber Legality Assurance System*, GTLAS), nagu on sätestatud V lisas.

2. GTLAS sisaldab vastavuskontrolle, mis võimaldavad tagada, et puittooted on toodetud seaduslikult, olenemata nende sihtturust, ning et FLEGT-litsentse ei väljastata puittoodete saadetistele, mis ei ole seaduslikult üles töötatud või mille päritolu ei ole teada.

ARTIKKEL 9

GTLASi kohaldamine puittoodete suhtes

1. Kasutades GTLASi, kontrollib Guyana mujale kui liitu eksporditavate puittoodete ja siseturul müüdavate puittoodete seaduslikkust, samuti kontrollib Guyana imporditud puittoodete seaduslikkust, kasutades käesoleva lepingu täitmiseks välja töötatud süsteemi.
2. GTLASi kohaldamise toetamiseks julgustab liit selle süsteemi kasutamist muudel rahvusvahelistel turgudel ja kolmandate riikidega toimuva kaubavahetuse puhul.
3. Liit rakendab kooskõlas oma kohaldatavate õigusaktidega meetmeid ebaseaduslikult ülestöötatud puidu ja puittoodete turulelaskmise vältimiseks liidus.

ARTIKKEL 10

FLEGT-litsentsiga saadetiste ringlusse lubamine

1. FLEGT-litsentsiga saadetiste liidus vabasse ringlusse lubamist reguleerivad tingimused on sätestatud III lisas.
2. Kui pädeval asutusel on põhjust kahtlustada, et litsents ei kehti või ei ole autentne või ei vasta saadetisele, mille kohta see on väidetavalt väljastatud, võib ta kohaldada III lisas sätestatud menetlusi.
3. Kui litsentse väljastava asutuse ja pädevate asutuste vahel tekivad seoses FLEGT-litsentsidega püsivad erimeelsused või raskused, edastatakse küsimus ühiskomiteele.

ARTIKKEL 11

Sõltumatu audiitor

1. Lepinguosalised lepivad kokku vajaduses kasutada kokkulepitud ajavahemike järel sõltumatu audiitori teenuseid, et veenduda GTLASi toimimises ja tõhususes, nagu on sätestatud V lisas.

2. VI lisas loetletud ülesannete täitmiseks kasutab Guyana sõltumatu audiitori teenuseid, konsulteerides seejuures liiduga.
3. Sõltumatu audiitor on füüsiline või juriidiline isik või selliste isikute rühm, kellel ei ole huvide konflikti, sealhulgas ka konfliktid, mis tulenevad organisatsioonilistest või ärilistest suhetest
 - a) liiduga või Guyana metsandussektori reguleerivate asutustega;
 - b) litsentse väljastava asutusega või muu puidutootmise seaduslikkuse kontrolli eest vastutava asutusega, või
 - c) ettevõtjaga, kes tegeleb äritegevusega Guyana metsandussektoris.
4. Sõltumatu audiitor tegutseb dokumenteeritud juhtimisstruktuuri ning avalikustatud põhimõtete, meetodite ja menetluste kohaselt, mis on kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud headetavadega.
5. Sõltumatu audiitor edastab tema tööst tulenevad kaebused artiklis 20 osutatud ühiskomiteele.

6. Sõltumatu audiitor esitab lepinguosalistele oma tähelepanekud aruannetes, mille ta koostab vastavalt VI lisas kirjeldatud sõltumatu auditi menetluskorra käsiraamatule. Sõltumatu audiitori aruanded avaldatakse vastavalt IX lisas sätestatud korrale.

7. Lepinguosalised hõlbustavad sõltumatu audiitori tööd kooskõlas oma andmekaitset ja teabe konfidentsiaalsust käsitlevate mitmesuguste riiklike õigusaktide ja tegevuspõhimõtetega, tagades eelkõige, et audiitoril on juurdepääs dokumentidele, teabele ja muudele tema ülesannete täitmiseks vajalikele materjalidele ning tal on võimalik neid salvestada ja kopeerida.

ARTIKKEL 12

Õigusnormide rikkumine

Lepinguosalised teavitavad teineteist kirjalikult vastavalt artiklile 22, kui neil on mõistlikud kahtlused või tõendid FLEGT-litsentsimissüsteemist kõrvalehoidmise kohta, muu hulgas ka seoses järgmisega:

- a) kaubanduseeskirjadest kõrvalehoidmine, sealhulgas kaubatehingute ümbersuunamine Guyanast liitu kolmanda riigi kaudu, kui on põhjust arvata, et seda on tehtud litsentsimise vältimiseks;

- b) FLEGT-litsentsiga puittooted, mis sisaldavad kolmandatest riikidest pärinevat puitu, mille puhul kahtlustatakse, et see on ebaseaduslikult toodetud;
- c) pettus FLEGT-litsentsi saamisel või kasutamisel.

ARTIKKEL 13

FLEGT-litsentsimissüsteemi kasutuselevõtu alguskuupäev

1. Lepinguosalised teavitavad teineteist ühiskomitee kaudu, kui nad leiavad, et on lõpetanud FLEGT-litsentsimissüsteemi täielikuks toimimiseks vajalikud ettevalmistused.
2. Lepinguosalised tellivad ühiskomitee kaudu FLEGT-litsentsimissüsteemi sõltumatu hindamise. Hindamisel tehakse VIII lisas sätestatud kriteeriumide alusel kindlaks, kas GTLAS täidab oma funktsioone ja kas liidus on FLEGT-litsentside vastuvõtmise, kontrolli ja heakskiitmise süsteemid paigas.
3. Ühiskomitee annab lõikes 2 osutatud hinnangu põhjal soovitusel FLEGT-litsentsimissüsteemi kasutusele võtta või seda mitte teha.

4. Tuginedes ühiskomitee soovitusel FLEGT-litsentsimissüsteem kasutusele võtta, teatavad lepinguosalisel teineteisele kirjalikult kuupäeva, millal FLEGT-litsentsimissüsteem tööle rakendatakse.

5. Tuginedes ühiskomitee soovitusel FLEGT-litsentsimissüsteemi mitte kasutusele võtta, lepivad lepinguosalisel ühiskomitee kaudu kokku meetmed, mis tuleb litsentsimissüsteemi kasutuselevõtu võimaldamiseks võtta.

ARTIKKEL 14

Lepingu täitmise ajakava

Artiklis 20 osutatud ühiskomitee töötab välja käesoleva lepingu täitmise ajakava ning hindab täitmise edenemist selle ajakava põhjal.

ARTIKKEL 15

Toetusmeetmed

1. Lepinguosalised on kindlaks määranud valdkonnad, mis on loetletud VII lisas ning kus on käesoleva lepingu täitmiseks vaja tehnilisi ja rahalisi lisavahendeid.

2. Lõikes 1 osutatud lisavahendite eraldamine toimub liidu ja selle liikmesriikide poolt Guyanale antava abi planeerimise tavamenetluste ning Guyana enda eelarvemenetluste alusel.
3. Guyana tagab, et tema suutlikkuse suurendamine käesoleva lepingu täitmiseks kajastub riiklikus planeerimises, näiteks vaesuse vähendamise strateegiates ja eelarvetes.
4. Lepinguosalised tagavad, et käesoleva lepingu täitmisega seotud meetmed oleksid kooskõlas asjakohaste olemasolevate ja tulevaste arengualgatustega, näiteks raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks mõeldud toetusmeetmetega ning arengumaades metsade säilitamise, metsa säästva majandamise ja metsa süsinikuvarude parandamise rolli toetava tegevusega.

ARTIKKEL 16

Sidusrühmade kaasamine lepingu täitmisse

1. Guyana tagab, et käesolevat lepingut täidetakse ja selle üle tehakse järelevalvet läbipaistvalt ja kaasavalt koos kõigi asjaomaste sidusrühmadega nende endi institutsioonide kaudu, olenemata soost, vanusest, asukohast, usust või veendumustest, etnilisest päritolust, nahavärvist, keelest, puudest või mis tahes muust staatusest, sealhulgas erasektori, kodanikuühiskonna ning kohalike ja põliskogukondade esindajad, aga ka muud metsast sõltuvad inimesed.

2. Guyana tagab, et käesoleva lepingu täitmise jälgimiseks on olemas riiklik lepingu täitmise töörühm, mis koosneb asjaomaste valitsusasutuste esindajatest ja kõigi asjaomaste sidusrühmade esindajatest.
3. Guyana peab käesoleva lepingu täitmise üle korrapäraseid konsultatsioone kõikide asjaomaste sidusrühmadega, olenemata soost, vanusest, asukohast, usust või veendumustest, etnilisest päritolust, nahavärvist, keelest, puudest või mis tahes muust staatusest, sealhulgas erasektori, kodanikuühiskonna ning kohalike ja põliskogukondade esindajatega, aga ka muude metsast sõltuvate inimestega. Sellega seoses töötab Guyana välja sidusrühmadega sisuka konsulteerimise strateegiad, vormid ja programmid ning kasutab neid.
4. Liit konsulteerib korrapäraselt sidusrühmadega seoses käesoleva lepingu täitmisega, võttes arvesse oma kohustusi kooskõlas 25. juunil 1998 Århusis allkirjastatud konventsiooniga, mis käsitleb keskkonnainfo kättesaadavust ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemist ning neis asjus kohtu poole pöördumist (Århusi konventsioon).

ARTIKKEL 17

Sotsiaalkaitse

1. Lepinguosalised hindavad korrapäraselt käesoleva lepingu sätete mõju, et vähendada võimalikku kahjulikku mõju metsandussektoris kuuluvatele ja muudele sidusrühmadele, olenemata soost, vanusest, asukohast, usust või veendumustest, etnilisest päritolust, nahavärvist, keelest, puudest või mis tahes muust staatusest.

2. Lepinguosalised jälgivad käesoleva lepingu mõju sidusrühmadele ning võtavad mõistlikke ja asjakohaseid meetmeid kahjuliku mõju vähendamiseks ja lepivad vajaduse korral sellise kahjuliku mõju ohjamiseks kokku lisameetmed.

ARTIKKEL 18

Muude lepingute täitmiseks või ratifitseerimiseks tehtavad jõupingutused

Lepinguosalised kinnitavad võetud kohustust täita tõhusalt rahvusvahelisi ja piirkondlikke kokkuleppeid, lepinguid ja konventsioone, mille osalised nad on, sealhulgas mitmepoolseid keskkonnakokkuleppeid ja kliimameetmeid käsitlevaid lepinguid, inim- ja põliselanike õigusi käsitlevaid lepinguid ning töö- ja kaubanduslepinguid. Lepinguosalised teevad jätkuvaid ja püsivaid jõupingutusi rahvusvaheliste ja piirkondlike kokkulepete, lepingute ja konventsioonide ratifitseerimiseks ja täitmiseks.

ARTIKKEL 19

Turustiimulid

Võttes arvesse käesolevat lepingut ja muid asjakohaseid rahvusvahelisi kohustusi, püüab liit hõlbustada puittoodete pääsu oma turule. Nende jõupingutustega toetatakse

- a) sellist riigi- ja erahangete poliitikat, milles tunnustatakse pingutusi seaduslikult toodetud puittoodete tarne tagamiseks, ning

- b) FLEGT-litsentsiga toodete soodsamat kuvandit liidu turul.

ARTIKKEL 20

Ühine järelevalve- ja läbivaatamiskomitee

1. Lepinguosalised moodustavad kolme kuu jooksul alates käesoleva lepingu jõustumisest käesoleva lepingu järelevalve ja läbivaatamise lihtsustamiseks ühise järelevalve- ja läbivaatamiskomitee (edaspidi „ühiskomitee“). Ühiskomitee hõlbustab ka lepinguosaliste vahelist dialoogi ja teabevahetust.
2. Kumbki lepinguosaline nimetab ühiskomiteesse oma esindajad ning komitee teeb otsuseid konsensuse alusel. Ühiskomiteed juhatavad ühiselt kaks liiget – ühe määrab Guyana ja teise liit.
3. Ühiskomitee kehtestab oma kodukorra.
4. Ühiskomitee tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas lepinguosaliste vahel kokkulepitud kuupäevadel ja kohtades.
5. Ühiskomitee tagab, et tema töö oleks läbipaistev ning tema töö ja otsustega seotud asjakohane teave oleks üldsusele kättesaadav.

6. Ühiskomitee avaldab aastaaruande kooskõlas IX lisas sätestatud kriteeriumidega.
7. Ühiskomitee eriülesandeid on kirjeldatud X lisas.

ARTIKKEL 21

Aruandlus ja teabe avalikustamine

1. Avalikkuse juurdepääs teabele on juhtimise parandamiseks hädavajalik ja seetõttu on asjakohase teabe esitamine sidusrühmadele käesoleva lepingu keskne osa. Teave tehakse üldsusele kättesaadavaks nagu on ette nähtud IX lisas, et suurendada sidusrühmade ja tarbijate usaldust ning tagada lepinguosaliste vastutustundlikkus.
2. Kumbki lepinguosaline kasutab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe üldsusele levitamisel kõige asjakohasemaid mehhanisme, sealhulgas meediat, dokumente, internetti, seminare ja aastaaruandeid. Eelkõige püüavad lepinguosalisel varustada metsandussektoriga seotud eri sidusrühmi usaldusväärse, asjakohase ja ajakohastatud teabega, kasutades IX lisas sätestatud lepingu täitmise meetodeid.

ARTIKKEL 22

Lepingu täitmist käsitlevad teatised

1. Käesoleva lepingu täitmisega seotud ametlike teadete eest vastutavad lepinguosaliste esindajad on:
 - a) Guyana nimel: rahanduse eest vastutav minister;
 - b) liidu nimel: liidu delegatsiooni juht Guyanas.
2. Lepinguosalised edastavad teineteisele aegsasti käesoleva lepingu täitmiseks vajaliku teabe, sealhulgas lõikes 1 osutatud esindajaid puudutavate muutuste kohta.

ARTIKKEL 23

Konfidentsiaalne teave

Kumbki lepinguosaline kohustub oma õigusaktidega ettenähtud piirides mitte avalikustama käesoleva lepingu alusel vahetatud konfidentsiaalset teavet. Kumbki lepinguosaline ei avalikusta käesoleva lepingu alusel vahetatud teavet, mis sisaldab ärisaladusi või konfidentsiaalset äriteavet.

ARTIKKEL 24

Territoriaalne kohaldamine

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt nende territooriumide suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingut selles sätestatud tingimustel, ning teiselt poolt Guyana territooriumi suhtes.

ARTIKKEL 25

Konsulteerimine ja vahendamine

1. Lepinguosalised püüavad alati käesoleva lepingu tõlgendamises ja kohaldamises kokku leppida ning lahendada kõik käesoleva lepingu tõlgendamise ja kohaldamisega seotud vaidlused kõigepealt omavahel heas usus konsulteerides ning vajaduse korral vahendusmenetlust kasutades, et jõuda mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni.
2. Lepinguosaline, kes soovib alustada konsultatsioone, teatab sellest kirjalikult teisele lepinguosalisele ja ühiskomiteele, märkides teema ja esitades taotlust toetavate argumentide kokkuvõtte.

3. Konsultatsioone alustatakse 40 päeva jooksul ja need loetakse lõppenuks 90 päeva pärast taotluse esitamise kuupäeva, välja arvatud juhul, kui mõlemad lepinguosaliselised lepivad kokku teisiti. Olenemata eespool nimetatud konsultatsioonidest võib kumbki lepinguosaline alustada konsultatsioone kiireloomulistes küsimustes 15 päeva jooksul. Sellised konsultatsioonid lõpetatakse 30 päeva pärast taotluse esitamist, välja arvatud juhul, kui mõlemad lepinguosaliselised lepivad kokku teisiti.
4. Kui konsultatsioonide teel ei õnnestu jõuda mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni, võivad lepinguosaliselised leppida kokku vahendaja kasutamises. Sellegipoolest võib kumbki lepinguosaline anda vaidluse vahekohtusse ilma vahendusmenetlust kasutamata.
5. Vastavalt ühiskomitee kodukorrale valivad lepinguosaliselised ühiselt vahendaja vahendusmenetluse kasutamiseks. Vahendajale esitatakse mõlema lepinguosalise ettepanekud ja vahendaja kutsub kokku vahenduskohtumise. Kui mõlemad lepinguosaliselised ei lepi kokku teisiti, teatab vahendaja hiljemalt 60 päeva jooksul pärast väljavalimist oma arvamuse selle kohta, kuidas lahendada vaidlus kooskõlas käesoleva lepinguga.
6. Vahendaja arvamus ei ole siduv.

ARTIKKEL 26

Vahekohus

1. Kui lepinguosalisel ei ole suutnud vaidlust lahendada artiklis 25 sätestatud konsultatsioonide ja asjakohasel juhul vahendusmenetluse teel, taotleb iga lepinguosaline vahekohtu moodustamist, teavitades kirjalikult teist lepinguosalist ja Alalise Vahekohtu rahvusvahelist bürood (PCA). Taotluses tuleb ära märkida konkreetsed kõne all olevad meetmed ning selgitada, mil viisil need meetmed rikuvad käesolevat lepingut.
2. Vahekohus koosneb kolmest vahekohtunikust, kes nimetatakse ametisse Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo 2012. aasta vahekohtu eeskirjade kohaselt, mis jõustusid 17. detsembril 2012, koos nende hilisemate muudatustega.
3. Vahekohtu otsus on lepinguosalistele siduv ja nad võtavad kõik vajalikud meetmed, et vahekohtu otsust heas usus täita.
4. Lepinguosalisel teavitavad teineteist ja ühiskomiteed meetmetest, mille nad on võtnud vahekohtu otsuse täitmiseks. Ühiskomitee vaatab läbi meetmed, mille lepinguosalisel on vahekohtu otsuse täitmiseks võtnud, ja soovib vajaduse korral täiendavaid või parandusmeetmeid, et tagada vahekohtu otsuse täielik järgimine. Kumbki lepinguosaline võib taotleda, et vahekohus teeks otsuse algse otsuse järgimise kohta.

5. Ühiskomitee kehtestab vahekohtumenetluse töökorralduse.

ARTIKKEL 27

Muudatused

1. Käesolevat lepingut muuta sooviv lepinguosaline esitab teisele lepinguosalisele ettepaneku vähemalt üks kuu enne ühiskomitee järgmist koosolekut. Ühiskomitee arutab ettepanekut ning esitab konsensuse saavutamise korral soovitusel kavandatud muudatuse kohta. Kumbki lepinguosaline vaatab soovitusel läbi ja kui on sellega nõus, kiidab soovitusel heaks oma õiguslike menetluste kohaselt.
2. Kõik muudatused, mille mõlemad lepinguosaliised lõike 1 kohaselt heaks kiidavad, jõustuvad alates sellele kuupäevale järgneva kuu esimesest päevast, mil lepinguosaliised on teatanud teineteisele selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.
3. Ühiskomitee võib muuta käesoleva lepingu lisasid.
4. Muutmise teatis saadetakse käesoleva lepingu ühistele hoiulevõtjatele.

ARTIKKEL 28

Peatamine

1. Kui lepinguosaline soovib käesoleva lepingu peatada, teavitab ta teist lepinguosalist sellest soovist kirjalikult. Seejärel arutavad lepinguosalisel küsimust ühe kuu jooksul alates sellise teate saamisest.
2. Kumbki lepinguosaline võib peatada käesoleva lepingu täitmise juhul, kui teine lepinguosaline on lepingut oluliselt rikkunud.
3. Peatamise otsuse ja selle põhjuste kohta esitatakse teisele lepinguosalisele kirjalik teade.
4. Käesoleva lepingu täitmine lõpeb 30 kalendripäeva pärast lõikes 3 nimetatud teate esitamist.
5. Käesoleva lepingu täitmine jätkub 30 kalendripäeva pärast seda, kui täitmise peatanud lepinguosaline teatab teisele lepinguosalisele, et peatamise põhjused ei kehti enam.

ARTIKKEL 29

Lepingu lõpetamine

Kumbki lepinguosaline võib teist lepinguosalist oma kavatsusest lõpetada käesolev leping kirjalikult teavitada ja seejärel arutab küsimust ühiskomitee.

Käesolev leping kaotab kehtivuse 12 kuu möödumisel teatamise kuupäevast.

ARTIKKEL 30

Kehtivus

1. Käesolev leping kehtib kümme aastat, välja arvatud juhul, kui lepinguosalisel peatavad või lõpetavad selle kooskõlas artikliga 28 või artikliga 29.
2. Käesolevat lepingut pikendatakse automaatselt järjestikuste viieaastaste ajavahemike kaupa, välja arvatud juhul, kui üks lepinguosaline loobub pikendamisest, teavitades sellest teist lepinguosalist kirjalikult ette vähemalt 12 kuud enne käesoleva lepingu kehtivusaja lõppemist.

ARTIKKEL 31

Lisad

Käesoleva lepingu lisad on käesoleva lepingu lahutamatud osad.

ARTIKKEL 32

Autentsed tekstid

Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed. Tõlke lahknevuse korral on ülimuslik ingliskeelne tekst.

ARTIKKEL 33

Jõustumine

1. Käesolev leping jõustub sellele kuupäevale järgneva kuu esimesel päeval, mil lepinguosalisel on teatanud teineteisele selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.

2. Lõikes 1 osutatud teade saadetakse Guyana rahanduse eest vastutavale ministrile ja Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile, kes on käesoleva lepingu ühised hoiulevõtjad.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

KOOSTATUD ... [koht]

Euroopa Liidu nimel

Guyana Kooperatiivvabariigi nimel

LISAD

- I lisa: Hõlmatud tooted: FLEGT-litsentsimissüsteemi kuuluvate puidu ja puittoodete ühtlustatud kaubakoodid
- II lisa: Seaduslikkuse määratlus
- III lisa: Guyanast eksporditud FLEGT-litsentsiga puittoodete liidus vabasse ringlusse lubamise tingimused
- IV lisa: FLEGT-litsentside nõuded ja tehnilised kirjeldused
- V lisa: Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteem (GTLAS)
- VI lisa: GTLASi sõltumatu auditiga seotud õigused ja kohustused
- VII lisa. Toetusmeetmed ja rahastamismehhanismid
- VIII lisa: Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi (GTLAS) toimivuse hindamise kriteeriumid
- IX lisa: Üldsuse juurdepääs FLEGT-litsentsimissüsteemi käsitlevale teabele
- X lisa: Ühine järelevalve- ja läbivaatamiskomitee

HÕLMATUD TOOTED:
FLEGT-LITSENTSIMISSÜSTEEMI KUULUVATE
PUIDU JA PUITTOODETE ÜHTLUSTATUD KAUBAKOODID

Käesolevas lisas esitatud loetelu alus on kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteem, mis on kehtestatud Maailma Tolliorganisatsiooni rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooniga.

HSi koodid	Kirjeldus
4403	Töötlemata puit, kooritud või koorimata, kantimata või jämedalt kanditud.
4404	Vitsapuit; lõhestatud teibad; pikuti saagimata vaiad, tulbad ja aiateibad, teritatud otstega; puittoorikud jalutuskeppide, vihmavarju- ja tööriistakäepidemete valmistamiseks, jämedalt tahutud, kuid treimata, painutamata ja muul viisil töötlemata; puitlaastud jms.
4406	Raudteede või trammiteede puitliiprid.
4407	Pikikiudu saetud või lõhestatud ja spoonihööveldatud või -kooritud puit, hööveldatud, servjätkatud, lihvitud või pikijätkatud või mitte, paksusega üle 6 mm.
4408	Vineerimiseks (k.a spoonihööveldatud kihtpuitmaterjal), vineeri vms kihtpuitmaterjali valmistamiseks mõeldud spoon ning muu pikuti saetud, spoonihööveldatud või kooritud puit, hööveldatud, lihvitud, servjätkatud, pikijätkatud või mitte, paksusega kuni 6 mm.

HSi koodid	Kirjeldus
4409	Puit pidevprofiiliga (keeled, sooned, punnid, kald- või ümarservad, V-punnid, helmestus, lekaalprofiil vms) ühel või mitmel küljel, otsal või serval (sealhulgas kokku ühendamata parketilipid ja -liistud) hõõveldatud või hõõveldamata, lihvitud või lihvimata, pikijätkatud või mitte.
4412	Vineer, spoonitud puitpaneelid jms kihtpuitmaterjal.
4418	Puidust tislari- ja puusepatooted, sh puidust kärgpaneelid, paneelid, koostepõrandaplaadid, katusesindlid ja katuselaastud.

SEADUSLIKKUSE MÄÄRATLUS

1. Akronüümide loetelu
2. Sissejuhatus
3. Mõistete määratlused
4. Vastavushindamise tabelid
 - 4.1 Vastavushindamise tabel A (metsandussektori ettevõtjale (FSO) seaduslike metsatööde tegemiseks)
 - 4.2 Riikliku metsandusloa vastavushindamise tabel B (suur kontsessioon)
 - 4.3 Riikliku metsandusloa vastavushindamise tabel C (väike kontsessioon)
 - 4.4 Ameerika indiaaniküla vastavushindamise tabel D

4.5 Eramaa vastavushindamise tabel E

4.6 Ülemineku järgus riigimaalt raadamise tulemusena saadud puittoodete vastavushindamise tabel F

4.7 Arestitud puittoodete vastavushindamise tabel G

4.8 Puittoodete töötlemise ja müügi vastavushindamise tabel H

4.9 Puittoodete ekspordi ja impordi vastavushindamise tabel I

5. Sõnastik

Liide: kohaldatavad õiguslikud alused

1. Akronüümide loetelu

AOP	Iga-aastane tegevuskava
EPA	Keskkonnakaitseamet
EL	Euroopa Liit
FCA	Metsa kontsessioonileping
FD	Finantsüksus
FLEGT	Metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahaldus ja puidukaubandus
FMP	Metsamajandamiskava
FMD	Metsaseire üksus
FRMD	Metsavarude majandamise üksus
FSO	Metsandussektori ettevõtja

GFC	Guyana metsanduskomisjon
GGMC	Guyana geoloogia- ja kaevanduste komisjon
GLSC	Guyana maade ja uuringute komisjon
RA	Maksuamet
GTLAS	Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteem
LD	Seaduslikkuse määratlus
MISD	Juhtimisinfosüsteemide andmebaas
MOL	Tööministeerium
MAA	Ameerika indiaanirahvaste asjade eest vastutav ministeerium
MPW	Riiklike ehitustööde ministeerium
NAREI	Riiklik põllumajandusuuringute ja täiendusinstituut

NIB	Riiklik kindlustusamet
NPPO	Riiklik taimekaitseorganisatsioon
NTWG	Riiklik tehniline töörühm
PPE	Isikukaitsevahendid
SFA	Riiklik metsandusluba
VC	Külanõukogu
VPA	Vabatahtlik partnerlusleping
WTS	Puiduseiresüsteem

2. Sissejuhatus

Selles lisas on esitatud käesoleva lepingu suhtes kohaldatava mõiste „seaduslik puit“ seaduslikkuse määratlus (LD). LD-d võib vajaduse korral käesoleva lepingu täitmise ajal käesoleva lepingu artikli 27 kohaselt ajakohastada.

LD on V lisas kirjeldatud Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi (GTLAS) lahutamatu osa.

LD põhineb asjakohasel kehtival riiklikul õigus- ja regulatiivraamistikul, milles sätestatakse põhimõtted, kriteeriumid, näitajad ja tõendavad dokumendid, mille abil tõendatakse vastavust sellele raamistikule.

LD sisaldab ka täiendavaid viiteid õigusaktidele, mis on olulised käesoleva lepingu täitmiseks ja GTLASi üldiseks toimimiseks. Need viited ning muud kohaldatavad seadused ja eeskirjad on esitatud käesoleva lisa liites. LD kehtib kõigi metsandussektori ettevõtjate (FSOd) suhtes kogu riigis ja kõigi I lisas loetletud puittoodete kohta ning hõlmab sise- ja rahvusvahelist kaubandust.

LD töötati välja protsessis, milles osalesid paljud sidusrühmad, seda koordineeris riiklik tehniline töörühm (NTWG), kus olid esindatud enamik Guyana metsandussektori peamisi sidusrühmi ja muud huvirühmad. LD väljatöötamine hõlmas mitut üleriigilist seminari, mille käigus anti peamistele sidusrühmadele teavet vabatahtliku partnerluslepingu (VPA) protsessi kohta. Konsulteriti ka sidusrühmadega ja taotleti nende heakskiitu LD eri elementide üksikasjadele.

Sihtrühmade hulka kuulusid metsa ülestöötajad, saeveskite käitajad, tootjad, puidumüüjad, puidu eksportijad, puidu importijad, vedajad, tollimaaklerid, samuti raieliitude, Ameerika indiaanikülade ja kogukondade, valitsusväliste organisatsioonide, sealhulgas põliselanike, ning ministeeriumide ja/või valitsusasutuste esindajad.

Seaduslikkuse määratluse tabelite struktuur ja sisu

LD on jagatud üheksaks tabeliks, mis on seotud tegevuse eri liikidega. Iga tabel sisaldab põhimõtteid, mis määravad kindlaks peamised juriidilised kohustused koos vastavate kriteeriumidega, mis täpsustavad õiguslikke nõudeid, millega tagatakse kõigi põhimõtete järgimine. Iga kriteerium sisaldab näitajaid, mis vastavad kriteeriumiga kooskõlas olevatele meetmetele. Lisaks pakuvad tõendavad dokumendid tõendeid iga näitaja täitmise kohta; sellised dokumendid põhinevad riigisisel õigusraamistikul (õiguslikud alused), millega kehtestatakse õiguslikud ja menetlusnõuded, mida tõendavate dokumentide saamiseks tuleb järgida.

FSO vastavus näitajatele tõendab tema vastavust LD-le. Allpool esitatud tabelites nimetatud vastutavad asutused on ministeeriumid ja/või valitsusasutused, kes kontrollivad FSO vastavust LD näitajatele.

Tõendavad dokumendid on seotud iga näitajaga. Tõendavaid dokumente on kahte liiki:

- osa tõendavaid dokumente annavad välja ministeeriumid ja/või valitsusasutused oma sisemenetluste ja tõendavate dokumentide väljastamise sisekontrollide kohaselt. Sellisel juhul vastab FSO näitajatele siis, kui tal on olemas nõutav kehtiv tõendav dokument;

- ka muid tõendavaid dokumente annavad välja ministeeriumid ja/või valitsusasutused oma volituste raames, kuid FSO korrapäraste kontrollide kaudu. Kontrolli tulemusena väljastatud kontrolliaruanded on tõendavad dokumendid. Nendel juhtudel kirjeldavad näitajad nõudeid, mida FSO peab täitma. Nõuetele vastavust hinnatakse kontrolli käigus ja kontrolliaruanne sisaldab hindamise tulemust.

Selleks et veelgi hõlbustada GTLASi kontrollimenetluste juhendi rakendamist, mis töötatakse välja GTLASi arendusetapis, eristatakse staatilisi ja dünaamilisi tõendeid:

- staatilised tõendavad dokumendid toetavad LD nende kriteeriumide õigusliku täitmise tõendamist, mis ei ole otseselt seotud puidu liikumisega tarneahela kaudu ja/või on seotud FSO pikaajalise tegevusega. Need antakse välja kas üheks korra või kindlaks perioodiks ja need kehtivad sellel perioodil. Staatilisi tõendeid kontrollitakse kogu perioodi jooksul (kontsessiooni kehtivusaeg või õiguslik kehtivusaeg);
- dünaamiliste tõendite hulka kuuluvad need, mis on otseselt seotud puittoodete liikumisega tarneahelat pidi Guyanas. Nende suhtes kehtivad tarneahela igas kriitilises kontrollpunktis kohaldatavad nõuded. Dünaamilised tõendavad dokumendid väljastatakse ühele saadetisele ja need kehtivad ühe saadetise kohta ning seetõttu jälgitakse ja kontrollitakse neid tarneahelas korrapäraselt.

Loetelu tabelitest, milles on üksikasjalikult esitatud nõuded, mida kohaldatakse iga FSO suhtes, kes on seotud järgmise tegevusliigiga:

Tegevuse liik	Tabel	Pealkiri
Kõik FSOd	A	Vastavushindamise tabel FSOle seaduslike metsatööde tegemiseks
Suur kontsessioon	B	Riikliku metsandusloa vastavushindamise tabel (suur kontsessioon)
Väike kontsessioon	C	Riikliku metsandusloa vastavushindamise tabel (väike kontsessioon)
Ameerika indiaaniküla	D	Ameerika indiaaniküla vastavushindamise tabel
Eramaa	E	Eramaa vastavushindamise tabel
Ülemineku järgus riigimaalt raadamise tulemusena saadud puittooted	F	Ülemineku järgus riigimaalt raadamise tulemusena saadud puittoodete vastavushindamise tabel
FSOd, kes rikuvad 2009. aasta metsaseadust nr 6	G	Arestitud puittoodete vastavushindamise tabel
Puittoodete töötlemine ja müük	H	Puittoodete töötlemise ja müügi vastavushindamise tabel
Puidu eksport ja import	I	Puittoodete ekspordi ja impordi vastavushindamise tabel

Kõik FSOde kategooriad peavad vastama vastavushindamise tabelis (FSO seaduslikud metsatööd) ja muudes nende tegevust hõlmavates tabelites esitatud asjakohastele nõuetele. 2009. aasta metsaseaduse nr 6 võimaliku rikkumise tõttu arestimise korral peab FSO täitma arestitud puittoodete vastavushindamise tabelis G esitatud asjakohaseid nõudeid.

3. Mõistete määratlused

FSO – füüsiline isik või juriidiline isik, kes on metsandustegevuse eesmärgil registreeritud Guyana metsanduskomisjonis (GFC) ja kelle metsanduskomisjon on heaks kiitnud.

„Füüsilist isikut või juriidilist isikut“ võib määratleda füüsilisest isikust ettevõtja(te)na ja/või ettevõtja(te)na, kes on registreeritud äriühingu nime (registreerimise) seaduse ptk 90:05, ühinguseaduse ptk 89:02, äriühingute seaduse ptk 89:01, vastastikuse abistamise ühingute seaduse ptk 36:04 või ühistute seaduse ptk 88:01 kohaselt.

FSOd liigitatakse järgmise alusel.

- Suured kontsessioonid – ala, mille pindala on suurem kui 8 097 hektarit, nagu on määratletud 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 8.

Suurte kontsessioonidega FSODEL peab olema GFC antud riiklik metsandusluba (SFA). Need SFAd võivad olla kas metsa kontsessioonileping (FCA) või uurimisluba. FCAd võivad olla kas puidumüügilepingud või raielemingud, mis sõlmitakse kuni 40 aastaks või mida tingimuslikult uuendatakse. FCA antakse välja alles pärast seda, kui FSO on saanud uurimisloa.

- Väikesed kontsessioonid – ala, mille pindala on 8 097 hektarit või vähem, nagu on määratletud 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 7.

Väikeste kontsessioonidega FSOdel peab olema SFA, mis võib olla kas riiklik metsandusluba või kogukonna metsamajandamisleping. GFC väljastab SFAsid kuni kaheks aastaks ja neid pikendatakse tingimuslikult.

- Ameerika indiaaniküla – Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvis 2 määratletakse „küla või Ameerika indiaaniküla“ kui rühm Ameerika indiaanlasi, kes hõivavad või kasutavad küla maid ja „küla maad“ kui küla kogukondlikus omandis olevad maad, mis on antud külanõukogule, et hallata neid küla hüvanguks.

Maa omandiõiguse tõendamiseks antakse külanõukogule absoluutse õiguse või omandiõiguse tunnistus. Ameerika indiaanikülalt saab FSO, kui ta sõlmib GFCga Ameerika indiaaniküla piirides kaubandusliku raie tegemise lepingu.

- Eramaa – 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 määratletakse „eramaa“ kui maa, mis ei ole riigimaa ega külamaa.

Eramaa kuulub seaduslikult kas üksikisikule või juriidilisele isikule kinnistusraamatus registreeritud omandi, transpordiõiguse või absoluutse õiguse alusel. Eramaa omanikust saab FSO, kui ta sõlmib GFCga eramaa piirides kaubandusliku raie tegemise lepingu.

- Ülemineku järgus riigimaad – puittooteid võib saada seoses riigimaade raadamisega, mille on heaks kiitnud asjaomased ministeeriumid ja/või valitsusasutused, et muuta nende maade kasutusotstarve muuks kui metsamaaks järgmiste lubade alusel:
 - a) kaevandamislitsents või -luba – Guyana geoloogia- ja kaevanduste komisjon annab välja kaevandamislitsentsi või -loa mineraalide otsimiseks, kaevandamiseks, omandamiseks ja valdusse võtmiseks riigimaade piirkonnas. Kaevandamislitsentsi või -loa omanikust saab FSO, kui GFC on andnud talle loa puitmaterjali kogumiseks seoses raadamisega selles piirkonnas;

- b) rendilepingud – Guyana maade ja uuringute komisjon sõlmib rendilepingu põllumajandus- või muuks tegevuseks riigimaadel asuval alal; rendilepingu omanikust saab FSO, kui GFC on andnud talle loa puitmaterjali kogumiseks seoses raadamisega selles piirkonnas;
 - c) taristu (teed, hüdroelektrijaam, tammid jne) – presidendi kantselei kiidab heaks hüdroelektrijaamade ehitamise, samas kui riiklike ehitustööde ministeerium annab loa kõigi muude taristutööde tegemiseks, näiteks teede ja sildade ehitamiseks. Taristuloa omanikust saab FSO, kui GFC on andnud talle loa puitmaterjali kogumiseks seoses raadamisega selles piirkonnas.
- Kolmas isik – füüsiline isik või juriidiline isik, kellel on FSOga seaduslik leping kaubandusliku metsandustegevuse korraldamiseks heakskiidetud piirkonnas. Selle eest, et kolmas isik täidaks LD nõudeid, vastutab FSO.

4. Vastavushindamise tabelid

4.1 Vastavushindamise tabel A (metsandussektori ettevõtjale (FSO) seaduslike metsatööde tegemiseks)

1. põhimõte	Füüsiline isik või juriidiline isik on seaduslik			
Kriteerium 1.1	Füüsilisel isikul või juriidilisel isikul on seaduslik identiteet			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
A.1.1.1 (kohustuslik) ¹	Füüsilisel isikul või juriidilisel isikul on maksukohustuslasena registreerimise number.	Kehtiv maksukohustuslasena registreerimise tõend (maksuamet)	Tulumaksuseaduse ptk 81:01 paragrahv 60A	Staatiline
A.1.1.2 Vabatahtlik (lisaks näitajale A.1.1.1)	Füüsilisel isikul või juriidilisel isikul on ärinimi, mis on registreeritud äriühingu nime (registreerimise) seaduse ptk 90:05 kohaselt.	Registreerimistunnistus (dokumentide ja äriregistre amet)	Äriühingu (nime) registreerimise seaduse ptk 90:05 paragrahvid 5 ja 13 ning ühinguseaduse ptk 89:02 paragrahvid 3 ja 6	Staatiline

¹ A1.1.1 kehtib kõigi ettevõtjate suhtes, olenemata nende staatusest. Lisaks peavad FSOd vastama ühele teisele näitajale, mis vastab nende staatusele.

A.1.1.3 Vabatahtlik (lisaks näitajale A.1.1.1)	Kohaliku äriühingu puhul: juriidilisel isikul on asutamistunnistus Välisriigi äriühingu puhul: juriidilisel isikul on registreerimistunnistus	i) asutamistunnistus (kohalik äriühing) (dokumentide ja äriregistrite amet) ii) registreerimistunnistus (välisriigi äriühing) (dokumentide ja äriregistrite amet)	i) äriühingute seaduse ptk 89:01 paragrahv 8 ii) äriühingute seaduse ptk 89:01 paragrahv 321	Staatiline
A.1.1.4 Vabatahtlik (lisaks näitajale A.1.1.1)	Külanõukogu on määratud ametisse seaduslikult Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 kohaselt.	Valimistulemuste aruanne (põlisrahvaste asjade ministeerium)	Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvi 72 lõige 13	Staatiline
A.1.1.5 Vabatahtlik (lisaks näitajale A.1.1.1)	Vastastikuse abistamise ühingul on registreerimistõend.	Registreerimistõend (vastastikuse abistamise ühingute register)	Vastastikuse abistamise ühingute seaduse ptk 36:04 paragrahv 15	Staatiline
A.1.1.6 Vabatahtlik (lisaks näitajale A.1.1.1)	Ühistul on registreerimistunnistus.	Registreerimistunnistus (ühistute volinik)	Ühistute seaduse ptk 88:01 paragrahvid 7 ja 9	Staatiline

4.2 Riikliku metsandusloa vastavushindamise tabel B (suur kontsessioon)

1. põhimõte	FSO-l on seaduslik raieõigus ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi			
Kriteerium 1.1	FSO-l on seaduslik raieõigus			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
B.1.1.1	FSO-l on metsakontsessiooni saamiseks heakskiidukiri.	Heakskiidukiri (GFC/FRMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 6 ja 8, WTS suunised ¹	Staatiline
B.1.1.2	FSO-l ettevõtjal on üks järgmisest: i) kehtiv uurimisluba ii) FCA	FSO-l on üks järgmistest tõenditest: i) uurimisluba (GFC/FRMD) ii) FCA (GFC/FRMD)	i) 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 9, 2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 4 ja 5 ii) 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 6 ja 8, 2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 7, 8, 9 ja 11	Staatiline
B.1.1.3 Vabatahtlik	FSO-l on GFC heakskiidu saanud kolmanda isiku rendileping, mis võimaldab metsaraiet / metsa väljavedu FSO kontsessiooni raames.	GFC heakskiidu saanud kolmanda isiku rendileping (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 16	Staatiline

¹ WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis. See joonealune märkus kehtib kõikjal, kus selles tabelis nimetatakse WTSi suuniseid.

Kriteerium 1.2	FSO austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
B.1.2.1	FSO töötab puitu üles kontsessiooni piires.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 6 lõige 2	Staatiline
B.1.2.2	FSO ei takista Ameerika indiaanirahvaste traditsiooniliste õiguste teostamist.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 5 lõike 2 punkt e, Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvid 55 ja 57, 2018. aasta metsanduseeskirjade punkti 8 esimese loendi vormi B punkt 4.3, 2018. aasta metsanduseeskirjade punkti 4 esimese loendi vormi A punkt 8	Staatiline
B.1.2.3	FSO ei takista teiste isikute rühmade seaduslike õiguste teostamist.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 5 lõige 2, 2018. aasta metsanduseeskirjade punkti 8 esimese loendi vormi B punkt 4.2	Staatiline

2. põhimõte	Metsandussektori ettevõtja (FSO) täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi			
Kriteerium 2.1	FSO täidab metsamajanduse, keskkonna- ja WTSi nõudeid			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
B.2.1.1	FSO-l on keskkonnaluba.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) keskkonnaluba (EPA) ii) tegevusluba (EPA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: keskkonnakaitseaduse ptk 20:05 paragrahvid 11, 12, 13, 15 ja paragrahvi 21 lõike 1 punkt b, keskkonnakaitse (lubade) eeskirjade punktid 18 ja 19	Staatiline
B.2.1.2	FSO järgib heakskiidetud iga-aastast lubatud raiemahtu ja/või maksimaalselt lubatud raiemahtu.	Märgistusaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 6 lõike 2 punkt b ja paragrahvi 9 lõike 2 punkt b, 2018. aasta tegevusjuhendi nr 1 punkt 2.2.2	Dünaamiline
B.2.1.3	FSO täidab WTSi nõudeid.	WTSi kontrolliaruanne ¹ (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 23, 24, 25, 26 ja 27, puiduseiresüsteemi suunised	Dünaamiline

¹ Selles lisas kasutatakse mõistet „WTSi kontrolliaruanne“ üldise viitena mitmesugustele aruannetele, mis on loetletud V lisa punktis 3.4.4.

B.2.1.4	FSO-l on lisaks kontsessiooniala AOP-le olemas vähemalt viie aasta heakskiidetud FMP.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) FMP (GFC/FRMD) ii) AOP (GFC/FRMD)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 8 lõike 2 punkt a, 2018. aasta tegevusjuhendi nr 1 punktid 2.2 ja 2.3, metsamajanduse suunised (suured kontsessioonid)	Staatiline
B.2.1.5	FSO ei raiu GFC loata ühtegi piirangu- ega kaitsealust liiki.	GFC heakskiidukiri (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punkt 15, 2018. aasta tegevusjuhendi nr 1 jaotis 4 (punktid 4.4.1 ja 4.4.2)	Dünaamiline
3. põhimõte	FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi			
Kriteerium 3.1	FSO maksab nõutavaid tasusid ja lõive			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
B.3.1.1	FSO täidab haldustasude, tasude ja lõivude maksmise nõudeid.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kviitungid maksegraafikute alusel tehtud maksete kohta (GFC/FD) ii) kviitungid täielike maksete tegemise kohta (GFC/FD)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: 2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 38, 40, 41 ja 53	Dünaamiline

B.3.1.2	FSO vastab RA avaldatud kohaldatava maksuplaani nõuetele.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kehtiv maksukohustuslasena registreerimise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud vähem kui üks aasta) (RA) ii) tasumise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud rohkem kui üks aasta) (RA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: äriühingu tulumaksu seaduse ptk 81:03 paragrahv 4, tulumaksuseaduse ptk 81:01 paragrahv 60A	Staatiline
Kriteerium 3.2	FSO täidab oma kohustusi seoses tööõiguse ja sotsiaalkindlustusnõuetega			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
B.3.2.1	FSO-l on vastavustunnistus.	Vastavustunnistus (riiklik kindlustusamet (NIB))	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seaduse ptk 36:01 paragrahv 16, riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse (sissemaksete kogumine) eeskirjade punktid 4, 5, 14, 15 ja 19	Staatiline
B.3.2.2	FSO annab tööd asjaomasest seadusega kehtestatud vanusest vanematele isikutele vastavalt tehtavatele toimingutele.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 41, noorte ja laste tööhõive seaduse ptk 99:01 paragrahvid 2 ja 3	Staatiline

B.3.2.3	FSO maksab töötajatele seadusega kehtestatud miinimumpalka või sellest kõrgemat palka.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Tööseaduse ptk 98:01 paragrahvid 8 ja 11, 2016. aasta riikliku (miinimumpalga) korralduse nr 15 paragrahv 4 ja ajakava	Staatiline
B.3.2.4	FSO tagab, et esmaabivahendid on töökohal kättesaadavad või sinna tarnitavad.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17 Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahvi 47 lõike 1 punkt n	Staatiline
B.3.2.5	FSO tagab, et töötajatele antakse asjakohased PPEd.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 46, 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17	Staatiline
B.3.2.6	FSO teatab kõikidest tööõnnetustest ja vigastustest ning registreerib need juhtumid.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 69	Staatiline
B.3.2.7	FSO järgib diskrimineerimiskeeldu käsitlevaid õigusakte.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Diskrimineerimise tõkestamise seaduse ptk 99:09 paragrahvi 4 lõige 2 ja paragrahv 5	Staatiline

4.3 Riikliku metsandusloa vastavushindamise tabel C (väike kontsessioon)

1. põhimõte	FSO-l on seaduslik raieõigus ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi			
Kriteerium 1.1	FSO-l on seaduslik raieõigus			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
C.1.1.1	FSO-l on metsakontsessiooni saamiseks heakskiidukiri.	Heakskiidukiri (GFC/FRMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvid 6 ja 7, WTSi suunised ¹	Staatiline
C.1.1.2	FSO-l on FCA.	FCA (GFC/FRMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvid 6 ja 7 ning paragrahvi 11 lõige 3, 2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 7, 8, 9 ja 11	Staatiline
C.1.1.3 Vabatahtlik	FSO-l on GFC heakskiidu saanud kolmanda isiku rendileping, mis võimaldab metsaraiet / metsa väljavedu FSO kontsessiooni raames.	GFC heakskiidu saanud kolmanda isiku rendileping (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 16	Staatiline

¹ WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis. See joonealune märkus kehtib kõikjal, kus selles tabelis nimetatakse WTSi suuniseid.

Kriteerium 1.2	FSO austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
C.1.2.1	FSO töötab puitu üles kontsessiooni piires.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 6 lõige 2	Staatiline
C.1.2.2	FSO ei takista Ameerika indiaanirahvaste traditsiooniliste õiguste teostamist.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 5 lõike 2 punkt e, 2018. aasta metsanduseeskirjade punkti 8 esimese loendi vormi C punkt 4.3, Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvid 55 ja 57	Staatiline
C.1.2.3	FSO ei takista teiste isikute rühmade seaduslike õiguste teostamist.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 5 lõige 2, 2018. aasta metsanduseeskirjade punkti 8 esimese loendi vormi C punkt 4.3	Staatiline

2. põhimõte	FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi			
Kriteerium 2.1	FSO täidab metsamajanduse, keskkonna- ja WTSi nõudeid.			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
C.2.1.1	FSO-l on keskkonnaluba.	Tegevusluba (EPA)	Keskkonnakaitseaduse ptk 20:05 paragrahvi 21 lõike 1 punkt b, keskkonnakaitse (lubade) eeskirjade punktid 18 ja 19	Staatiline
C.2.1.2	FSO järgib kinnitatud kvooti.	Märgistusaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 6 lõike 2 punkt b ja paragrahvi 9 lõike 2 punkt b, 2018. aasta tegevusjuhendi nr 1 punkt 2.4	Dünaamiline
C.2.1.3	FSO täidab WTSi nõudeid.	WTSi kontrolliaruanne (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 23, 24, 25, 26 ja 27, puiduseiresüsteemi suunised	Dünaamiline
C.2.1.4	FSO ei raiu GFC loata ühtegi piirangu- ega kaitsealust liiki.	GFC heakskiidukiri (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punkt 15, 2018. aasta tegevusjuhendi nr 1 jaotis 4 (punktid 4.4.1 ja 4.4.2)	Dünaamiline

3. põhimõte	FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi			
Kriteerium 3.1	FSO maksab nõutavaid tasusid ja lõive			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
C.3.1.1	FSO täidab haldustasude, tasude ja lõivude maksmise nõudeid.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kviitungid maksegraafikute alusel tehtud maksete kohta (GFC/FD) ii) kviitungid täielike maksete tegemise kohta (GFC/FD)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: 2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 38, 40, 41 ja 53	Dünaamiline
C.3.1.2	FSO vastab RA avaldatud kohaldatava maksuplaani nõuetele ¹ .	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kehtiv maksukohustuslasena registreerimise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud vähem kui üks aasta) (RA) ii) tasumise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud rohkem kui üks aasta) (RA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: äriühingu tulumaksu seaduse ptk 81:03 paragrahv 4, tulumaksuseaduse ptk 81:01 paragrahv 60A	Staatiline

¹ Vastastikuse abistamise ühingutega sõlmitud kogukonna metsamajanduslepingud (CMFAd) on vabastatud näitaja C.3.1.2 järgimisest.

Kriteerium 3.2	FSO täidab oma kohustusi seoses tööõiguse ja sotsiaalkindlustusnõuetega			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
C.3.2.1	FSO-l on vastavustunnistus.	Vastavustunnistus (NIB)	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seaduse ptk 36:01 paragrahv 16, riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse (sissemaksete kogumine) eeskirjade punktid 4, 5, 14, 15 ja 19	Staatiline
C.3.2.2	FSO annab tööd asjaomasest seadusega kehtestatud vanusest vanematele isikutele vastavalt tehtavatele toimingutele.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 41, noorte ja laste tööhõive seaduse ptk 99:01 paragrahvid 2 ja 3	Staatiline
C.3.2.3	FSO maksab töötajatele seadusega kehtestatud miinimumpalka või sellest kõrgemat palka.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Tööseaduse ptk 98:01 paragrahvid 8 ja 11 2016. aasta riikliku (miinimumpalga) korralduse nr 15 paragrahv 4 ja ajakava	Staatiline

C.3.2.4	FSO tagab, et esmaabivahendid on töökohal kättesaadavad või sinna tarnitavad.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17, töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahvi 47 lõike 1 punkt n	Staatiline
C.3.2.5	FSO tagab, et töötajatele antakse asjakohased PPEd.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 46, 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17	Staatiline
C.3.2.6	FSO teatab kõikidest tööõnnetustest ja vigastustest ning registreerib need juhtumid.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 69	Staatiline
C.3.2.7	FSO järgib diskrimineerimiskeeldu käsitlevaid õigusakte.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Diskrimineerimise tõkestamise seaduse ptk 99:09 paragrahvi 4 lõige 2 ja paragrahv 5	Staatiline

4.4 Ameerika indiaaniküla vastavushindamise tabel D

1. põhimõte	FSO-l on seaduslik raieõigus ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi			
Kriteerium 1.1	FSO-l on seaduslik raieõigus			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
D.1.1.1	FSO-l on seaduslik õigus metsamaale, kus toimub äritegevus.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) omandiõigust tõendav dokument (kinnistusamet) ii) absoluutse omandiõiguse tõend (Guyana maade ja uuringute komisjon)	i) kinnistusameti seaduse ptk 5:02 paragrahv 71 ii) Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahv 63, riigimaade seaduse ptk 62:01 paragrahv 3	Staatiline
D.1.1.2 Vabatahtlik	Ameerika indiaaniküla elanik on andnud FSO-le kirjaliku loa tegeleda külamaadel metsa ülestöötamise või väljaveoga seotud äritegevusega.	VC ja FSO (elaniku) vaheline kirjalik luba (GFC)	Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahv 54	Staatiline
D.1.1.3 Vabatahtlik	Mitteresident on andnud FSO-le kirjaliku nõusoleku tegeleda külamaadel metsa ülestöötamise või väljaveoga seotud äritegevusega.	VC ja FSO (mitteresident) vaheline kirjalik nõusolek (GFC)	Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahv 55	Staatiline

Kriteerium 1.2	FSO austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
D.1.2.1	FSO töötab puitu üles külamaade piires.	Inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahv 55	Staatiline
D.1.2.2	FSO ei takista Ameerika indiaanirahvaste traditsiooniliste õiguste teostamist.	Inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 5 lõike 2 punkt e, Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvid 55 ja 57	Staatiline
2. põhimõte	FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi			
Kriteerium 2.1	FSO metsamajanduse, keskkonna- ja WTSi nõudeid.			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
D.2.1.1	FSO täidab WTSi nõudeid.	WTSi kontrolliaruanne (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 23, 24, 25, 26 ja 27, WTSi suunised ¹	Dünaamiline

¹ WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis.

3. põhimõte	FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi			
Kriteerium 3.1	FSO täidab kohaldatavaid maksunõudeid.			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
D.3.1.1	FSO vastab RA avaldatud kohaldatava maksuplaani nõuetele.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kehtiv maksukohustuslasena registreerimise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud vähem kui üks aasta) (RA) ii) tasumise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud rohkem kui üks aasta) (RA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: äriühingu tulumaksu seaduse ptk 81:03 paragrahv 4, tulumaksuseaduse ptk 81:01 paragrahv 60A	Staatiline
Kriteerium 3.2	FSO täidab oma kohustusi seoses tööõiguse ja sotsiaalkindlustusnõuetega			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
D.3.2.1	FSO-l on vastavustunnistus.	Vastavustunnistus (NIB)	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seaduse ptk 36:01 paragrahv 16, riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse (sissemaksete kogumine) eeskirjad 4, 5, 14, 15 ja 19	Staatiline

D.3.2.2	FSO annab tööd asjaomasest seadusega kehtestatud vanusest vanematele isikutele vastavalt tehtavatele toimingutele.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 41, noorte ja laste tööhõive seaduse ptk 99:01 paragrahvid 2 ja 3	Staatiline
D.3.2.3	FSO maksab töötajatele seadusega kehtestatud miinimumpalka või sellest kõrgemat palka.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Tööseaduse ptk 98:01 paragrahvid 8 ja 11, 2016. aasta riikliku (miinimumpalga) korralduse nr 15 paragrahv 4 ja ajakava	Staatiline
D.3.2.4	FSO tagab, et esmaabivahendid on töökohal kättesaadavad või sinna tarnitavad.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahvi 47 lõike 1 punkt n	Staatiline
D.3.2.5	FSO tagab, et töötajatele antakse asjakohased PPEd.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 46, 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17	Staatiline
D.3.2.6	FSO teatab kõikidest tööõnnetustest ja vigastustest ning registreerib need juhtumid.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 69	Staatiline
D.3.2.7	FSO järgib diskrimineerimiskeeldu käsitlevaid õigusakte.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Diskrimineerimise tõkestamise seaduse ptk 99:09 paragrahvi 4 lõige 2 ja paragrahv 5	Staatiline

4.5 Eramaa vastavushindamise tabel E

1. põhimõte	FSO-I on seaduslik raieõigus			
Kriteerium 1.1	FSO-I on seaduslik raieõigus			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
E.1.1.1	FSO-I on seaduslik õigus metsamaale, kus toimub äritegevus.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) absoluutset omandiõigust tõendav dokument (kinnistusamet) ii) transport (dokumendiregister) iii) absoluutse omandiõiguse tõend (Guyana maade ja uuringute komisjon)	i) kinnistusameti seaduse ptk 5:02 paragrahvid 65 ja 66 ii) dokumendiregistri seaduse ptk 5:01 paragrahvi 22 lõige 1 iii) riigimaade seaduse ptk 62:01 paragrahvi 3 lõike 1 punkt a	Staatiline
E.1.1.2 Vabatahtlik	FSO-I on kolmanda isikuga õiguslik kokkulepe metsa ülestöötamiseks ja/või väljaveoks eramaal.	Kokkulepe FSO ja kolmanda isiku vahel (GFC/FMD)	Metsaseaduse paragrahv 16 Puiduseiresüsteemi suunised ¹	Staatiline

¹ WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis. See joonealune märkus kehtib kõikjal, kus selles tabelis nimetatakse WTSi suuniseid.

2. põhimõte	FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi			
Kriteerium 2.1	FSO täidab WTSi nõudeid			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
E.2.1.1	FSO täidab WTSi nõudeid.	WTSi kontrolliaruanne (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 23, 24, 25, 26 ja 27, puiduseiresüsteemi suunised	Dünaamiline
E.2.1.2	FSO töötab puitu üles eramaade piires.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	Riigimaade seaduse ptk 62:01 paragrahv 21, puiduseiresüsteemi suunised	Staatiline
3. põhimõte	FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi			
Kriteerium 3.1	FSO täidab kohaldatavaid maksunõudeid.			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
E.3.1.1	FSO vastab RA avaldatud kohaldatava maksuplaani nõuetele.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kehtiv maksukohustuslasena registreerimise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud vähem kui üks aasta) (RA) ii) tasumise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud rohkem kui üks aasta) (RA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: äriühingu tulumaksu seaduse ptk 81:03 paragrahv 4, tulumaksuseaduse ptk 81:01 paragrahv 60A	Staatiline

Kriteerium 3.2	FSO täidab oma kohustusi seoses tööõiguse ja sotsiaalkindlustusnõuetega			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
E.3.2.1	FSO-l on vastavustunnistus.	Vastavustunnistus (NIB)	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seaduse ptk 36:01 paragrahv 16, riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse (sissemaksete kogumine) eeskirjad 4, 5, 14, 15 ja 19	Staatiline
E.3.2.2	FSO annab tööd asjaomasest seadusega kehtestatud vanusest vanematele isikutele vastavalt tehtavatele toimingutele.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 41, noorte ja laste tööhõive seaduse ptk 99:01 paragrahvid 2 ja 3	Staatiline
E.3.2.3	FSO maksab töötajatele seadusega kehtestatud miinimumpalka või sellest kõrgemat palka.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Tööseaduse ptk 98:01 paragrahvid 8 ja 11 2016. aasta riikliku (miinimumpalga) korralduse nr 15 paragrahv 4 ja ajakava	Staatiline
E.3.2.4	FSO tagab, et esmaabivahendid on töökohal kättesaadavad või sinna tarnitavad.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahvi 47 lõike 1 punkt n	Staatiline
E.3.2.5	FSO tagab, et töötajatele antakse asjakohased PPEd.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 46, 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17	Staatiline
E.3.2.6	FSO teatab kõikidest tööõnnetustest ja vigastustest ning registreerib need juhtumid.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 69	Staatiline
E.3.2.7	FSO järgib diskrimineerimiskeeldu käsitlevaid õigusakte.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Diskrimineerimise tõkestamise seaduse ptk 99:09 paragrahvi 4 lõige 2 ja paragrahv 5	Staatiline

4.6 Ülemineku järgus riigimaalt raadamise tulemusena saadud puittoodete vastavushindamise tabel F

1. põhimõte	FSO-l on seaduslikud raieõigused ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutusõigusi			
Kriteerium 1.1	FSO-l on seaduslik raieõigus			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
F.1.1.1	FSO-l on i) rendileping ii) kaevandamisluba või -litsents iii) luba maale siseneda ning teid ehitada ja nende hooldustöid teha; sealhulgas puitu raiuda ja välja viia, või muul eesmärgil iv) hüdroelektrijaama ehitamise ja käitamise litsents.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) rendileping (GLSC) ii) kaevandamisluba või -litsents (GGMC) iii) MPW kirjalik luba iv) hüdroenergia tootmise litsents (presidendi kantselei)	i) riigimaade seaduse ptk 62:01 paragrahvi 3 lõike 1 punkt b ii) kaevandamisseaduse ptk 65:01 paragrahv 7 iii) üldkasutatavate maade (erateede) seaduse ptk 62:03 paragrahvid 3 ja 4, üldkasutatavatel maadel asuvate erateede (raie)eeskirjade punkt 2 iv) hüdroelektrienergia seaduse ptk 56:03 paragrahvid 5, 6 ja 7	Staatiline
F.1.1.2 Vabatahtlik	FSO-l on kolmanda isikuga õiguslik kokkulepe metsa ülestöötamiseks ja/või väljaveoks FSO-le kuuluval maal.	Kokkulepe FSO ja kolmanda isiku vahel (GFC/FMD)	Metsaseaduse paragrahv 16 Puiduseiresüsteemi suunised ¹	Staatiline

¹ WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis. See joonealune märkus kehtib kõikjal, kus selles tabelis nimetatakse WTSi suuniseid.

Kriteerium 1.2	FSO austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
F.1.2.1	FSO tegeleb metsa ülestöötamisega kooskõlas ühega järgmistest: i) rendileping ii) kaevandamisluba või -litsents iii) piirkonnas, kus PMW-I ja/või Guyana energiaagentuuril on projektide elluviimiseks nõuetekohane luba.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	i) riigimaade seaduse ptk 62:01 paragrahv 3 ii) kaevandamisseaduse ptk 65:01 paragrahv 7 ja paragrahvi 135 lõike 2 punkt zc iii) üldkasutatavate maade (erateede) seaduse ptk 62:03 paragrahvid 3 ja 4, hüdroelektrienergia seaduse ptk 56:03 paragrahvi 6 lõige 2	Staatiline
F.1.2.2	FSO ei takista Ameerika indiaanirahvaste traditsiooniliste õiguste teostamist.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 5 lõike 2 punkt e, Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvid 55 ja 57	Staatiline
F.1.2.3	FSO ei takista teiste isikute rühmade seaduslike õiguste teostamist.	FMD inspekteerimisaruanne (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 5 lõige 2	Staatiline

2. põhimõte	FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi			
Kriteerium 2.1	FSO metsamajanduse, keskkonna- ja WTSi nõudeid.			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
F.2.1.1	FSO täidab WTSi nõudeid.	WTSi kontrolliaruanne (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 23, 24, 25, 26 ja 27, puiduseiresüsteemi suunised	Dünaamiline
F.2.1.2 (kohaldatakse FSO suhtes, kes peab vastama näitaja F.1.1.1 punktile iv)	FSO-l on hüdroelektrijaama ehitamiseks ja hooldamiseks keskkonnaluba.	Ehitusluba (EPA)	Keskkonnakaitseaduse ptk 20:05 paragrahvi 21 lõike 1 punkt a, keskkonnakaitse (lubade) eeskirjade punktid 18 ja 19	Staatiline

3. põhimõte	(FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi)			
Kriteerium 3.1	FSO maksab nõutavaid tasusid ja lõive			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
F.3.1.1	FSO täidab haldustasude, tasude ja lõivude maksmise nõudeid.	Emb-kumb järgmisest kahest tõendavast dokumendist: i) kviitungid maksegraafikute alusel tehtud maksete kohta (GFC/FD) ii) kviitungid täielike maksete tegemise kohta (GFC/FD)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: WTSi suunised ¹	Dünaamiline
F.3.1.2	FSO vastab RA avaldatud kohaldatava maksuplaani nõuetele.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kehtiv maksukohustuslasena registreerimise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud vähem kui üks aasta) (RA) ii) tasumise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud rohkem kui üks aasta) (RA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: äriühingu tulumaksu seaduse ptk 81:03 paragrahv 4, tulumaksuseaduse ptk 81:01 paragrahv 60A	Staatiline

¹ WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis.

Kriteerium 3.2	FSO täidab oma kohustusi seoses tööõiguse ja sotsiaalkindlustusnõuetega			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
F.3.2.1	FSO-l on vastavustunnistus.	Vastavustunnistus (NIB)	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seaduse ptk 36:01 paragrahv 16, riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse (sissemaksete kogumine) eeskirjad 4, 5, 14, 15 ja 19	Staatiline
F.3.2.2	FSO annab tööd asjaomasest seadusega kehtestatud vanusest vanematele isikutele vastavalt tehtavatele toimingutele.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 41, noorte ja laste tööhõive seaduse ptk 99:01 paragrahvid 2 ja 3	Staatiline
F.3.2.3	FSO maksab töötajatele seadusega kehtestatud miinimumpalka või sellest kõrgemat palka.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Tööseaduse ptk 98:01 paragrahvid 8 ja 11, 2016. aasta riikliku (miinimumpalga) korralduse nr 15 paragrahv 4 ja ajakava	Staatiline
F.3.2.4	FSO tagab, et esmaabivahendid on töökohal kättesaadavad või sinna tarnitavad.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahvi 47 lõike 1 punkt n	Staatiline
F.3.2.5	FSO tagab, et töötajatele antakse asjakohased PPEd.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 46, 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17	Staatiline
F.3.2.6	FSO teatab kõikidest tööõnnetustest ja vigastustest ning registreerib need juhtumid.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 69	Staatiline
F.3.2.7	FSO järgib diskrimineerimiskeeldu käsitlevaid õigusakte.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Diskrimineerimise tõkestamise seaduse ptk 99:09 paragrahvi 4 lõige 2 ja paragrahv 5	Staatiline

4.7 Arestitud puittoodete vastavushindamise tabel G¹

1. põhimõte	Arestitud puittooteid hallatakse kooskõlas õigusnõuetega			
Kriteerium 1.1	FSO järgib arestitud puittoodete kasutamise eeskirju.			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
G.1.1.1	FSO-l on arestitud puittoodete kohta üks järgmistest tõenditest: i) arestimistõend ii) hoiustamistõend	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) arestimistõend (GFC/FMD) ii) hoiustamistõend (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 58, WTSi suunised ²	Dünaamiline
G.1.1.2	FSO täidab kõiki arestitud puittoodete uuesti tarneahelasse sisenemisega seotud juriidilisi kohustusi.	GFC tollivormistustõend (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 58 lõige 5, paragrahvi 58 lõige 7, paragrahv 60, paragrahvi 70 lõige 5 ja paragrahv 71, WTSi suunised	Dünaamiline

¹ Vastavus selles tabelis esitatud näitajatele tõendab arestitud puittoodete seaduslikku taassisenemist tarneahelasse.

² WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis. See joonealune märkus kehtib kõikjal, kus selles tabelis nimetatakse WTSi suuniseid.

4.8 Puittoodete töötlemise ja müügi vastavushindamise tabel H

1. põhimõte	FSO täidab puidu töötlemise ja müügi nõudeid			
Kriteerium 1.1	FSO täidab kohaldatavaid litsentsimisnõudeid			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
H.1.1.1	FSO-l on aastane tegevusluba.	Aastane tegevusluba (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 39, 2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 29, 30 ja 31, WTSi suunised ¹	Staatiline
H.1.1.2 Vabatahtlik	FSO-l on kehtiv metsasaaduste müüja litsents.	Metsasaaduste müüja litsents (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 41, 2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 32, 33 ja 34, WTSi suunised	Staatiline
H.1.1.3 Vabatahtlik	FSO-l on kehtiv puidulao litsents.	Puidulao litsents (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 40, WTSi suunised	Staatiline

¹ WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis. See joonealune märkus kehtib kõikjal, kus selles tabelis nimetatakse WTSi suuniseid.

2. põhimõte	FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi			
Kriteerium 2.1	FSO täidab metsamajanduse, keskkonna- ja WTSi nõudeid			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
H.2.1.1	FSO-l on keskkonnaluba.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) keskkonnaluba (EPA) ii) tegevusluba (EPA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: keskkonnakaitseaduse ptk 20:05 paragrahvid 11, 12, 13, 15 ja paragrahvi 21 lõike 1 punkt b, keskkonnakaitse (lubade) eeskirjade punktid 18 ja 19	Staatiline
H.2.1.2	FSO täidab WTSi nõudeid.	WTSi kontrolliaruanne (GFC/FMD)	WTSi suunised	Dünaamiline
3. põhimõte	FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi			
Kriteerium 3.1	FSO maksab nõutavaid tasusid ja lõive			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
H.3.1.1	FSO täidab haldustasude maksmise nõudeid.	Emb-kumb järgmisest kahest tõendavast dokumendist: i) kviitungid maksegraafikute alusel tehtud maksete kohta (GFC/FD) ii) kviitungid täielike maksete tegemise kohta (GFC/FD)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: 2018. aasta metsanduseeskirjade punkt 53, WTSi suunised	Dünaamiline

H.3.1.2	FSO vastab RA avaldatud kohaldatava maksuplaani nõuetele.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kehtiv maksukohustuslasena registreerimise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud vähem kui üks aasta) (RA) ii) tasumise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud rohkem kui üks aasta) (RA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: äriühingu tulumaksu seaduse ptk 81:03 paragrahv 4, tulumaksuseaduse ptk 81:01 paragrahv 60A	Staatiline
Kriteerium 3.2	FSO täidab oma kohustusi seoses tööõiguse ja sotsiaalkindlustusnõuetega			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
H.3.2.1	FSO-l on vastavustunnistus.	Vastavustunnistus (NIB)	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seaduse ptk 36:01 paragrahv 16, riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse (sissemaksete kogumine) eeskirjade punktid 4, 5, 14, 15 ja 19	Staatiline
H.3.2.2	FSO annab tööd asjaomasest seadusega kehtestatud vanusest vanematele isikutele vastavalt tehtavatele toimingutele.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 41, noorte ja laste tööhõive seaduse ptk 99:01 paragrahvid 2 ja 3	Staatiline

H.3.2.3	FSO maksab töötajatele seadusega kehtestatud miinimumpalka või sellest kõrgemat palka.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Tööseaduse ptk 98:01 paragrahvid 8 ja 11, 2016. aasta riikliku (miinimumpalga) korralduse nr 15 paragrahv 4 ja ajakava	Staatiline
H.3.2.4	FSO tagab, et esmaabivahendid on töökohal kättesaadavad või sinna tarnitavad.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahvi 47 lõike 1 punkt n	Staatiline
H.3.2.5	FSO tagab, et töötajatele antakse asjakohased PPEd.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 46, 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17	Staatiline
H.3.2.6	FSO teatab kõikidest tööõnnetustest ja vigastustest ning registreerib need juhtumid.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 69	Staatiline
H.3.2.7	FSO järgib diskrimineerimiskeeldu käsitlevaid õigusakte.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Diskrimineerimise tõkestamise seaduse ptk 99:09 paragrahvi 4 lõige 2 ja paragrahv 5	Staatiline

4.9 Puittoodete ekspordi ja impordi vastavushindamise tabel I

1. põhimõte	FSO täidab puittoodete ekspordi ja impordi nõudeid			
Kriteerium 1.1	FSO järgib ekspordinõudeid ja WTSi			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
I.1.1.1	FSO-l on kehtiv puittoodete ekspordi litsents.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) metsasaaduste müüja litsents (GFC/FMD) ii) aastane tegevusluba (GFC/FMD) iii) puidulao litsents (GFC/FMD)	i) 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 41, 2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 32, 33 ja 34 ii) 2018. aasta metsanduseeskirjade punkti 31 alapunkti a alapunkt iii, 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 39 iii) 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 40 lõige 2	Staatiline

I.1.1.2	FSO-l on ekspordiluba.	i) ekspordisertifikaat (GFC/FMD) ii) CITESi luba (vajaduse korral) (eluslooduse kaitse ja majandamise komisjon, GFC/FMD)	i) 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 44 WTSi suunised ¹ ii) 2016. aasta eluslooduse kaitse ja majandamise seaduse paragrahvi 29 lõige 1	Dünaamiline
I.1.1.3	FSO täidab WTSi nõudeid.	WTSi kontrolliaruanne (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 23, 24, 25, 26 ja 27, WTSi suunised	Dünaamiline
I.1.1.4	FSO täidab ekspordimaksude maksmise nõudeid.	Maksekinnitused (GFC/FD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punkt 41, WTSi suunised	Dünaamiline
Kriteerium 1.2	FSO järgib impordinõudeid ja WTSi			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
I.1.2.1	FSO-l on impordilitsents.	Impordilitsents (GFC/FMD)	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 37, 2018. aasta metsanduseeskirjade punkt 36	Staatiline
I.1.2.2	FSO-l on impordiluba.	Impordiluba (NPPO)	2011. aasta taimekaitseseaduse nr 9 paragrahv 8	Dünaamiline

¹ WTSi suuniseid ajakohastatakse käesoleva lepingu täitmise etapis. See joonealune märkus kehtib kõikjal, kus selles tabelis nimetatakse WTSi suuniseid.

I.1.2.3	FSO rakendab nõuetekohast hoolsukohustust, et vähendada ebaseadusliku päritoluga puittoodete importimise riski.	i) nõuetekohase hoolsukohustuse hindamise aruanne (NPPO) ii) CITESi luba, kui see on vajalik, (eluslooduse kaitse ja majandamise komisjon)	i) 2018. aasta metsanduseeskirjade punkti 36 lõige 3 ii) 2016. aasta eluslooduse kaitse ja majandamise seaduse nr 22 paragrahvi 29 lõige 1	Dünaamiline
I.1.2.4	FSO täidab WTSi nõudeid.	Puiduseiresüsteemi kontrolliaruanne (GFC/FMD)	2018. aasta metsanduseeskirjade punktid 23, 24, 25, 26 ja 27, puiduseiresüsteemi suunised	Dünaamiline
2. põhimõte	FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi (kohaldatakse ainult nende FSOde suhtes, kes ekspordivad ja/või impordivad ega ole hõlmatud muude tabelitega)			
Kriteerium 2.1	FSO täidab ettenähtud maksukohustusi			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
I.2.1.1	FSO vastab RA avaldatud kohaldatava maksuplaani nõuetele.	Üks järgmistest tõendavatest dokumentidest: i) kehtiv maksukohustuslasena registreerimise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud vähem kui üks aasta) (RA) ii) tasumise tõend (FSOde puhul, kelle tegevus on kestnud rohkem kui üks aasta) (RA)	Mõlema tõendava dokumendi puhul: äriühingu tulumaksu seaduse ptk 81:03 paragrahv 4, tulumaksuseaduse ptk 81:01 paragrahv 60A	Staatiline

Kriteerium 2.2	FSO täidab oma kohustusi seoses tööõiguse ja sotsiaalkindlustusnõuetega			
Näitaja number	Näitaja	Tõendavad dokumendid (vastutav asutus)	Õiguslikud/halduslikud alused	Tõendava dokumendi liik
I.2.2.1	FSO-l on vastavustunnistus.	Vastavustunnistus (NIB)	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seaduse ptk 36:01 paragrahv 16, riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse (sissemaksete kogumine) eeskirjade punktid 4, 5, 14, 15 ja 19	Staatiline
I.2.2.2	FSO annab tööd asjaomasest seadusega kehtestatud vanusest vanematele isikutele vastavalt tehtavatele toimingutele.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 41, noorte ja laste tööhõive seaduse ptk 99:01 paragrahvid 2 ja 3	Staatiline
I.2.2.3	FSO maksab töötajatele seadusega kehtestatud miinimumpalka või sellest kõrgemat palka.	Inspekterimisaruanne (MOL)	Tööseaduse ptk 98:01 paragrahvid 8 ja 11, 2016. aasta riikliku (miinimumpalga) korralduse nr 15 paragrahv 4 ja ajakava	Staatiline

I.2.2.4	FSO tagab, et esmaabivahendid on töökohal kättesaadavad või sinna tarnitavad.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahvi 47 lõike 1 punkt n	Staatiline
I.2.2.5	FSO tagab, et töötajatele antakse asjakohased PPEd.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 46, 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahv 17	Staatiline
I.2.2.6	FSO teatab kõikidest tööõnnetustest ja vigastustest ning registreerib need juhtumid.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ptk 99:10 paragrahv 69	Staatiline
I.2.2.7	FSO järgib diskrimineerimiskeeldu käsitlevaid õigusakte.	Inspekteerimisaruanne (MOL)	Diskrimineerimise tõkestamise seaduse ptk 99:09 paragrahvi 4 lõige 2 ja paragrahv 5	Staatiline

5. Sõnastik

Ameerika indiaanlane	Mõiste „Ameerika indiaanlane“ on määratletud Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvis 2 kui Guyana kodanik, kes kuulub mõne Guyana põlisrahva või hõimu hulka või on mõne Guyana põlisrahva või hõimu järeltulija.
Ameerika indiaaniküla nõukogu	Mõiste „külanõukogu“ on määratletud Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvis 2 kui Ameerika indiaanirahvaste seaduse kohaselt loodud külanõukogu, Annai ringkonnakogu, Konasheni külanõukogu, Baramita külanõukogu ja kõik külanõukogud, mis on asutatud indiaanirahvaste asjade eest vastutava ministri määrusega.
Aastane tegevusluba	„Aastane tegevusluba“, mis on loetletud 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 39 ja mille GFC annab saeveskile, mida kasutatakse palkide ja tahutud palkide laudadeks, plankudeks, prussideks või edasiseks töötlemiseks sobivateks puittoodeteks lõikamiseks ja ümbertöötamiseks.
Iga-aastane tegevuskava	Dokumendis, milles on esitatud peamised ja üksikasjalikult lahtikirjutatud tegevusliigid, mida litsentsiomanik hakkab tegema järgmisel kalendriaastal (jaanuarist detsembrini). See sisaldab ülevaadet eelmise aasta tegevusest ja jooksva aasta paikapandud tegevusplaane.

CITES	Ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioon (CITES) (Guyana ratifitseeris selle 1973. aastal) on 1973. aastal allkirjastatud konventsioon, mis reguleerib rahvusvahelist kauplemist taime- ja loomaliikidega, mille kohta arvatakse, et rahvusvaheline kauplemine kahjustab või võib neid kahjustada, või millega keelustatakse selline kauplemine.
Hoolsuskohustus	Käesoleva lepingu kontekstis viitab mõiste „hoolsuskohustus“ mõistlikele meetmetele, mida ettevõtjad on võtnud ebaseaduslikult ülestöötatud või ebaseadusliku puidu Guyanasse importimise riski vähendamiseks.
Eksport	Tolliseaduse ptk 82:01 paragrahvis 2 määratletakse mõiste „eksport“ kui Guyanast väljaviimine või väljaviimise põhjustamine.
Eksportija	Tolliseaduse ptk 82:01 paragrahvis 2 määratletakse mõiste „eksportija“ kui isik, kes ekspordib kauba (sealhulgas importivast õhusõidukist või importivalt laevalt üle viidud kaup) Guyanast või tarnib selle õhusõiduki või laeva varuna, ja samuti omanik või isik, kes tegutseb tema nimel, ja isik, kes allkirjastab tolli jaoks kõik dokumendid, mis on seotud eksporditud või õhusõiduki või laeva varudeks ette nähtud kaubaga, nagu eespool öeldud.

2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 määratletakse mõiste „mets“ kui

- a) ökosüsteem, kus domineerivad puittaimed, ja mis koosneb järgmisest:
 - i) kõrgmetsa kooslused, kus erineva vanuse ja järelkasvuga puud katavad suure osa maapinnast, või
 - ii) ühtse taimestikuga avatud metsa kooslused, kus puuvõrade liitus ületab 10 protsenti, ning
- b) sealhulgas:
 - i) mangroovimetsad ja kõik metsas asuvad märgalad ja lagendikud, mis moodustavad ökosüsteemi lahutamatu osa;
 - ii) metsasaadused ökosüsteemis ning
 - iii) ökosüsteemi bioloogilised, pinnase- ja veevarud.

Metsa kontsessioonileping	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 määratletakse mõiste „metsa kontsessioonileping“ kui sellele määratlusele vastav leping, millega GFC annab 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 6 alusel kontsessiooni.
Metsamajandamiskava	2018. aasta metsamajandamiskava juhistes on märgitud, et metsamajandamiskava põhineb üksikasjalikul sotsiaalsel, majanduslikul ja keskkonnavalaselt hinnangul, milles määratakse kindlaks kõigi kontsessiooni raames tehtavate tegevuste kord ja ulatus.
Metsatööd	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 on „metsatööd“ määratletud järgmiselt: metsamaterjali lõikamine või kogumine; metsamaterjali väljavedu või edasitoimetamine mis tahes piirkonnast; puidu esmase töötlemise rajatistes tehtavad toimingud; mis tahes raja, sõidutee, konstruktsiooni või paigaldise ehitamine või hooldamine ning mis tahes muu tegevus, mida tehakse eespool nimetatud tegevuse hõlbustamiseks.
Metsasaaduste müüja litsents	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 41 on nõutud, et kõigil isikutel, kes tegelevad puittoodete ostmisega edasimüügi eesmärgil, peab olema GFC antud litsents.

Import	Tolliseaduse ptk 82:01 paragrahvis 2 määratletakse import kui Guyanasse sissetoomine või sissetoomise korralduse andmine.
Importija	Tolliseaduse ptk 82:01 paragrahvis 2 määratletakse mõiste „importija“ kui omanik või mis tahes muu isik, kelle valduses on kaubad või kes on kaupadest kasu saamise eesmärgil huvitatud, kaupade importimise ajal või alates sellest ajast kuni kaupade nõuetekohase tarnimiseni vastava ametniku järelevalve all, ja ka isik, kes allkirjastab mis tahes imporditud kaubaga seotud dokumendi, mida nõutakse tolliseadustes ja mille peab allkirjastama importija.
Puidulao litsents	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 40 loetletud litsents, mille väljastab Guyana metsanduskomisjon ja millega antakse isikule luba tegeleda oma valdustes puidu ärilise ostmise, ladustamise ja müügiga.
Esmase töötlemise rajatis	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 määratletakse mõiste „esmise töötlemise rajatis“ kui saeveski või mis tahes muu rajatis, masin või seadmed, mis on kavandatud või mida kasutatakse selleks, et lõigata või töödelda mis tahes viisil ümber igat liiki toorpuidu kujul olevat metsamaterjali müügi, kasutamise või edasise käsitlemise või töötlemise eesmärgil, sealhulgas ka kaasaskantava saeveski või mootorsaega.

Väljaveoluba	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 36 nõutakse, et FSO-l peab olema GFC väljastatud kehtiv väljaveoluba puittoodete väljaviimiseks ja/või puittoodete edasitoimetamiseks Guyanas riigimetsast, üldkasutatavalt maalt, külamaadelt, eramaalt või mis tahes sisenemispunktist Guyanasse.
Saeveski	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 määratletakse „saeveski“ kui rajatis, mis on mõeldud ja mida kasutatakse palkide või tahutud palkide laudadeks, plankudeks, prussideks või edasiseks töötlemiseks sobivateks puittoodeteks lõikamiseks ja ümbertöötamiseks; ja see hõlmab ka saagimissüvendit.
Saagimissüvend	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 määratletakse mõiste „saagimissüvend“ kui ala või kraav, mis on tehtud selleks, et hõlbustada puidu pikuti saagimist käsitsi.
Riigimets	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvi 3 kohaselt on riigimets mis tahes maa-ala, mille minister võib käskkirjaga kuulutada riigimetsaks. Riigimetsaks ei saa aga kuulutada Ameerika indiaanikülade maad, Iwokrama vihmametsa ja Kaieteuri rahvusparki.

Riiklik metsandusluba	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 määratletakse mõiste „riiklik metsandusluba“ kui uurimisluba, kontsessioon, kasutusluba, metsastamisleping või kogukonna metsamajandamisleping.
Puit	2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahvis 2 esitatud kirjelduse kohaselt kuulub puidu hulka a) puu või puu mis tahes osa, mis on püsti, maha kukkunud või langetatud, ning b) mis tahes puit, saetud või saagimata, lõhutud, tahutud või muul viisil lõigatud või vormitud, välja arvatud küttepuid.
Traditsiooniline õigus	Ameerika indiaanirahvaste seaduse ptk 29:01 paragrahvis 2 on mõiste „traditsiooniline õigus“ määratletud kui toimetulekuõigus või privileeg, mis on olemas kõnealuse seaduse kehtima hakkamise kuupäeval ja mis kuulub õiguspäraselt või tava kohaselt Ameerika indiaanikülale või Ameerika indiaanikogukonnale ning mida teostatakse kestlikult kooskõlas vaimsete seostega, mis Ameerika indiaanikülal või Ameerika indiaanikogukonnal on maaga, kuid see ei hõlma traditsioonilist kaevandamisprivileegi.

Kohaldatavad õiguslikud alused

	Õigusaktid, eeskirjad	Kirjeldus
Metsandus	2009. aasta metsaseadus nr 6	Metsaseadust käsitlevate õigusaktide konsolideerimise ja muutmise seadus.
	2018. aasta metsanduseeskirjad, eeskiri nr 2	Need eeskirjad toetavad 2009. aasta metsaseaduse nr 6 rakendamist.
	1903. aasta riigimaade seadus, ptk 62:01	Seadus, millega kehtestatakse riigile kuuluvate maade, jõgede ja ojade nõuetekohane reguleerimine.
	2018. aasta tegevusjuhend nr 1	Selle üldeesmärk on edendada ülestöötamistavasid, mis parandavad kasutamisstandardeid, vähendavad keskkonnamõju, aitavad tagada metsade säilimise tulevastele põlvetele ning parandavad metsamajanduse kui kestliku arengu komponendi majanduslikku ja sotsiaalset panust.
	Puiduseiresüsteemi suunised	Puiduseiresüsteem (WTS) on kohustuslik riiklik infosüsteem puittoodete tarneahela kontrolliks riigi tasandil.

	Õigusaktid, eeskirjad	Kirjeldus
Keskkond/maakasutus	Keskkonnakaitseseadus, ptk 20:05	Seadus, millega nähakse ette keskkonna haldamine, säilitamine, kaitse ja parandamine, reostuse vältimine või kontroll, majandusarengu keskkonnamõju hindamine, loodusvarade säästev kasutamine ning sellest tulenevate või sellega seotud küsimuste käsitlemine.
	2000. aasta keskkonnakaitse (lubade) seadus	Eeskirjad toetavad keskkonnakaitseseaduse ptk 20:05 rakendamist.
	Kaevandamisseadus, ptk 65:01	Seadus, millega kehtestatakse sätted metallide, mineraalide ja vääriskivide otsimise ja kaevandamise, nende edasitoimetamise reguleerimise ja sellega seotud küsimuste kohta.
	Taimekaitseseadus. 2011. aasta seadus nr 9	Seadus, millega reguleeritakse taimede, istutusmaterjali ja nendest saadud esemete importi ja eksporti, kaitset eksootiliste kahjurite ja haiguste Guyanasse sissetoomise eest ning haiguste ja kahjurite tõrjet riigis.
	Dokumendiregistri seadus, ptk 5:01	Seadus, millega reguleeritakse Guyana dokumendiregistri pidaja ametit ning muudetakse transpordi-, hüpoteegi ja muude dokumentide koostamist ja registreerimist käsitlevaid õigusakte.
	Kinnistusameti seadus, ptk 5:02	Seadus, mis käsitleb maa registreerimist ja sellega seotud küsimusi.
	Hüdroelektrienergia seadus, ptk 56:03	Seadus, millega sätestatakse Guyana vete elektrienergia tootmiseks kasutamise litsentside väljastamise kord ja reguleeritakse sellega seotud küsimusi.
	Üldkasutatavate maade (erateed) seadus, ptk 62:03	Seadus, millega võimaldatakse isikutel rajada ja hooldada üldkasutatavatel maadel kaevandamisel, puidu raiumisel ja muul otstarbel kasutatavaid teid ning teatavatel tingimustel kehtestada teistele isikutele selliste teede kasutamise eest teekasutustasusid ja nõuda neid sisse.
	Üldkasutatavatel maadel asuvate erateede (raie)eeskirjad	Eeskirjad toetavad üldkasutatavate maade (erateed) seaduse ptk 62:03 rakendamist.
	Eluslooduse kaitse ja majandamise seadus, 2016. aasta seadus nr 14	Seadus, millega reguleeritakse Guyana eluslooduse kaitset, säilitamist, majandamist, säästvat kasutamist ning sise- ja väliskaubandust.

	Õigusaktid, eeskirjad	Kirjeldus
Töö, ohutus ja mittediskrimineerivad tavad	Noorte ja laste tööhõive seadus, ptk 99:01	Seadus, millega rakendatakse teatavad noorte ja laste tööhõivet käsitlevad konventsioonid
	Tööseadus, ptk 98:01	Seadus, millega luuakse tööministeerium, reguleeritakse tööandjate ja töötajate vahelisi suhteid ning nendevaheliste erimeelsuste lahendamist.
	2016. aasta riikliku (miinimumpalga) korraldus nr 15	Eeskirjad toetavad tööseaduse ptk 98:01 rakendamist.
	Diskrimineerimise tõkestamise seadus, ptk 99:09	Seadus, millega nähakse ette diskrimineerimise kaotamise tööhõives, koolituses, töölevõtmisel ja kutseorganisatsioonidesse kuulumisel ning edendatakse võrdse väärtusega tööd tegevate meeste ja naiste võrdset tasustamist ning käsitletakse sellega seotud küsimust.
	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seadus, ptk 36:01	Seadus, millega luuakse riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse süsteem, millest tehakse rahalisi väljamakseid vanaduspensioni, invaliidsuspensionini, toitjakaotuspensionini, haigushüvitise, rasedus- ja sünnitushüvitise ning matusetootuse vormis ning asendatakse tööliste hüvitise maksmise määrase kohane hüvitis, töökohal või töö käigus saadud või kutsehaigusest tingitud vigastuste või surma vastu kindlustamise süsteem, luuakse riikliku kindlustuse fond ning reguleeritakse sellest tulenevaid või sellega seotud küsimusi.
	Riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse (sissemaksete kogumine) eeskirjad	Need eeskirjad toetavad riikliku kindlustuse ja sotsiaalkindlustuse seaduse ptk 36:01 rakendamist.

	Õigusaktid, eeskirjad	Kirjeldus
Töötervishoid ja tööohutus	Töötervishoid ja tööohutuse seadus, ptk 99:10	Seadus, mis käsitleb tööstusettevõtete registreerimist ja reguleerimist, inimeste töötervishoidu ja tööohutust ning sellega seotud eesmärgid.
Rahandus ja kaubandus	Tulumaksuseadus, ptk 81:01	Seadus, millega kehtestatakse tulumaks ja reguleeritakse selle kogumist.
	Äriühingu tulumaksu seadus, ptk 81:03	Seadus, millega kehtestatakse äriühingu tulumaks ja sellega seotud eesmärgid.
	Äriühingute seadus, ptk 89:01	Seadus, millega vaadatakse läbi äriühinguid käsitlevad õigusaktid ja muudetakse neid ning reguleeritakse sellega seotud ja sellest tulenevaid küsimusi.
	Äriühingu nime (registreerimise) seadus, ptk 90:05	Seadus, millega nähakse ette ettevõtete ja äriiga tegelevate isikute registreerimine ärinime all ja sellega seotud eesmärgid.
	Ühinguseadus, ptk 89:02	Seadus, millega kuulutatakse välja ühinguid käsitlev õigusakt ja muudetakse seda.
	Vastastikuse abistamise ühingute seadus, ptk 36:04	Seadus, millega reguleeritakse vastastikuse abistamise ühingute ja muude ühingute asutamist, registreerimist, ühendamist ja haldamist.
	Ühistute seadus, ptk 88:01	Seadus, mis käsitleb ühistute asutamist, ja millega reguleeritakse nende tegevust.
Põlisrahvad	Ameerika indiaanirahvaste seadus, ptk 29:01	Seadus, mis käsitleb Ameerika indiaanikülade ja kogukondade kollektiivsete õiguste tunnustamist ja kaitset, maa andmist Ameerika indiaaniküladele ja kogukondadele ning hea valitsemistava edendamist Ameerika indiaanikülades ja kogukondades.

Õiguslikud alused, mida kohaldatakse käesoleva lepingu tõlgendamisel ja rakendamisel ning Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi üldises toimimises:

- põhiseadus, ptk 1:01
- 2011. aasta teabe kättesaadavuse seadus nr 21
- tolliseadus, ptk 82:01
- võrdsete õiguste seadus, ptk 38:01
- 2007. aasta Guyana metsanduskomisjoni seadus nr 20
- asjakohased rahvusvahelised lepingud, konventsioonid, deklaratsioonid ja kahepoolsed kokkulepped, mille osaline Guyana on.

Järgmisi olemasolevaid dokumente ajakohastatakse GTLASi rakendamise etapis:

- 1) metsatööde suunised (väike kontsessioon)
- 2) metsatööde suunised (suur kontsessioon)

- 3) FRMD menetlusjuhend
- 4) FMD menetlusjuhend
- 5) menetluskorra käsiraamat
- 6) WTSi suunised

Järgmised dokumendid koostatakse GTLASi väljatöötamise etapis:

- 1) GTLASi kontrollimenetluste juhend
 - 2) Imporditud puittoodete kontrollimenetluste juhend
-

GUYANAST EKSPORDITUD FLEGT-LITSENTSIGA PUITTOODETE
LIIDUS VABASSE RINGLUSSE LUBAMISE
TINGIMUSED

I. FLEGT-litsentsi (edaspidi „litsents“) esitamine

1. Litsents esitatakse liidu selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus kõnealuse litsentsiga saadetise kohta on väljastatud vabasse ringlusse lubamise deklaratsioon¹. Seda võib teha elektrooniliselt või mõnel teisel kiirel viisil.
2. Punktis 1 osutatud pädevad asutused teavitavad tolli kehtiva riikliku korra kohaselt viivitamata litsentsi aktsepteerimisest.

¹ Vabasse ringlusse lubamine on ELi tolliprotseduur. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artikli 201 lõigete 2 ja 3 kohaselt kaasneb vabasse ringlusse lubamisega: a) tasumisele kuuluva mis tahes imporditollimaksu sissenõudmine; b) vajaduse korral muude maksude sissenõudmine, mis on sätestatud neid makse käsitlevate asjakohaste kehtivate sätetega; c) kaubanduspoliitika meetmete, keeldude ja piirangute kohaldamine niivõrd, kui neid ei tule kohaldada varasemal etapil (käesoleval juhul hõlmavad need meetmed seda, et tuleb kontrollida FLEGT-litsentsi olemasolu); d) muude kauba impordi suhtes ette nähtud tolliformaalsuste täitmine. Vabasse ringlusse lubamine annab liiduvälisele kaubale liidu kauba tollistaatuse.

II. Litsentsi dokumentide kehtivuse kontroll

1. Paberil litsentsid peavad vastama IV lisa kirjeldatud näidisele. IV lisa sätestatud nõuetele ja kirjeldusele mittevastavad litsentsid on kehtetud.
2. Litsents loetakse kehtetuks, kui selle esitamise kuupäev on hilisem kui litsentsil märgitud kehtivusaja lõppkuupäev.
3. Mahatõmbamisi ja parandusi litsentsil ei aktsepteerita, kui litsentse väljastav asutus ei ole neid kinnitanud.
4. Litsentsi kehtivusaja pikendamist ei aktsepteerita, kui litsentse väljastav asutus ei ole pikendust kinnitanud.
5. Litsentsi duplikaati ega asenduslitsentsi ei aktsepteerita, kui seda ei ole välja andnud ja kinnitanud litsentse väljastav asutus.

III. Lisateabe taotlused

1. Kui liidu pädeval asutusel tekib litsentsi, selle duplikaadi või asenduslitsentsi kehtivuse või autentsuse suhtes kahtlusi, võib ta taotleda litsentse väljastavalt asutuselt lisateavet.

2. Taotlusele võib lisada asjaomase litsentsi, selle duplikaadi või asenduslitsentsi koopia.
3. Vajaduse korral tunnistab litsentse väljastav asutus litsentsi kehtetuks ning väljastab parandatud eksemplari, mille autentsust kinnitab tempel märkega „Duplicate“ („Duplikaat“) ning mis edastatakse pädevale asutusele.

IV. Litsentsi ja saadetise vastavuse kontroll

1. Kui pädev asutus leiab, et enne litsentsi aktsepteerimist või aktsepteerimata jätmist tuleb saadetist täiendavalt kontrollida, võib ta teha kontrolli, et teha kindlaks, kas asjaomane saadetis vastab litsentsis esitatud andmetele ja litsentse väljastava asutuse arhiivis olevatele andmetele kõnealuse litsentsi kohta.
2. Kui vabasse ringlusse lubamiseks esitatud saadetises sisalduvate puittoodete maht või kaal ei erine asjaomases litsentsis märgitud mahust või kaalust rohkem kui 10 %, loetakse saadetis mahu või kaalu poolest litsentsis esitatud andmetele vastavaks.
3. Kui tekib kahtlus, kas saadetis ja litsents on vastavuses, võib asjaomane pädev asutus taotleda litsentse väljastavalt asutuselt täiendavat selgitust.

4. Litsentse väljastav asutus võib paluda pädeval asutusel saata talle kahtluse alla seatud litsentsi või selle asenduslitsentsi koopia.
5. Vajaduse korral tunnistas litsentse väljastav asutus litsentsi kehtetuks ning väljastab parandatud eksemplari, mille autentsust kinnitab tempel märkega „Duplicate“ („Duplikaat“) ning mis edastatakse pädevale asutusele.
6. Kui pädev asutus ei saa 21 kalendripäeva jooksul täiendava selgituse taotlusele vastust, ei aktsepteeri pädev asutus litsentsi ning tegutseb kooskõlas kohaldatavate õigusaktide ja menetlustega.
7. Litsentsi ei aktsepteerita, kui pärast vajaduse korral täiendava teabe esitamist vastavalt III jaole või täiendavat uurimist vastavalt käesolevale jaole on kindlaks tehtud, et litsents ei vasta saadetisele.

V. Kontroll enne saadetise saabumist

1. Litsentsi võib esitada enne vastava saadetise saabumist.
2. Litsentsi aktsepteeritakse, kui see vastab kõigile IV lisa sätetatud nõuetele, ja täiendavat kontrolli vastavalt käesoleva lisa III ja IV jaole ei peeta vajalikuks.

VI. Muud küsimused

1. III ja IV jao kohase kontrolli käigus tekkinud kulud kannab importija, kui liidu asjaomase liikmesriigi kohaldatavates õigusaktides ja menetlustes ei ole sätestatud teisiti.
2. Kui litsentside kontrollis esineb püsivaid lahkkelisid või probleeme, võib asja esitada lahendamiseks ühiskomiteele.

VII. Vabasse ringlusse lubamine

1. Puittoodete vabasse ringlusse lubamiseks märgitakse deklareeritavate puittoodete litsentsi number toodete deklareerimiseks kasutatava ühtse haldusdokumendi lahtrisse 44.
 2. Kui tollideklaratsioon esitatakse infotehnoloogilise vahendi abil, märgitakse see number asjakohasesse lahtrisse.
 3. Puittooted lubatakse vabasse ringlusesse üksnes pärast käesolevas lisas kirjeldatud menetluste lõpuleviimist.
-

FLEGT-LITSENTSIDE NÕUDED JA TEHNILISED KIRJELDUSED

1. FLEGT-litsentsidega seotud üldnõuded

- 1.1. Kõigil käesoleva lepingu I lisas loetletud puittoodete saadetistel, mida eksporditakse Guyanast liitu, peab olema FLEGT-litsents. Kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 2173/2005 ja käesoleva lepinguga aktsepteerib liit Guyanast saabuval ja liitu imporditavaid puittoodete saadetisi ainult juhul, kui need on varustatud FLEGT-litsentsidega.
- 1.2. Vastavalt käesoleva lepingu artikli 2 punktile c on FLEGT-litsents litsentse väljastava asutuse välja antud dokument, mis kinnitab, et liitu eksportimiseks mõeldud puittoodete saadeti on seaduslikult toodetud ja kontrollitud käesolevas lepingus sätestatud kriteeriumide alusel.
- 1.3. FLEGT-litsentsi võib väljastada paberil või elektroonilises vormis.
- 1.4. FLEGT-litsents väljastatakse ühe litsentsiomaniku ühele saadetisele, mis suunatakse liitu esmase sisenemise kohta. Ühte FLEGT-litsentsi ei tohi deklareerida rohkem kui ühele liidu tolliasutusele.

- 1.5. Paberil või elektroonilised litsentsid peavad sisaldama 1. liites nimetatud teavet 2. liites esitatud juhiste kohaselt.
- 1.6. Taotleja esitab FLEGT-litsentsi ja liitu eksportimise sertifikaadi või ainult teistesse sihtkohtadesse eksportimise sertifikaadi ning lisab muud nõutavad dokumendid tolli-, aktsiisi- ja kaubandustegevuse (CETO) üksusele. FLEGT-litsentsi ja ekspordisertifikaadi väljastamise kord ning nende vastav sidustamine tollidokumentidega viiakse lõpule GTLASi rakendamise etapis.
- 1.7. Kombineeritud saadetiste puhul, sealhulgas eri liiki puittooted, mille kohta ei pruugi olla võimalik esitada kogu 1. liites esitatud 1. vormis täpsustatud teavet, tuleb FLEGT-litsentsile lisada kinnitatud manus (FLEGT-litsentsile lisatud täiendav kaubakirjeldus). Kinnitatud manus sisaldab saadetise kirjeldusega seotud kvalitatiivset ja kvantitatiivset teavet, mis on täpsustatud 1. liites esitatud 2. vormis. Sel juhul ei tohi FLEGT-litsentsi vastavad lahtrid (lahtrid nr 9–16) sisaldada teavet saadetise kohta, vaid sisaldavad viidet kinnitatud manusele.
- 1.8. FLEGT-litsentside kehtivusaja pikendamise ning nende kehtetuks tunnistamise ja haldamise üksikasjalikud nõuded ning kord töötatakse lõplikult välja GTLASi rakendamise etapis. FLEGT-litsentside taotlemise ja väljastamise kord avalikustatakse.

- 1.9. Guyana esitab liidule FLEGT-litsentsi tõestatud koopia ning litsentse väljastava asutuse templite näidised ja volitatud töötajate allkirjade näidised.
- 1.10. Kõigi kinnitatud FLEGT-litsentside originaaleksemplarid ja nende koopiaid väljastatakse litsentsiomanikule vastavalt käesolevale lepingule.
- 1.11. Ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) alusel kaitstud puittoodete suhtes kohaldatakse GTLASi alusel seaduslikkuse kontrolli ja nende kohta peab olema FLEGT-litsents.
- 1.12. Enne eksporti tagab Guyana CITESi haldusasutus, et puit, mille suhtes kohaldatakse CITESi sätteid, või puitu sisaldavad tooted vastavad kõigile GTLASi nõuetele. Guyana CITESi haldusasutus väljastab CITESi load liitu veetavatele saadetistele, mis sisaldavad üksnes puitu, mille suhtes kehtivad CITESi sätteid, või puitu sisaldavaid tooteid.

2. FLEGT-litsentse väljastava asutuse vastutus

- 2.1. Guyanas on FLEGT-litsentse väljastav asutus (edaspidi „litsentse väljastav asutus“) Guyana metsanduskomisjoni puidu seaduslikkuse ja puidukaubanduse üksus (TLTU).

- 2.2. Litsentse väljastava asutuse töötajate, juhtimisstruktuuride ja sisekontrolli pädevusnõuded määratletakse ja kehtestatakse enne FLEGT-litsentsimissüsteemi toimima hakkamist.
- 2.3. Litsentse väljastav asutus teavitab vastuvõetud ja tagasilükatud eksporditaotluse vormidest ning väljastatud FLEGT-litsentsidest juhtimisinfosüsteemi üksust (MISU).
- 2.4. Litsentse väljastav asutus töötab välja FLEGT-litsentside nummerdamissüsteemi, mis võimaldab eristada liidu turule mõeldud FLEGT-litsentse kõigist muudest seaduse alusel nõutavatest ekspordidokumentidest.
- 2.5. Litsentse väljastav asutus pikendab litsentsi selle omaniku taotlusel ainult ühe korra kuni kolm kuud. Litsentse väljastav asutus kehtestab ja kinnitab uue aegumiskuupäeva.
- 2.6. Igal juhul teavitab litsentse väljastav asutus FLEGT-litsentsi kehtivusaja pikendamisest, kehtetuks tunnistamisest või asendamisest liidu asjaomase liikmesriigi pädevat asutust.
- 2.7. Litsentse väljastav asutus püüab tagada FLEGT-litsentside autentsuse ja vältida kustutamist või muudatusi.

- 2.8. Guyanast eksportimiseks seotakse FLEGT-litsentsimissüsteem järk-järgult Guyana ühtse teabesüsteemiga, mis loodi 2019. aasta tolli ja kaubanduse ühtse teabesüsteemi seaduse nr 15 kohaselt, kui tingimused seda võimaldavad.
- 2.9. Litsentse väljastav asutus vastutab nõutava teabevahetuse eest Guyana ja liidu liikmesriikide FLEGTi pädevate asutuste ning teiste Guyana pädevate asutuste vahel FLEGT-litsentsidega seotud küsimustes.

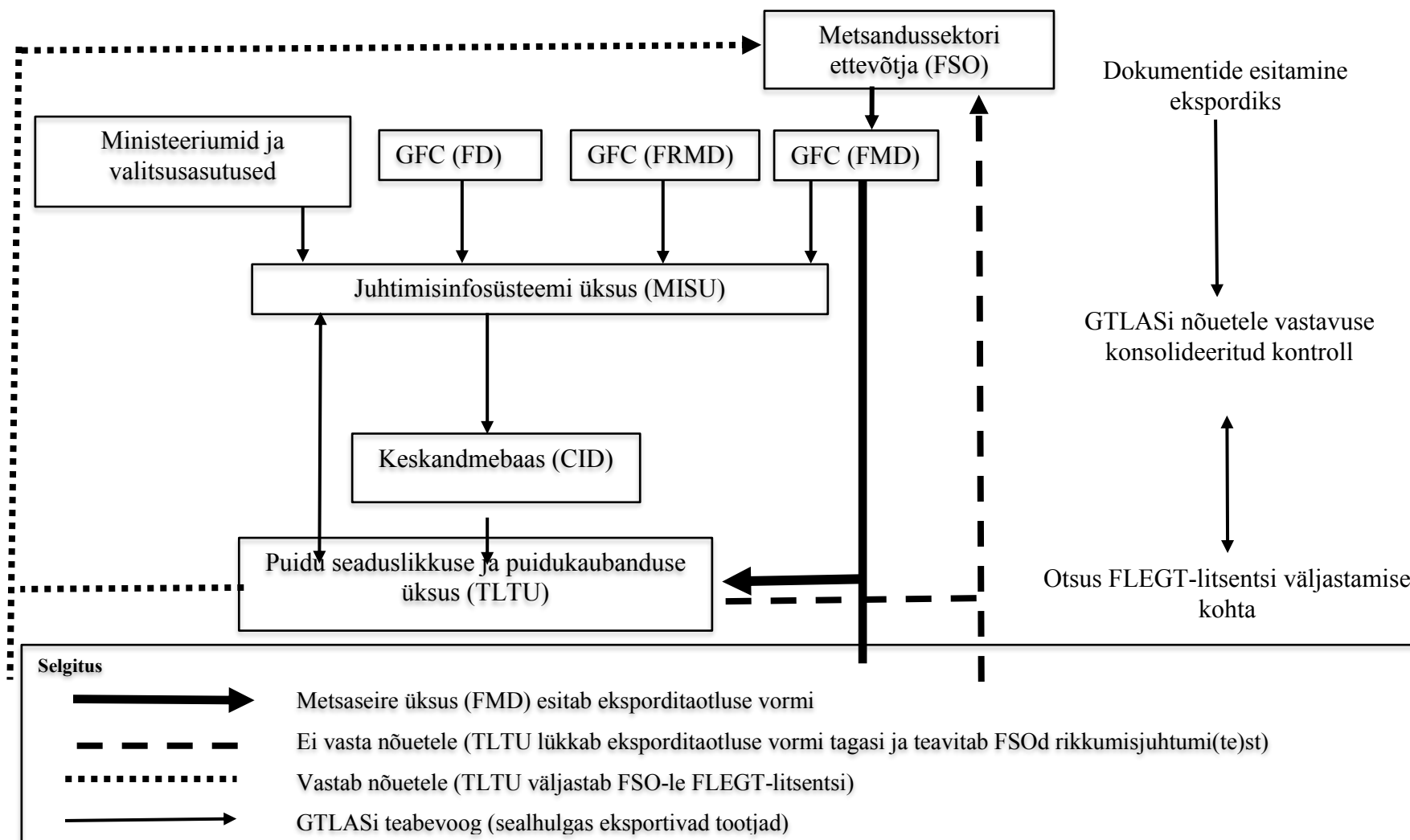
3. FLEGT-litsentside väljastamise kord

FLEGT-litsentside haldamisel võetakse arvesse järgmisi samme.

- 3.1. Metsaseire üksus (FMD) esitab litsentse väljastavale asutusele iga saadetise kohta eksporditaotluse vormi, millega teavitab litsentse väljastavat asutust, et FSO on esitanud puittoodete eksporditaotluse ning on täitnud FMD ekspordinõuded.
- 3.2. Kui litsentse väljastav asutus saab eksporditaotluse vormi, teeb ta kontrolli keskandmebaasis (CID), et veenduda, kas FSO on vastavuses GTLASiga.
- 3.3. Pärast eksporditaotluse vormi läbivaatamist ja CIDs kontrolli tegemist – ning kui on kinnitatud, et FSO vastab GTLASi nõuetele, väljastab litsentse väljastav asutus vastavale saadetisele FLEGT-litsentsi.

- 3.4. Kui FSO ei täida GTLASi nõudeid, teavitab litsentse väljastav asutus FSOd tuvastatud mittevastavuse juhtumitest ja FSO-le antakse võimalus need lahendada. Kui FSO ei suuda neid mittevastavuse juhtumeid lahendada, lükkab litsentse väljastav asutus vastava saadetise eksporditaotluse vormi tagasi.
- 3.5. FLEGT-litsents väljastatakse enne, kui CETO üksus teeb saadetise tollivormistuse.
- 3.6. Liidu turule importimisel kohaldatakse FLEGT-litsentsimissüsteemi ka I lisas loetletud mis tahes puittoodete näidiste suhtes.
- 3.7. Litsentse väljastav asutus esitab kõigi heakskiidetud FLEGT-litsentside elektroonilised koopiad asjaomastele liidu tolliasutustele ja pädevatele asutustele.
- 3.8. Kõiki FLEGT-litsentside väljastamisega seotud dokumente, sealhulgas tagasilükatud dokumente, säilitatakse CIDs.
- 3.9. FLEGT-litsentsi taotlemise asjakohased vormid ja kord töötatakse välja ja avalikustatakse enne FLEGT-litsentsimissüsteemi käivitamist.

Teavevoo skeem

4. FLEGT-paberlitsentsi tehniline kirjeldus

- 4.1. Paberlitsentsid peavad vastama 1. liites esitatud vormile.
- 4.2. Paber peab olema A4-formaadis ja paberil peavad olema vesimärgid, millel on Guyana metsanduskomisjoni (GFC) logo ja pitser.
- 4.3. Litsentsid vormistatakse kirjutusmasina või arvutiga ning vajaduse korral võib neid täita käsitsi.
- 4.4. Litsentse väljastav asutus kasutab terasest metalltempli.
- 4.5. Lubatud koguse märgib litsentse väljastav asutus, kasutades võltsimiskindlaid võtteid, mis teevad võimatuks numbrite või sõnade lisamise.
- 4.6. Vormil ei tohi olla kustutamisi ega parandusi, välja arvatud juhul, kui need on kinnitatud litsentse väljastava asutuse templi ja allkirjaga.
- 4.7. Litsentsid trükitakse ja täidetakse inglise keeles.

5. Elektroonilise FLEGT-litsentsi tehniline kirjeldus

5.1. FLEGT-litsentse võib väljastada ja töödelda GTLASi raames välja töötatud elektrooniliste süsteemide abil.

5.2. Liidu liikmesriikides, mis ei ole elektroonilise süsteemiga ühendatud, tehakse kättesaadavaks paberlitsents.

6. FLEGT-litsentside koopiad

6.1. FLEGT-litsents koostatakse ühe originaallitsentsi ja nelja koopiana järgmiselt:

- i) pädeva asutuse „originaaleksemplar“;
- ii) „sihtriigi tollile antav koopia“;
- iii) „importijale antav koopia“;
- iv) „litsentse väljastavale asutusele antav koopia“;
- v) „litsentsiomanikule antav koopia“.

- 6.2. FLEGT-litsentsid, millel on märges pädeva asutuse „originaaleksemplar“, „importijale antav koopia“ ja „sihtriigi tollile antav koopia“, antakse litsentsiomanikule, kes saadab need importijale.
- 6.3. Importija esitab originaali pädevale asutusele ja asjakohase koopia selle liidu liikmesriigi tollile, kus litsentsiga hõlmatud saadeti vabasse ringlusse lubatakse. Kolmandat eksemplari, märges „importijale antav koopia“, säilitab importija oma dokumendiregistris.
- 6.4. Neljanda eksemplari, märges „litsentse väljastavale asutusele antav koopia“, säilitab importija oma dokumendiregistris ja väljastatud litsentside võimaliku hilisema kontrolli tarbeks.
- 6.5. Viies eksemplar, märges „litsentsiomanikule antav koopia“, antakse litsentsiomanikule arhiveerimiseks.
- 6.6. Lisaks edastatakse FLEGT-litsentsi elektrooniline koopia liidu asjaomasele tollile ja pädevale asutusele.
- 6.7. Litsentse väljastav asutus arhiveerib FLEGT-litsentsi koopia ja MISU säilitab elektroonilist koopia CIDs.

7. FLEGT-litsentside kehtivus, kehtetuks tunnistamine ja asendamine

7.1. FLEGT-litsentside kehtivus ja kehtivuse kaotamine

FLEGT-litsents hakkab kehtima väljastamise päeval ja kehtib kuus kuud alates väljastamise kuupäevast. Kehtivuse lõppkuupäev on märgitud FLEGT-litsentsidel.

FLEGT-litsentsid kaotavad kehtivuse ja need tuleb tagastada litsentse väljastavale asutusele, kui litsentsiga puittooted on kadunud või hävinenud saatmise käigus enne liitu saabumist või kui eksporti ei ole toimunud ja litsentsi omanik ei ole litsentsi pikendamist taotlenud.

7.2. FLEGT-litsentsi kehtetuks tunnistamine

FLEGT-litsents tunnistatakse kehtetuks järgmistes olukordades:

- kui litsentsiomanik on toime pannud mis tahes rikkumise seoses saadetisega ja mis avastatakse pärast FLEGT-litsentsi väljastamist ning
- kui litsentsiomanik tagastab litsentsi vabatahtlikult, kui ta otsustab seda mitte kasutada.

7.3. FLEGT-litsentsi asendamine

FLEGT-litsentsi kadumise, varguse või hävinemise korral võib litsentsiomanik või tema volitatud esindaja taotleda litsentse väljastavalt asutuselt asenduslitsentsi, esitades originaali ja/või koopia kaotsimineku, varastamise või hävinemise kohta tõendid.

Kui litsentse väljastav asutus on litsentsi asendamise põhjendusega rahul, väljastab ta pärast litsentsiomanikult taotluse saamist asenduslitsentsi.

FLEGT-litsentsi asenduslitsentsid sisaldavad algsel FLEGT-litsentsil märgitud teavet ja üksikasju, sealhulgas FLEGT-litsentsi numbrit, ning FLEGT-litsentsi asenduslitsentsil peavad olema sõnad „replacement licence“ („asenduslitsents“).

Kui kadunud või varastatud litsents leitakse üles, ei tohi seda uuesti kasutada ning see tuleb saata tagasi litsentse väljastavale asutusele.

7.4. FLEGT-litsentsi uuesti taotlemine

Eksportija peab taotlema uut FLEGT-litsentsi, kui muutub puittoode, HSi kood, ühiku liik või ühikute arv või kui saadetise kaal või maht erineb FLEGT-litsentsis märgitust enam kui 10 %.

8. FLEGT-litsentsidega seotud rikkumiste menetlemine

Puittoodetega seotud mis tahes rikkumise või valeteabe esitamise, FLEGT-litsentsile märgitud teabe võltsimise või muutmise või FLEGT-litsentsimissüsteemi käsitlevate õigusnormide rikkumise korral kohaldab litsentse väljastav asutus Guyana õigusaktides ette nähtud karistusi.

9. Toimimine FLEGT-litsentsi kehtivusega seotud kahtluste korral

- 9.1. Kui liidu liikmesriigi pädeval asutusel tekib litsentsi, selle duplikaadi või asenduslitsentsi kehtivuse või autentsuse suhtes kahtlusi, võib ta taotleda litsentse väljastavalt asutuselt lisateavet.
- 9.2. Kui seda peetakse vajalikuks, võib litsentse väljastav asutus paluda pädeval asutusel saata talle kahtluse alla seatud litsentsi või selle asenduslitsentsi koopia.
- 9.3. Kui litsentse väljastav asutus peab seda vajalikuks, tunnistab ta litsentsi kehtetuks ning väljastab parandatud originaaleksemplari, mille autentsust kinnitab tempel märkega „Duplicate“ („Duplikaat“) ning mis edastatakse pädevale asutusele.

- 9.4. Kui kinnitatakse litsentsi kehtivust, teavitab litsentse väljastav asutus sellest pädevat asutust, eelistatavalt elektrooniliste vahendite abil. Kõigil koopiatel, mille pädev asutus tagasi saadab, on templiga kinnitatud märged „Validated on“ („Kinnitatud [kuupäev]“).
- 9.5. Kui kahtluse alla seatud FLEGT-litsents ei ole kehtiv, teavitab litsentse väljastav asutus sellest pädevat asutust eelistatavalt elektroonilisel teel ja mõlemad asutused võtavad asjakohaseid meetmeid.

LIITED

1. Litsentsi vorm (vormid 1 ja 2)
2. Juhised

Vorm 1. FLEGT-litsentsi vorm

Euroopa Liit		FLEGT	
ORIGINAL	1. Litsentse väljastav asutus Nimi Aadress	2. Importija Nimi Aadress	
	3. FLEGT-litsentsi number	4. Kehtivusaja lõpp (PP/KK/AA) 	
	5. Ekspordiriik	7. Transpordivahend	
	6. ISO-kood		
	8. Litsentsiomanik (nimi ja aadress)		
	9. Puittoodete kaubanduslik nimetus	10. HSi rubriik	
	11. Tavanimetus ja teaduslik nimetus	12. Ülestöötamisriigid	13. Ülestöötamisriigi ISO-koodid
	14. Maht (m ³)	15. Netokaal (kg)	16. Ühikute arv
	17. Eristusmärgid (kui neid on)		
	18 Litsentse väljastava asutuse tempel ja ametniku allkiri Nimi Koht ja kuupäev		

Vorm 2. Lisateave kombineeritud saadetise kohta

JÄRGMINE TEAVE ON SEOTUD FLEGT-LITSENTSIGA:

Litsentsi nr

Kehtivusaja lõpp:.....

Litsentsiomaniku nimi:.....

Importija nimi:.....

Nr	Puittoodete kaubanduslik kirjeldus	HSi rubriik	Tavanimetu s ja teaduslik nimetus	Ülestöötami sriigid	Ülestöötami sriigi ISO- kood	Maht (m³)*	Netokaal (kg)*	Ühikute arv
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

*Märkida tuleb kas maht või kaal

Väljastamise koht	Kuupäev (PP/KK/AAAA):	Litsentse väljastava asutuse tempel ja ametniku allkiri			
-------------------	--------------------------	---	--	--	--

Juhised

Üldosa

- Vorm tuleb täita trükitähtedega.
- ISO-koodid osutavad rahvusvahelistele standardsetele kahetähelistele riigikoodidele.
- Olenevalt litsentsi koopia saajast tuleb vormil 1 olev sõna „ORIGINAAL“ asendada ühega järgmistest: „SIHTRIIGI TOLLILE ANTAV KOOPIA“, „IMPORTIJALE ANTAV KOOPIA“, „LITSENTSE VÄLJASTAVALE ASUTUSELE ANTAV KOOPIA“, „LITSENTSIOMANIKULE ANTAV KOOPIA“

Lahter 1	Litsentse väljastav asutus	Märkida litsentse väljastava asutuse täisnimi ja aadress.
Lahter 2	Importija	Märkida importija täisnimi ja aadress.
Lahter 3	FLEGT-litsentsi number	Märkida selgelt litsentsi number nõutud vormingus.
Lahter 4	Kehtivusaja lõppkuupäev	Märkida selgelt litsentsi kehtivusaja lõpp.
Lahter 5	Ekspordiriik	See tähendab partnerriiki (Guyana), kust puittooted liitu eksporditi.
Lahter 6	ISO-kood	Märkida Guyana kahetäheline kood.
Lahter 7	Transpordivahend	Märkida transpordivahend ekspordikohas.

Lahter 8	Litsentsiomanik	Märkida eksportija nimi ja aadress.
Lahter 9	Puittoodete kaubanduslik nimetus	Märkida puittoote (-toodete) kaubanduslik nimetus.
Lahter 10	HSi rubriik	Kauba nelja- või kuuekohaline kood vastavalt kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemile, mida on kirjeldatud käesoleva lepingu I lisas.
Lahter 11	Tavanimetus ja teaduslik nimetus	Märkida tootes kasutatud puiduliikide tavanimetused ja teaduslikud nimetused. Kui liittootes on kasutatud mitut puiduliiki, tuleb need märkida eraldi ridadele. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote või koostisosa puhul, milles on kasutatud mitut liiki, mille liigiehtsus on kaduma läinud (nt puitlaastplaat).
Lahter 12	Ülestöötamisriigid	Märkida riigid, kus lahtris 10 osutatud puiduliigid üles töötati. Liittoote puhul märkida kõik kasutatud puidu päritoluriigid. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote või koostisosa puhul, milles on kasutatud mitut liiki, mille liigiehtsus on kaduma läinud (nt puitlaastplaat).
Lahter 13	ISO-koodid	Märkida lahtris 12 osutatud riikide ISO-koodid. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote või koostisosa puhul, milles on kasutatud mitut liiki, mille liigiehtsus on kaduma läinud (nt puitlaastplaat).
Lahter 14	Maht (m ³)	Märkida kogumaht kuupmeetrites. Lahtri võib tühjaks jätta, välja arvatud juhul, kui lahtris 15 osutatud teave on jäetud esitamata.

Lahter 15	Netokaal (kg)	Märkige kogukaal kilogrammides. See on puittoodete netomass kilogrammides ilma kontaktmahutite ja muu pakendita, v.a aluspuud, tugipostid, kleepmärgid jms. Lahtri võib tühjaks jätta, välja arvatud juhul, kui lahtris 14 osutatud teave on jäetud esitamata.
Lahter 16	Ühikute arv	Märkida ühikute arv, kui toote kogust on sel viisil kõige parem määratleda. Lahtri võib tühjaks jätta.
Lahter 17	Eristusmärgid	Vajaduse korral märkida eristusmärgid, nt partii number või veokirja number. Lahtri võib tühjaks jätta.
Lahter 18	Litsentse väljastava asutuse tempel ja ametniku allkiri	Volitatud ametnik kirjutab sellesse lahtrisse oma allkirja ja lööb litsentse väljastava asutuse ametliku templi. Samuti tuleb märkida allakirjutanu nimi, allakirjutamise koht ja kuupäev.

GUYANA PUIDU SEADUSLIKKUSE TAGAMISE SÜSTEEM (GTLAS)

1 SISSEJUHATUS

2 GTLASi KOHALDAMISALA

2.1 GTLASiga hõlmatud puittooted

2.2 Puiduallikad

2.3 GTLASiga hõlmatud FSOD

2.4 Kohaldatavad õigusaktid ja menetlused

2.5 GTLASi rakendamisega seotud üksuste rollid ja vastutus

2.6 Tõhusa koordineerimise tagamise struktuuride rakendamine

3 GTLASi KIRJELDUS

3.1 Metsa eraldamine ja ülestöötamisõigused

3.2 Seaduslikkuse määratlus

3.3 WTSi nõuded

3.4 Jaotamisprotsessi, seaduslikkuse määratluse ja WTSi nõuete täitmise kontroll

3.5 Mittevastavuse juhtumite menetlemine

3.6 Konsolideeritud kontroll

3.7 Andmete ja teabe kogumine ja haldamine

3.8 FLEGT-litsentsimissüsteem

3.9 Sõltumatu audit

3.10 GTLASi kaebuste lahendamise mehhanism

3.11 GTLASi rakendamise seire

4 GTLASi RAKENDAMISE TUGISÜSTEEMIDE TÕHUSTAMINE

LIIDE

Ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu võitlemiseks tehtava rahvusvahelise koostöö raames on üha enam riike võtnud meetmeid ebaseaduslike puittoodetega kauplemise tõkestamiseks. Käesolev leping täiendab Guyana roheline riigi arengu strateegiat. Käesoleva lepingu täitmisel tugineb Guyana oma olemasolevale seaduslikkuse tagamise süsteemile, et veelgi tugevdada võitlust ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu ning hoida raadamise ja metsade seisundi halvenemise määra madalal tasemel.

Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteem (GTLAS) põhineb riigisisel õigusraamistikul ning selle eesmärk on tagada Guyana puittoodete seaduslikkus. Selleks luuakse GTLASi raames usaldusväärne seaduslikkuse tagamise süsteem, mis kindlustab metsa ülestöötamise, veo ja töötlemise ning puittoodete ekspordi ja impordi õiguspärasuse. See hõlmab vastavuskontrolle, mis annavad kindluse, et olenemata sihtturust on puittooted seaduslikult toodetud. Sellega tagatakse, et FLEGT-litsentsid ja ekspordisertifikaadid väljastatakse seaduslike puittoodete saatmiseks liidu turule ja et kõigile teistele turgudele suunatud toodetele väljastatakse ainult ekspordisertifikaadid. Lisaks sellele kontrollitakse GTLASi raames imporditud puittoodete seaduslikkust.

Oma puittoodete seaduslikkuse tagamiseks arendab ja laiendab Guyana oma praegust puiduseiresüsteemi (WTS) ja muid valitsuse kontrollisüsteeme. Praegune WTS on märgise- ja dokumendipõhine süsteem, mis võimaldab puittoodete voogu sise- ja rahvusvahelises kaubanduses tõhusalt jälgida. WTS on seotud Guyana seaduslikkuse määratlusega, mis põhineb riigisisel õigusraamistikul ning on GTLASi põhikomponent.

Praeguse WTSi ja kontrollimenetluste hindamisel hinnati GTLASi nõuete praktilisust ja toimivust. Samuti tehti kindlaks meetmed ja puudused, millega tuleb rakendusetapis tegeleda, et tagada puidu seaduslikkus usaldusväärsete kontrolli-, inspekteerimis- ja valideerimismenetluste abil.

Mõned nendest meetmetest hõlmavad järgmist: avaliku sektori asutuste vahelise kooskõlastamise tugevdamine, eriti Guyana metsanduskomisjoni (GFC) ja teiste maakorraldusasutuste vahel, et veelgi tõhustada maa jaotamise protsesse ja lahendada sellega seotud probleeme; metsandussektorit käsitleva teabe üldise kättesaadavuse parandamine; õigusraamistiku tugevdamine; GFC andmehalduse info- ja sidesüsteemi täiustamine; ning usaldusväärsemate tõendamis- ja valideerimismenetluste väljatöötamine. Mõnede tuvastatud puuduste parandamine hõlmab järgmist: mittevastavuse juhtumite tuvastamise, registreerimise ja haldamise süsteemide väljatöötamine; kaebuste menetlemine ja lahendamine; GTLASi hindamiseks ja täiustamiseks kolmanda isiku tehtavate korraliste auditite korraldamine ning puidu eksportimiseks FLEGT-litsentsimisüksuse loomine. Selleks et tagada nende valdkondade täiustamine, milles tuvastati tõhustamise vajadus, luuakse rakendusstruktuurid.

GTLAS töötati välja paljusid sidusrühmi kaasanud protsessis, mida koordineeris riiklik tehniline töörühm. Selles protsessis osales enamik Guyana metsandussektori peamisi sidusrühmi ja muid huvirühmi. Mitmel üleriigilisel kohtumisel anti peamistele sidusrühmadele teavet ja konsulteeriti VPA protsessi teemal. Käesolevas lisas sisalduvad GTLASi eri elementide üksikasjad lepiti nende sidusrühmadega kokku konsensuse alusel.

GTLASi väljatöötamisse kaasatud sidusrühmad olid järgmised: metsa ülestöötajad, saeveskite käitajad, tootjad, puidukauplejad, eksportijad, importijad ja vedajad ning tollimaaklerid, samuti metsaraieühingute, Ameerika indiaanikülade ja kogukondade, põlisrahvaste valitsusväliste organisatsioonide ning ministeeriumide ja/või valitsusasutuste esindajad.

2 GTLASi KOHALDAMISALA

2.1 GTLASiga hõlmatud puittooted

GTLASiga ja nende vastava kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemiga hõlmatud puittooted on esitatud I lisas. Lepinguosalised kaaluvad uute toodete lisamist I lisse kaks aastat pärast FLEGT-litsentsimise algust.

2.2 Puiduallikad

Puiduallikad on jagatud kuude põhikategooriasse:

- a) Väikesed kontsessioonid hõlmavad kuni 8 097 hektari suuruseid alasid. Väikeste kontsessioonidega metsandussektori ettevõtjatel peab olema riiklik metsandusluba, mis võib olla kas riiklik metsandusluba või kogukonna metsamajandamisleping. Guyana metsanduskomisjon väljastab riiklikke metsanduslube kuni kaheks aastaks ja neid pikendatakse tingimuslikult ning need sisaldavad heakskiidetud kvooti. Väikesed kontsessioonid peavad vastama 2018. aasta tegevusjuhendile nr 1 ja metsatööde suunistele (väike kontsessioon). Väikeste kontsessioonide puhul raie-eelset inventuuri ei nõuta.
- b) Suured kontsessioonid hõlmavad üle 8 097 hektari suuruseid alasid. Suurte kontsessioonidega FSOdel peab olema GFC antud riiklik metsandusluba. Need riiklikud metsandusload võivad olla kas metsa kontsessioonilepingud või uurimisload. Metsa kontsessioonilepingud võivad olla kas puidu müügilepingud või metsaraie õigusega rendilepingud. Need SFAd antakse välja pärast seda, kui FSO on saanud uurimisloa kuni 40aastase lepinguga, mida uuendatakse teatavate tingimuste täitmise korral. Suured kontsessioonid peavad vastama 2018. aasta tegevusjuhendile nr 1 ja metsatööde suunistele (suur kontsessioon). Juhend sisaldab sätteid selle kohta, kuidas FSO koostab metsamajandamiskava, aasta tegevuskava ja raie-eelse inventuuri metsamajandamiskavas antud juhiste kohaselt.

- c) Ameerika indiaaniküla – Ameerika indiaanirahvaste seaduses (ptk 29:01) määratletakse „küla või Ameerika indiaaniküla“ kui „rühm Ameerika indiaanlasi, kes hõivavad või kasutavad küla maid“ ja „küla maad“ kui „küla kogukondlikus omandis olevad maad, mis on antud külanõukogule, et hallata neid küla hüvanguks“. Maa omandiõiguse tõendamiseks antakse külanõukogule absoluutse õiguse või omandiõiguse tunnistus. Ameerika indiaanlaste külast saab FSO, kui ta sõlmib GFCga Ameerika indiaaniküla piirides kaubandusliku raie tegemise lepingu.
- d) Eramaa – 2009. aasta metsaseaduses nr 6 määratletakse „eramaa“ kui „maa, mis ei ole riigimaa ega külamaa“. Eramaa kuulub seaduslikult kas üksikisikule või juriidilisele isikule kinnistusraamatus registreeritud omandi, transpordiõiguse või absoluutse õiguse alusel. Eramaa omanikust saab FSO, kui ta sõlmib GFCga eramaa piirides kaubandusliku raie tegemise lepingu.
- e) Ülemineku järgus riigimaad¹ – puittooteid võib saada seoses riigimaade raadamisega, mille on heaks kiitnud asjaomased ministeeriumid ja/või valitsusasutused, et muuta nende maade kasutusotstarve muuks kui metsamaaks järgmiste lubade alusel:
- i) kaevandamislitsents või -luba – Guyana geoloogia- ja kaevanduste komisjon annab välja kaevandamislitsentsi või -loa mineraalide otsimiseks, kaevandamiseks, omandamiseks ja valdusse võtmiseks riigimaade piirkonnas. Kaevandamislitsentsi või -loa omanikust saab FSO, kui GFC on andnud talle loa puitmaterjali kogumiseks seoses raadamisega selles piirkonnas.

¹ Riigimaad hõlmavad riigimetsa alasid.

- ii) Rendilepingud – Guyana maade ja uuringute komisjon sõlmib rendilepingu põllumajandus- või muuks tegevuseks riigimaadel asuval alal. Rendilepingu omanikust saab FSO, kui GFC on andnud talle loa puitmaterjali kogumiseks seoses raadamisega selles piirkonnas.
- iii) Taristu (teed, hüdroelektrijaamad, tammid jne) – hüdroelektrijaamade ehitamiseks annab heakskiidu presidendi kantselei. Riiklike ehitustööde ministeerium annab loa kõigi muude taristutööde tegemiseks, näiteks teede ja sildade ehitamiseks. Taristuloa omanikust saab FSO, kui GFC on andnud talle loa puitmaterjali kogumiseks seoses raadamisega selles piirkonnas.

Selleks et puitu maakasutuse muutunud otstarbega alalt (üleminek kommertskasutusele) kokku koguda, peab eespool nimetatud loa omanik FSOks saamiseks kõigepealt registreerima GFCs ja täitma punktis 3 sätestatud eeskirju. Kui mõne eespool nimetatud loa omanik ei kavatse kasutada puitu ärilistel eesmärkidel või heakskiidetud piirkonnas mis tahes otstarbel, ei pea loaomanik ennast GFCs registreerima ja temast ei saa FSOd. Sellisel juhul peetakse puitu mahajäetud puiduks (vt punkt 3.3.10).

- f) Imporditud puittooted – importijast saab FSO, kui GFC väljastab impordilitsentsi I lisas loetletud puittoodete importimiseks.

- g) Arestitud puittooted – puittooted arestitakse, kui kahtlustatakse 2009. aasta metsaseadusega nr 6 seotud rikkumist. Arestitud puittooted võib uuesti tarneahelasse viia, järgides punktis 3.3.10 kirjeldatud menetlusi.

2.3 GTLASiga hõlmatud FSOd

FSOd liigitatakse järgmiselt (hõlmatud on metsaraie ning puittoodete import, transport, töötlemine, kaubandus ja eksport):

- SFAd (väikesed ja suured kontsessioonid)
- Ameerika indiaanikülad
- eramaad
- üleminekujärgus riigimaad
- puittoodete töötlemine ja/või müük
- puittoodete eksport ja/või import

2.4 Kohaldatavad õigusaktid ja menetlused

Seaduslikkuse määratluses nimetatakse kohaldatavad õigusaktid (sealhulgas eeskirjad), mis on GTLASi aluseks (vt II lisa liide). Need õigusaktid moodustavad Guyana metsandussektori suhtes kohaldatava raamistiku ja toetavad jõupingutusi, mida riik teeb metsade säästva majandamise (SFM) nimel. Nende eesmärk on tõkestada ebaseaduslikku metsaraiet ja sellega seotud kaubandust. Käesolevas lepingus nimetatud riigisisese õigusraamistiku tõhusa rakendamise eesmärk on edendada metsa head majandamist ja tagada GTLASi usaldusväärsus.

2.5 GTLASi rakendamisega seotud üksuste rollid ja vastutus

Ministeeriumid ja/või valitsusasutused, kes osalevad seaduslikkuse määratlusele vastavuse kontrollis ja tarneahela kontrollis, on järgmised:

- GFC
- maksuamet
- põlisrahvaste asjade ministeerium
- tööministeerium

- riiklik kindlustusamet
- Guyana maade ja uuringute komisjon
- Guyana geoloogia- ja kaevanduste komisjon
- keskkonnakaitseamet
- dokumendi- ja äriregistrite amet
- vastastikuse abistamise ühingute register
- ühistute amet
- dokumendiregister
- kinnistusamet
- riiklik taimekaitseorganisatsioon
- eluslooduse kaitse ja majandamise komisjon

- riiklike ehitustööde ministeerium
- presidendi kantselei

Kõik ministeeriumid ja/või valitsusasutused vastutavad FSO seaduslikkuse määratlusele vastavuse kontrolli eest oma volituste kohaselt ning peavad esitama andmeid ja teavet juhtimisinfosüsteemi üksusele (MISU), et hallata ja hooldada FSO elektroonilisi andmefaile. GTLASi rakendamise etapi käigus arendatakse edasi ministeeriumide ja/või valitsusasutuste ülesandeid ja vastutust GTLASi kontrollide tegemisel ja need koondatakse GTLASi kontrollimenetluste juhendisse.

Allpool on esitatud kokkuvõtlikud kirjeldused GTLASiga seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste kohta, kes kontrollivad nõuetele vastavust ning esitavad MISU-le andmeid ja teavet:

1. GFC on seaduses sätestatud mandaat majandada ja reguleerida Guyana riigimetsa. GFC vastutab käesoleva lepingu täitmise eest Guyana nimel, sealhulgas GTLASi haldamise eest koos teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutustega. GFCs osalevad GTLASi rakendamises järgmised osakonnad või üksused:

- metsavarude majandamise üksus (FRMD) vastutab kõigi I lisa loetletud puittoodete allikatega seotud asjakohaste FSOde õigusliku seisundi kindlakstegemise eest. FRMD teeb suurte kontsessioonide raie-eelseid inventuure, vaatab need läbi ja kinnitab ning teeb raie-eelseid inspekteerimisi ülemineku järgus riigimaadel. Samuti vaatab FRMD vajaduse korral läbi ja kinnitab asjakohased FSOde juhtimis- ja tegevuskavad. Lisaks annab FRMD soovitusi metsaseire üksusele (FMD) FSO-le raie alustamise loa andmise kohta. Seejärel väljastab FMD GFC jälgimismärgendid ja asjakohased veodokumendid (vt punkt 3.3.4).
- Metsaseire üksus (FMD) vastutab WTSi kõigi kriitiliste kontrollipunktide haldamise ja jälgimise eest. FMD väljastab FSOdele GFC jälgimismärgendeid ja veodokumente ning kontrollib nende kasutamist (vt punkt 3.3.4). Selleks kasutab ta paberil ja elektroonilist teavet läbi kogu tarneahela. Kui FSO kavatseb oma väikese või suure kontsessiooni raames sõlmida metsaraie ja/või metsa väljaveo lepingu kolmanda isikuga, kinnitab FMD FSO ja kolmanda isiku vahelise kolmanda isiku rendilepingu. Seaduslikkuse määratluse asjaomaste näitajate järgimise eest vastutab siiski FSO.

- Finantsüksuse (FD) ülesanne on kontrollida, et FSO täidab oma finantskohustusi GFC ees.
- Juhtimisinfosüsteemi üksus (MISU) on finantsüksuse osakond ja ta vastutab keskandmebaasi (CID) üldise haldamise eest. CID sisaldab andmeid ja teavet, mida MISU kasutab FSODE ja nende tegevuse õigusliku vastavuse hindamiseks. MISU võtab vastu, kontrollib ja arhiveerib GTLASi toimimisega seotud andmeid ja teavet, mida edastavad GFC üksused, ministeeriumid ja/või valitsusasutused, ning teavet, mida esitavad FSOD CID elektroonilistesse andmefailidesse lisamiseks. Mittevastavuse korral teavitab MISU FSOD või mittevastavuse eest vastutavat isikut ning ajakohastab keskandmebaasi mittevastavust käsitlevat osa ministeeriumidelt ja/või valitsusasutustelt saadud teabe põhjal. MISU kontrollib neid andmeid ja teavet dokumendipõhiste ülevaatuste ja korrapärase teabevahetuse kaudu kõigi osalevate metsandussektori ettevõtjatega ning andmete analüüsi abil. MISU tagab ka keskandmebaasis oleva teabe usaldusväärsuse ja kättesaadavuse, eelkõige FSODE elektrooniliste andmefailide ajakohasuse. Ka teeb ta koostööd teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutustega, et parandada andmete korrapärast edastamist ja jagamist.

- Puidu seaduslikkuse ja puidukaubanduse üksus (TLTU) on Guyana FLEGT-litsentse väljastav asutus. TLTU ja MISU tegutsevad iseseisvalt, et vältida huvide konflikte MISU kontrollitegevuse ja TLTU litsentsimistegevuse vahel. TLTU võtab vastu ja töötleb FMD-lt saadud eksporditaotlusi. TLTU kontrollib CIDst järele, et teha kindlaks, kas FSO on täitnud GTLASi õiguslikke nõudeid. Kui GTLASi nõuded on täidetud, väljastab TLTU ekspordisertifikaate kõikidele turgudele ja lisaks FLEGT-litsentse I lisas loetletud toodetele, mis suunatakse liitu. TLTU vastutab ka puittoodete impordilitsentside väljastamise eest.
- Siseauditi (IAU) üksus vastutab siseauditite eest kooskõlas GFC mandaadiga. IAU üksus teeb GTLASiga seotud andmete ja teabe kvaliteedikontrolli. Taotluse korral esitab IAU üksus sõltumatule audiitorile ka aruande GFC tegevuse kohta GTLASi raames.

2. Maksuamet on Guyana maksu- ja tolliamet. Maksuameti tolli-, aktsiisi- ja kaubandustegevuse (CETO) üksus tagab, et kõik Guyanast eksporditud ja sinna imporditud puittooted vastavad GTLASi tolli- ja aktsiisifunktsioonidega seotud nõuetele. CETO tagab, et kõigil eksporditavatel puittoodetel on kehtiv FLEGT-litsents ja ekspordisertifikaat liidu turu jaoks või ekspordisertifikaat teiste turgude jaoks. Samuti jälgib ta läbiveetava puidu liikumist sisenemiskohast kuni Guyanast väljumiseni.
3. Põlisrahvaste asjade ministeerium vastutab ärilisel eesmärgil metsaraiega tegelevate Ameerika indiaanikülade külanõukogude valimiste kontrolli eest.
4. Tööministeerium vastutab FSOde seaduslikkuse määratlusest tulenevate sotsiaal- ja tööhõivekohustuste täitmise kontrolli eest.
5. Riiklik kindlustusamet vastutab FSOde registreerimise ning nende sotsiaalkindlustusmaksete tasumise järelevalve ja kontrolli eest. Ka on riikliku kindlustusameti ülesanne kontrollida, kas FSO vastab seaduslikkuse määratluse asjaomasele näitajale.

6. Guyana maade ja uuringute komisjon vastutab riigimaadega seoses täieliku omandiõiguse andmise ja rendilepingute sõlmimise eest. Ta teeb koostööd kõigi ministeeriumide ja/või valitsusasutustega, kes tegelevad riigimaadega seotud dokumentide registreerimise ja säilitamisega.
7. Guyana geoloogia- ja kaevanduste komisjon vastutab kaevandamislitsentside või -lubade väljastamise ja haldamise eest.
8. Keskkonnakaitseamet (EPA) vastutab keskkonnalubade väljastamise ja haldamise eest.
9. Dokumendi- ja äriregistrite amet vastutab aktsiaseltside ja juriidiliste isikute registreerimise eest.
10. Vastastikuse abistamise ühingute register vastutab vastastikuse abistamise ühingute registrisse kantud kogukonna juhitavatesse metsandusühendustesse kuuluvate FSOde registreerimise eest.
11. Ühistute amet vastutab ühistutena liigitatud kogukonna juhitavatesse metsandusühendustesse kuuluvate FSOde registreerimise eest.

12. Dokumendiregister vastutab valitsuse omandist eraomandisse üle viidud maa registreerimise ja dokumentide vormistamise eest.
13. Kinnistusamet vastutab eramaade registreerimise ja dokumentide vormistamise eest.
14. Riiklik taimekaitseorganisatsioon vastutab puittoodetega seotud impordilubade, fütosanitaarsertifikaatide ja karantiini puudutavate küsimuste haldamise eest.
15. Eluslooduse kaitse ja majandamise komisjon on ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) korraldusasutus ning vastutab CITESi lubade väljastamise eest eksportimise ja importimise kohas.
16. Riiklike ehitustööde ministeerium vastutab Guyana peamise avaliku taristu projekteerimise, ehitamise ja hooldamise ning taristutööde kooskõlastuste (lubade) väljastamise ja haldamise eest.
17. Presidendi kantselei vastutab hüdroelektrijaamade ehitamise heakskiitmise (hüdroenergia tootmise litsentside) eest.

2.6 Tõhusa koordineerimise tagamise struktuuride rakendamine

Käesoleva lepingu täitmisega seotud valitsus- ja valitsusväliste asutuste sujuva toimimise ja nendevahelise kooskõlastamise tagamiseks tugevdatakse FLEGTi VPA sekretariaati ning luuakse valitsuse koordineerimisasutus ja riiklik rakendamise töörühm.

2.6.1 FLEGTi VPA sekretariaat

FLEGTi VPA sekretariaat on GFC osa ja see toimib riikliku rakendamise töörühma sekretariaadina. Sekretariaat koordineerib elluviidavat tegevust ja aitab hõlbustada seda kooskõlas riikliku rakendamise töörühma kinnitatud iga-aastase töökavaga. Sekretariaat pakub ka logistilist ja tehnilist tuge valitsuse koordineerimisasutuse ning ühise järelevalve- ja läbivaatamiskomitee (ühiskomitee) koosolekute korraldamisel.

2.6.2 Valitsuse koordineerimisasutus

Valitsuse koordineerimisasutus luuakse ja vormistatakse valitsuse käskkirjaga. Asutus toimib käesoleva lepingu väljatöötamisel ja täitmisel osalevate ministeeriumide ja/või valitsusasutuste koordineerimisorganina. Kõik ministeeriumid ja/või valitsusasutused koostavad ja allkirjastavad ühise vastastikuse mõistmise memorandum, milles kirjeldatakse nende kohustust osaleda valitsuse koordineerimisasutuses. Valitsuse koordineerimisasutus tagab käesoleva lepingu tõhusa täitmise vastavalt iga ameti seadusandlikele ja poliitilistele volitustele. Vajaduse korral võib ta kaasata mis tahes muid valitsusüksusi.

Valitsuse koordineerimisasutuse ülesanded on järgmised:

- ministeeriumide ja/või valitsusasutuste GTLASi toimimisega seotud kasutusel olevate menetluste kontroll, et tuvastada ja kõrvaldada nende menetluste puudused ja kattuvused;
- panustamine GTLASi väljatöötamisse ja rakendamisse;

- GTLASi väljatöötamise ja rakendamise pidev läbivaatamine;
- GTLASi toimimise parandamiseks soovitude andmine ja selle töös tekkida võivate probleemide lahendamine ning
- GTLASi kontrollimenetluste väljatöötamine mittevastavuse riskianalüüsi põhjal (vt punkt 3.4.1), et tagada mastaabisääst ning koordineerimine ministeeriumide ja/või valitsusasutuste vahel.

Valitsuse koordineerimisasutuses esindatud ministeeriumid ja/või valitsusasutused korraldavad korrapäraseid, korralisi ja erakorralisi koosolekuid, et arutada GTLASi kasutuselevõttu.

Rakendusetapis töötab GFC välja iga ministeeriumi ja/või valitsusasutusega sõlmitavad vastastikuse mõistmise memorandumid või muud asjakohased kokkulepped, et määrata kindlaks andmete ja teabe vahetamise protokollid ja menetlused. Vastastikuse mõistmise memorandumid räägitakse läbi ja allkirjastatakse GTLASi rakendamise etapis. Nendega nõutakse, et ministeeriumid ja/või valitsusasutused määraksid VPA teabekeskuse ja selle asendusasutuse.

Vastastikuse mõistmise memorandumid või muud asjakohased kokkulepped hõlmavad vähemalt järgmist:

- tõendavad dokumendid ja MISU-le esitatav vastavushindamise tulemusi käsitlev kokkulepe;
- nõutava teabe vormingu ja liigi kirjeldus;
- teabe esitamise sagedus ja tähtajad;
- FSOde vastavusstaatusel MISU-le teatamise protokollide kirjeldus;
- GFC-le edastatud andmete terviklikkuse tagamise kontrolli- ja auditiprotokollid;
- menetlus osaliste jaoks, mille abil esitatakse vajaduse korral päring dokumendi / tõendava dokumendi kohta;
- menetlus, mille kohaselt käsitletakse vastastikuse mõistmise memorandumite tingimuste rikkumist GFC või valitsusasutuse poolt;
- ministeeriumide ja/või valitsusasutuste vaheline koostöö kohapealse kontrolli/seire valdkonnas;

- muu teave, mis on vajalik GTLASi tõhusaks toimimiseks, näiteks ühised avalikud koolitustegevused, teadlikkuse suurendamise kampaaniad ja teiste maahaldusasutustega teabe vahetamise mehhanismide väljatöötamine.

2.6.3 Riiklik rakendamise tööühm

Riiklik rakendamise tööühm (NIWG) on mitut sidusrühma kaasav struktuur, mis aitab kaasa VPA õigusraamistiku rakendamisele. Tööühmas osalevad ühelt poolt ministriumide ja/või valitsusasutuste esindajad ning teiselt poolt erasektori, kodanikuühiskonna ja põlisrahvaste sidusrühmade esindajad. NIWG on rakendamise edenemist käsitleva tõhusa suhtlemise ja selle kohta teabe vahetamise keskus ning tööühm koordineerib üksikasjaliku tegevuskava koostamist rakendamise ajakava kohaselt. Ta jälgib selle tegevuse elluviimist, kooskõlastades seda sidusrühmadega ja kaasates neid pidevalt GTLASi väljatöötamisse VPA täitmise käigus. NIWG annab strateegilisi suuniseid Guyana esindajatele ühiskomitees ning võib pakkuda teemasid ühiskomitee koosolekute päevakorda. Ta korraldab korra- ja reeglipäraselt koosolekuid ning võtab vastu arvamusi valitsuse koordineerimisasutuselt ja FLEGTi VPA sekretariaadilt.

3 GTLASi KIRJELDUS

GTLAS, mille suhtes on kokku leppinud enamik Guyana sidusrühmi, koosneb kaheksast elemendist.

1. Metsa eraldamine ja ülestöötamisõigused
2. Seaduslikkuse määratlus
3. WTSi nõuded
4. Kontsessioonide jaotamisprotsessi, seaduslikkuse määratluse ja WTSi nõuete täitmise kontroll
5. FLEGT-litsentsimissüsteem
6. Sõltumatu audit
7. GTLASi kaebuste lahendamise mehhanism
8. GTLASi rakendamise seire

Metsa eraldamise ja ülestöötamise õigused kirjeldavad menetlusi, mida GFC peab järgima, et jaotada metsakontsessioone riigimaadel ja anda raieõigusi riigimetsa aladel, ülemineku järgus riigimaadel, Ameerika indiaanikülades ja eramaadel.

Seaduslikkuse määratlus on kokkuvõte Guyana riiklikust õigusraamistikust, mida kohaldatakse käesoleva lepingu suhtes. Puittoodetele FLEGT-litsentsi saamiseks peavad FSOD seda raamistikku järgima.

WTSi nõuded on nõuded, mida FSOD peavad täitma, et võimaldada puittoodete süstemaatilist jälgimist kogu tarneahelas.

Neljas element hõlmab Guyana-poolset kontrolli. See põhineb GTLASiga seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste olemasolevatel ülesannetel ning seda tugevdatakse sidusrühmade soovitatud asjakohastes valdkondades. Ministeeriumide ja/või valitsusasutuste rolle ja vastutust GTLASi kontrollide tegemisel arendatakse GTLASi rakendamise etapi käigus edasi GTLASi kontrollimenetluste juhendis.

Viies element on FLEGT-litsentsimissüsteem. Saadetised loetakse seaduslikuks, kui FSOd ja nende puittooted vastavad kontrollisüsteemis kehtestatud nõuetele. Selle põhjal lepivad liit ja Guyana kokku, et TLTU väljastab FLEGT-litsentsid sellistele liitu eksporditavatele puittoodetele. FLEGT-litsentsimissüsteemi menetlusi kirjeldatakse üksikasjalikumalt IV lisas.

Kooskõlas VI lisas esitatud eesmärkidega hinnatakse sõltumatu auditi käigus korrapäraselt, kas GTLAS on usaldusväärne ja tõhus.

Seitsmes element on kaebuste lahendamise mehhanism. Kaebuste esitamise mehhanism võimaldab kõigil sidusrühmadel diskrimineerimiseta esitada kaebuse GTLASi toimimise kohta või kui nad leiavad, et GTLAS on neid negatiivselt mõjutanud. Kaebused edastatakse ministeeriumidele ja/või valitsusasutustele, sõltumatule audiitorile või ühiskomiteele.

Kaheksas element on GTLASi rakendamise seire. Guyana ja liit jälgivad koos GTLASi rakendamist ühiskomitee kaudu, nagu on kirjeldatud X lisas.

3.1 Metsa eraldamine ja ülestöötamisõigused

2009. aasta metsaseaduses nr 6 ja 2018. aasta metsanduseeskirjades sätestatakse parameetrid seoses GFC volitustega anda

- väikeste kontsessioonide SFAsid (sealhulgas kogukonna metsamajandamislepingud);
- suurte kontsessioonide SFAsid;
- kasutuslube ning
- metsastamislepinguid.

2009. aasta metsaseaduses nr 6 ja 2018. aasta metsanduseeskirjades on sätestatud ka GFC ja järgmiste sidusrühmade vaheliste lepingute tingimused:

- eramaa omanik;
- Ameerika indiaanlaste maal asuva küla nõukogu ning
- riigimaal asuvast ümberkujundamisele määratud metsast pärit puidu raadamise loa omanik.

GFC tugevdab koostöös Guyana geoloogia- ja kaevanduste komisjoni, Guyana maade ja uuringute komisjoni, põlisrahvaste asjade ministeeriumi, keskkonnakaitseameti ja teiste asjaomaste asutustega riikliku geograafilise teabe süsteemi (GIS) mehhanisme, et jagada nende asutuste vahel maakorraldusküsimustega seotud teavet. See tähendab GISi digiteerimise arendamist eramaade ja põllumajanduslike rendilepingute, kaevandamisnõuete ja väikeettevõtjate jaoks ning praegu loodusvarade ministeeriumi GISi platvormil säilitatava GIS-teabe ajakohastamist.

Kõigil allpool punktides 3.1.1–3.1.3 nimetatud juhtudel peab edukas taotleja (FSO) järgima kõiki lepingulisi kohustusi.

Metsakontsessioonide eraldamise menetluse ajakohastamist GTLASi väljatöötamise käigus kajastatakse FRMD menetlusjuhendis. Need menetlused hõlmavad metsade eraldamist suurte ja väikeste kontsessioonide kaudu (vabade kontsessioonide loetelu koostamine; taotlemisprotsess; hindamisprotsess; SFA väljastamine) ning eramaadel raielepingu andmist või ülemineku järgus riigimaadega seoses loa andmist. Juhendis kirjeldatakse üksikasjalikult ka nõudeid, mida tuleb riigisisese õigusraamistiku järgimiseks täita. Juhendi asjakohased jaod on avalikult kättesaadavad.

3.1.1 Metsa eraldamine ja raieõiguste andmine väikeste ja suurte kontsessioonide kaudu

SFAd antakse ainult siis, kui on kindlaks tehtud, et eraldamiseks määratud riigimetsa aladel puudub õigusjärgne omandiline kuuluvus. Selleks korraldab GFC enne eraldamisprotsessi teiste maakasutust reguleerivate ametitega kohtumisi, et kontrollida, kas SFA jaoks saadaval olevad alad on vabad koormatistest. Võimaluse korral püüab GFC koostöös teiste maakasutust reguleerivate ametitega vältida SFAd andmist seal, kus on olemas maakasutuse muud otstarbed.

Selliste riigimetsa alade eraldamisel, kus võib toimuda muu õiguspärane maakasutusega seotud tegevus, näiteks kaevandamine või põllumajandus, veendub GFC, et teistel maakasutust reguleerivatel ametitel ei ole SFAd vastuväiteid. Seaduslikkuse määratluse kohaselt tagab GFC, et FSOd austavad teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi, eriti kui SFAdega samaaegselt on olemas muu maakasutusega seotud tegevus.

Riigimetsa eraldamine äriotstarbeliseks ülestöötamiseks algab sellest, et luuakse nende metsamaade nimekiri, mille jaoks GFC võib eraldada SFAsid. Kui GFC direktorite nõukogu on selle nimekirja heaks kiitnud, avaldatakse see elektrooniliselt ja trükimeedias, et sidusrühmad saaksid taotlusi esitada. Sidusrühmad saavad neid alasid taotleda, kasutades asjakohaseid vorme ja esitades need määratud tähtajaks. GFC üksused ja metsaressursside jaotuskomitee vaatavad taotlused läbi, et kontrollida esitatud teabe õigsust ja täielikkust. Seejärel vaatab GFC nõukogu tehniline allkomitee taotlused läbi ja hindab neid, kasutades asjakohaseid nõukogu heakskiidetud kriteeriume ning võttes arvesse 2009. aasta metsaseaduse nr 6 ja 2018. aasta metsanduseeskirjade nõudeid. Tehniline allkomitee edastab soovitusel GFC direktorite nõukogule, kes teeb loa andmise kohta lõpliku otsuse.

Taotluse hindamisel arvestatakse vähemalt järgmisi kriteeriume: taotlusvormi täielikkus; taotleja rahalise jätkusuutlikkuse täielik avalikustamine; metsatööde kogemus; töökohtade loomine ja kavandatud tööde lisaväärtus. Kui lõplik otsus loa andmise kohta on positiivne, koostab ja väljastab GFC esialgse SFA ning sisestab nõutava teabe CIDsse. Metsa kontsessioonilepingut ei sõlmita enne, kui ettenähtud tasu ja mis tahes muud maksmata tasud on GFC-le makstud või tagatud.

3.1.2 Raieõiguste andmine ülemineku järgus riigimaadel, Ameerika indiaanikülades ja eramaadel

Raietööde tegemiseks ülemineku järgus riigimaadel, Ameerika indiaanikülades ja eramaadel esitab taotleja nõutavad dokumendid GFC-le. Seejärel kontrollib GFC algdokumentide autentsust koos asjaomaste ministeeriumide ja/või valitsusasutustega. Ameerika indiaaniküla maal ja eramaal raietööde tegemiseks nõutavad algdokumendid on järgmised: täieliku omandiõiguse, transpordiõiguse, absoluutse omandiõiguse või omandiõiguse tõend. Ümberkujundatavatel riigimaadel metsa ülestöötamiseks vajalikud dokumendid on järgmised: põllumajanduslik rendileping; kaevandamislitsents- või -luba või taristu heakskiitmise kiri või hüdroenergia tootmise litsents. Kui nende dokumentide autentsus on kontrollitud, töötleb GFC teavet, sõlmib puittoodete väljaviimise lepingu ja sisestab nõutava teabe CIDsse.

GFC tunnistab, et praegu käib Ameerika indiaanlaste maa omandiõiguse ja selle laiendamise tunnistuste väljastamine Ameerika indiaanirahvaste maade omandiõiguse projekti (ALTP) järelevalve all.

Kui Guyana valitsuskabinet kiidab heaks ja kinnitab ALTP soovitusel Ameerika indiaanlaste maade omandiõiguse andmiseks või laiendamiseks, teavitab asjaomane minister GFCd sellest õigeaegselt. Seejärel peab GFC nende soovitusel alusel üle vaatama kontsessioonipiirkonnad, kus on metsa eraldatud, ja kohandama vajaduse korral kontsessiooni piire.

3.1.3 Muude õiguste andmine

3.1.3.1 Kasutusload

Taotluse korral võib GFC anda kasutusloa kooskõlas 2009. aasta metsaseadusega nr 6. Kasutuslubade eesmärk on uurimistöö tegemine ja koolitus või muu sarnane tegevus. Kasutusluba ei võimalda teha metsaraiet ärilisel eesmärgil.

3.1.3.2 Metsastamislepingud

Taotluse korral võib GFC anda metsastamise loa kooskõlas 2009. aasta metsaseadusega nr 6. Käesoleva lepingu sõlmimise ajal ühtegi sellist kokkulepet ei ole.

Kaubanduslike puuistandike rajamise korral muudetakse käesoleva lepingu II lisa vajalike vastavushindamise tabelite lisamiseks. Sellised tabelid töötatakse välja, konsulteerides sidusrühmade ja liiduga.

3.2 Seaduslikkuse määratlus

GTLASi alus on II lisa, milles sätestatakse käesoleva lisa punktis 2.3 nimetatud FSOde eri kategooriatele kohaldatavad nõuded ja käsitletakse tabelis 1 loetletud põhimõtteid.

Suur hulk vastavushindamise tabeleid saadi Guyana õigusaktidest, milles on määratletud mitmesugused puittoodete allikad ja erinevate seaduslikkuse nõuetega FSOde liigid.

FSOde põhimõtte järgimise kontrollis võetakse arvesse kõiki kohaldatavaid kriteeriume ja vastavaid näitajaid, nagu on kirjeldatud allpool punktides 3.4 ja 3.6. Iga näitaja järgimine põhineb GFC ja eri ministeeriumide ja/või valitsusasutuste väljastatud vastavate ametlike dokumentide (tõendite) kättesaadavusel ja kehtivusel.

Kõik seaduslikkuse määratluses esitatud üheksa tabelit on kokku võetud tabelis 1. Vasakpoolses veerus on loetletud iga põhimõtte teemavaldkond, paremas veerus selle teemavaldkonna eest vastutavad ministeeriumid ja/või valitsusasutused.

Tabel 1. Kõigi II lisa loetletud FSO liikide suhtes kohaldatavad põhimõtted

A. Vastavushindamise tabel FSO-le seaduslike metsatööde tegemiseks	
1. põhimõte: füüsiline isik või juriidiline isik on seaduslik	
Seaduslik tegutsemisõigus	Dokumendi- ja äriregistrite amet, ühistute volinik, vastastikuse abistamise ühingute register, põlisrahvaste asjade ministeerium, maksuamet
B. Riikliku metsandusloa vastavushindamise tabel (suur kontsessioon)	
1. põhimõte: FSO-l on seaduslik raieõigus ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi	
Seaduslik raieõigus	GFC
Muude isikute seaduslikud kasutajaõigused	GFC
2. põhimõte: FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi	
Keskkond	Keskkonnakaitseamet
Metsandus	GFC
3. põhimõte: FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi	
Maksud	GFC, maksuamet
Sotsiaalvaldkond	Tööministeerium, riiklik kindlustusamet

C. Riikliku metsandusloa vastavushindamise tabel (väike kontsessioon)	
1. põhimõte: FSO-l on seaduslik raieõigus ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi	
Seaduslik raieõigus	GFC
Muude isikute seaduslikud kasutajaõigused	GFC
2. põhimõte: FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi	
Keskkond	Keskkonnakaitseamet
Metsandus	GFC
3. põhimõte: FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi	
Maksud	GFC, maksuamet
Sotsiaalvaldkond	Tööministeerium, riiklik kindlustusamet
D. Ameerika indiaanikülade vastavushindamise tabel	
1. põhimõte: FSO-l on seaduslik raieõigus ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi	
Seaduslik raieõigus	Kinnistusamet, Guyana maade ja uuringute komisjon
Muude isikute seaduslikud kasutajaõigused	GFC
2. põhimõte: FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi	
Metsandus	GFC
3. põhimõte: FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi	
Maksud	Maksuamet
Sotsiaalvaldkond	Tööministeerium, riiklik kindlustusamet

E. Eramaa vastavushindamise tabel	
1. põhimõte: FSO-l on seaduslik raieõigus ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutajaõigusi	
Seaduslik raieõigus	Kinnistusamet, dokumendiregister, Guyana maade ja uuringute komisjon, GFC
Muude isikute seaduslikud kasutajaõigused	GFC
2. põhimõte: metsandussektori ettevõtja (FSO) täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi	
Metsandus	GFC
3. põhimõte: FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi	
Maksud	Maksuamet
Sotsiaalvaldkond	Tööministeerium, riiklik kindlustusamet
F. Ülemineku järgus riigimaalt raadamise tulemusena saadud puittoodete vastavushindamise tabel	
1. põhimõte: FSO-l on seaduslikud raieõigused ja ta austab teiste isikute seaduslikke kasutusõigusi	
Seaduslik raieõigus	GFC, Guyana maade ja uuringute komisjon, Guyana geoloogia- ja kaevanduste komisjon, riiklike ehitustööde ministeerium, presidendi kantselei
Muude isikute seaduslikud kasutajaõigused	GFC
2. põhimõte: FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi	
Keskkond	Keskkonnakaitseamet
Metsandus	GFC
3. põhimõte: metsandussektori ettevõtja (FSO) täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi	
Maksud	GFC, maksuamet
Sotsiaalvaldkond	Tööministeerium, riiklik kindlustusamet

G. Arestitud puittoodete vastavushindamise tabel	
1. põhimõte: arestitud puittooteid hallatakse kooskõlas õigusnõuetega	
Puidu arestimisega seotud rikkumised ja haldamine	GFC
H. Puittoodete töötlemise ja müügi vastavushindamise tabel	
1. põhimõte: FSO täidab puidu töötlemise ja müügi nõudeid	
Seaduslik tegutsemisõigus	GFC
2. põhimõte: FSO täidab metsamajandustoimingutega seotud kohustusi	
Keskkond	Keskkonnakaitseamet
Metsandus	GFC
3. põhimõte: FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi	
Maksud	GFC, maksuamet
Sotsiaalvaldkond	Tööministeerium, riiklik kindlustusamet

I. Puittoodete ekspordi ja impordi vastavushindamise tabel	
1. põhimõte: FSO täidab puittoodete ekspordi ja impordi nõudeid	
Eksport	GFC, eluslooduse kaitse ja majandamise komisjoni amet
Import	GFC, eluslooduse kaitse ja majandamise komisjoni amet, riiklik taimekaitseorganisatsioon
Maksud	GFC
Metsandus	GFC
2. põhimõte: FSO täidab oma maksu- ja sotsiaalseid kohustusi (kohaldatakse ainult nende FSOde suhtes, kes ekspordivad ja/või impordivad ega ole hõlmatud muude tabelitega)	
Maksud	Maksuamet
Sotsiaalvaldkond	Tööministeerium, riiklik kindlustusamet

3.3 WTSi nõuded

GTLASi põhikomponendid on tarneahela juhtimine ja kontroll alates metsa ülestöötamisest kuni transpordi, töötlemise, omamaise müügi, ekspordi ja impordini. Need kontrollid tehakse WTSi suunistes loetletud menetlustega. Kõik FSOd peavad täitma seaduslikkuse määratluse nõudeid. Lisaks peavad suurte ja väikeste kontsessioonidega FSOd täitma 2018. aasta tegevusjuhendis nr 1, metsatööde suunistes (väike kontsessioon) ja metsatööde suunistes (suur kontsessioon) sätestatud nõudeid.

Käesolevas punktis on esitatud WTSi nõuded, millele FSO peab vastama, ja punktis 3.4.4 kirjeldatakse samme, mida ministriumid ja/või valitsusasutused nõuete täitmise kontrollis järgivad.

Liites on esitatud kokkuvõtte tarneahela kriitilistest kontrollpunktidest ning dokumendid ja/või tõendid, mis on vajalikud tarneahela kontrollide ja puiduvoogude seaduslikkuse hindamise erikontrollide tegemiseks GTLASi raames.

3.3.1 Raie-eelne inventuur

Suured kontsessioonid: suurte kontsessioonidega FSOd peavad täitma 2018. aasta tegevusjuhendis nr 1, metsatööde suunistes (suur kontsessioon) sätestatud raie-eelsete toimingute nõudeid ja WTSi suuniste jälgimismõudeid.

Raie-eelse inventuuri nõuete täitmisest on vabastatud väikeste kontsessioonidega FSOd, ülemineku järgus riigimaad,¹ Ameerika indiaanikülad ja eramaad.

Suurte kontsessioonide raie-eelsete toimingute eeskirjad on järgmised:

1. kohustus teha raie-eelne inventuur kõigi metsaüksuste kohta, mis plaanitakse tegevusaasta jooksul raiuda, et teada saada maksimaalne lubatud raie antud tsükli²;

¹ Ülemineku järgus riigimaadel teeb raie-eelse inventuuri GFC, et määrata kindlaks kaubandusliku raie tegemise koht ja raiutavad puuliigid.

² GFC võib raie-eelsest inventuurist vabastada suurte kontsessioonidega FSOd, kelle puhul vähemalt 25 % metsaüksusest (100 ha) jääb aktiivse kaevandustegevuse alla;

2. kohustus koostada raie-eelse inventeerimise aruanne, mis sisaldab varude kaarti;
3. kohustus kinnitada igale langetatavale puule kordumatu inventeerimisnumbriga märgis;
4. kohustus koostada metsamajandamiskava;
5. Kohustus koostada iga-aastased tegevuskavad, mis sisaldavad teavet raie-eelse inventuuri kohta.

3.3.2 Ülestöötamine

GFC kaubandusliku puidutootmise halduskontrolli- ja seiremehhanismi tööd hõlbustab WTS GFC jälgimismärgiste kordumatu järjenumbri abil, mis määratakse kõigile FSOdele. Neid GFC jälgimismärke kasutatakse puittoodete päritolu tuvastamiseks ja kontrolliks ning riigimetsa alade ülestöötamise taseme kontrolliks. Märgistada tuleb järgmiselt: pool märgist kinnitatakse puu langetamise ajal kännu külge ja teine pool, millel on sama numbrite järjestus nagu kännumärgisel, kinnitatakse riigimetsa aladelt, ülemineku järgus riigimaadelt, eramaadelt ja Ameerika indiaaniküladest väljaveetavale puittootele (palgid, saematerjal, vaiad ja postid). Märgistel olev kordumatu number näitab, kes on FSO, ja puittoodete geograafilist päritolu.

Suured kontsessioonid: suurte kontsessioonidega FSOd peavad täitma 2018. aasta tegevusjuhendis nr 1, metsatööde suunistes (suur kontsessioon) sätestatud raieõudeid ja WTSi suuniste jälgimisnõudeid. Suurte kontsessioonidega FSODEle väljastatakse märgised puude jaoks, mis langetatakse metsaüksustes, mille GFC on tegevusaasta jaoks kinnitanud. FSO aastakvoodi (puittoodete maht) arvutab GFC valitud raie-tsükli ja raie-eelse inventuuri tulemuste põhjal. Kvoodi alusel määratakse väljastatavate märgiste arv.

Väikesed kontsessioonid: väikeste kontsessioonidega FSOd peavad täitma 2018. aasta tegevusjuhendis nr 1, metsatööde suunistes (väike kontsessioon) sätestatud raieõudeid ja WTSi suuniste jälgimisnõudeid. Väikeste kontsessioonidega FSODEle väljastatakse jälgimismärgised pärast seda, kui GFC on ärilisel eesmärgil ülestöötamise heaks kiitnud. GFC arvutab FSO kontsessiooniala jaoks heakskiidetud kvoodi (puittoodete maht). Kvoodi alusel määratakse väljastatavate märgiste arv.

Ülemineku järgus riigimaad: ülemineku järgus riigimaadel tegutsevad FSOd peavad täitma WTSi suunistes sätestatud jälgimisnõudeid. Ülemineku järgus riigimaadel tegutsevatele FSODEle väljastatakse märgised nende puude jaoks, mille FRMD on raie-eelse inventuuri käigus määranud äri-listel eesmärkidel ülestöötamiseks.

Ameerika indiaanikülad ja eramaad Ameerika indiaanikülades ja eramaadel tegutsevad FSOd peavad täitma WTSi suunistes sätestatud jälgimisnõudeid. Ameerika indiaanikülades ja eramaadel tegutsevatele FSODEle väljastatakse märgised taotluse korral, kuna raie-eelset inventuuri ei tehta ja kinnitatud kvooti ei ole.

Raie-eeskirjad		FSOde kategooriad			
		Suured kontsessioonid	Väikesed kontsessioonid	Ülemineku järgus riigimaad	Ameerika indiaanikülad ja eramaad
1.	Kohustus langetada ainult kinnitatud raie-eelses inventuuris ja sellega seotud metsavarude kaardil märgitud lubatud puid (vt punkt 3.3.1) kooskõlas iga-aastaste tegevuskavadega ¹	X			
2.	Keeld langetada puid väljaspool heakskiidetud ala piire	X	X	X	X
3.	Kohustus langetada ärilisel eesmärgil ainult neid puid, mis on selleks heaks kiidetud FRMD raie-eelse kontrolli aruandes			X	
4.	Kohustus langetada puid jätkusuutliku saagikuse alusel ²	X	X		
5.	Kohustus kinnitada langetatud palkidele GFC jälgimismärgised	X	X	X	X
6.	Kohustus kinnitada vastavatele kändudele GFC jälgimismärgised	X	X	X	X

¹ GFC annab FSOdele loa langetada inventeerimata puid (millel on nõutav diameeter) kuni 10 % ulatuses iga metsaüksuse GFC heakskiidu saanud iga-aastasest tegevuskavast. Sellest tulenevalt peab FSO koostama metsavarude muudatustega kaardi, millel on selgelt märgitud inventeerimata puud, ja esitama selle GFC-le.

² Iga-aastane lubatud raie / maksimaalne lubatud raie suurte kontsessioonide puhul või väikeste kontsessioonide heakskiidetud kvoot.

Raie-eeskirjad		FSOde kategooriad			
		Suured kontsessioonid	Väikesed kontsessioonid	Ülemineku järgus riigimaad	Ameerika indiaanikülad ja eramaad
7.	Kohustus märkida väljaveoloale või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioonile kogu nõutav teave (vt liide) ja esitada metsavalvepunktis GFC-le	X	X	X	X
8.	Kohustus järgida raiepiiranguid (sealhulgas: raiutava puu minimaalne läbimõõt, suurim raiekõrgus)	X	X		
9.	Keeld raiuda kaitsealuseid liike ilma GFC loata	X	X		
10.	Kohustus järgida teede ja radade ehitamist käsitlevaid sätteid	X	X		
11.	Kohustus järgida puude kontrollitud ja õiges suunas langetamist käsitlevaid sätteid	X	X		

3.3.3 Pärast ülestöötamist

Suured kontsessioonid: suurte kontsessioonidega FSOd peavad täitma 2018. aasta tegevusjuhendis nr 1, metsatööde suunistes (suur kontsessioon) sätestatud raiejärgsete toimingute nõudeid ja WTSi suuniste jälgimisnõudeid.

Väikesed kontsessioonid: väikeste kontsessioonidega FSOd peavad täitma 2018. aasta tegevusjuhendis nr 1, metsatööde suunistes (väike kontsessioon) sätestatud raiejärgsete toimingute nõudeid ja WTSi suuniste jälgimisnõudeid.

Ülemineku järgus riigimaad, Ameerika indiaanikülad ja eramaad: ülemineku järgus riigimaadel, Ameerika indiaanikülades ja eramaadel tegutsevad FSOd peavad täitma WTSi suunistes sätestatud jälgimisnõudeid.

Raiejärgsete toimingute eeskirjad	FSOde kategooriad			
	Suured kontsessioonid	Väikesed kontsessioonid	Ülemineku järgus riigimaad	Ameerika indiaanikülad ja eramaad
1. Kohustus maksta haldustasud, lõivud ja maksud	X	X	X	
2. Kohustus sulgeda ülestöötatud metsaüksused	X			
3. Kasutamata märgiste tagastamise kohustus	X	X	X	X
4. Keskkonnanõuete täitmise kohustus	X	X		

3.3.4 Transport

Suured kontsessioonid: suurte kontsessioonidega FSOd peavad täitma 2018. aasta tegevusjuhendis nr 1, metsatööde suunistes (suur kontsessioon) sätestatud veonõudeid ja WTSi suuniste jälgimisnõudeid.

Väikesed kontsessioonid: väikeste kontsessioonidega FSOd peavad täitma 2018. aasta tegevusjuhendis nr 1, metsatööde suunistes (väike kontsessioon) sätestatud veonõudeid ja WTSi suuniste jälgimisnõudeid.

Ülemineku järgus riigimaad, Ameerika indiaanikülad ja eramaad ning töötlemine ja müük: neid toiminguid tegevad FSOd peavad täitma WTSi suunistes sätestatud jälgimisnõudeid.

FSOd peavad täitma igas raiekohas või sealt lahkudes dokumendid, märkides nendesse puittooted. Neid dokumente kasutatakse puidu päritolu kontrolliks transportimise ajal. Allolevas tabelis on märgitud, millist dokumenti on vastavalt puittoodete lähtekohale vaja: metsaaladelt pärit puittooted; vahetransport; arestitud puit ja eksporditav puit.

1. Metsaaladelt pärit puittooted

Riigimetsa aladelt pärit puittoodete puhul kasutatakse transpordi kontrollis nelja dokumenti:

- i) väljaveoluba¹ kasutatakse riigimetsa aladelt pärit puittoodete transportimiseks. Väljaveoluba on juriidiline dokument, mida GFC kasutab andmete kogumiseks puittoodete kohta, mida GFC on kontrollinud ja kaubamärgiga märgistanud. Seejärel võivad sellised puittooted, millega on kaasas väljaveoluba, läbida esimese deklareerimispunkti, kus esitatakse deklaratsioon GFC-le või lõppsihtkohta.

¹ Väljaveoloale või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioonile lisatava kaasdokumentina kasutatakse toodanguregistrit, et registreerida kummalgi dokumendil deklareeritud puittoodete kohta täiendavat tootmisteavet.

- ii) Koos väljaveoloaga kasutatakse veolehte ja see on ette nähtud kasutamiseks enne väljaveoloa kehtivusaja lõppu. Tavaliselt väljastatakse ühele väljaveoloale lisamiseks üks või mitu veolehte. Veolehti kasutatakse enne, kui puittoodete kogumaht deklareeritakse metsavalvepunktis väljaveo loal. Veolehti kasutatakse puittoodete n-ö alamhulga vedamiseks metsast kesksesse kohta, et väljaveolal oleks võimalik deklareerida kogumaht. Seejärel kasutatakse puittoodete lõppsihtkohta vedamiseks väljaveoluba.
- iii) Ümberlaadimisluba kasutatakse puittoodete veol riigimetsadest, mille väljaveoluba on antud üle GFC-le. Sellised puittooted, millega on kaasas ümberlaadimisluba, võivad seejärel läbida punkti, kus väljaveoluba edastati seejärel lõplikku sihtkohta.
- iv) Müügiarvet¹ kasutatakse riigimetsa aladelt pärit müüdavate puittoodete (mille väljaveoluba on antud üle GFC-le) veol.

¹ Müügiarve väljastab FSO ostjale ja see sisaldab järgmist teavet: liigid, tarnija, sihtkoht, ametlik tempel (kui tegemist on saeveski/puidulaoga) ja kogus (maht või pikkus).

Eramaadelt ja Ameerika indiaaniküladest pärit puittoodete puhul kasutab FSO puittoodete veoks eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsiooni¹. Seejärel võivad sellised puittooted, millega on kaasas eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioon, läbida esimese deklareerimispunkti, kus esitatakse deklaratsioon GFC-le või nende lõppsihtkohta. Eramaadelt ja Ameerika indiaaniküladest pärit müüdavate puittoodete (mille eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioon on antud üle GFC-le) veol kasutatakse ka müügiarvet.

2. Arestitud puittoodete transpordi kontrolliks kasutatakse järgmisi dokumente.
 - a) Valdus- või arestimistõendit kasutatakse puittoodete vedamisel siis, kui kahtlustatakse, et puittoodete puhul on rikutud 2009. aasta metsaseadust nr 6. Mõlemad tõendid väljastab GFC.
 - i) Hoiustamistõend väljastatakse siis, kui puittoode jääb FSO või süüdistatava vastutusele. Vorm lihtsustab puittoote vedu kohta, mille GFC on heaks kiitnud.
 - ii) Arestimistõend väljastatakse siis, kui GFC võtab puittoote oma järelevalve alla.

¹ Väljaveoloale või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioonile lisatava kaasdokumendina kasutatakse toodanguregistrit, et registreerida kummalgi dokumendil deklareeritud puittoodete kohta täiendavat tootmisteavet.

- b) GFC väljastab vabastamistõendi, mis hõlmab selliste puittoodete edasivedu, millel on lubatud uuesti tarneahelasse siseneda, järgides punktis 3.3.10 kirjeldatud menetlusi.
3. Puidu turustamissertifikaadi (vt punkt 3.3.7 puidu turustamissertifikaadi taotlemise ja saamise kohta) väljastab GFC üksnes ekspordiks mõeldud puittoodetele, olenemata puidu päritolust. Turustamissertifikaati kasutatakse puittoodete veoks GFC kontrollpunktist ekspordipunkti, kui eksporditavate puittoodete kogus on ühes konteineris. Kui puittooted on rohkem kui ühes konteineris, siis kasutatakse puittoodete veoks GFC kontrollpunktist ekspordipunkti ümberlaadimisluba või müügiarvet, millele on lisatud kinnitatud puidu turustamissertifikaadi koopia. GFC peab kõik ekspordiks veetavad puittooted enne väljaviimist üle kontrollima.

Veoeskirjad		FSOde kategooriad				
		Suured kontsessioonid	Väikesed kontsessioonid	Üleminekujärgus riigimaad	Ameerika indiaanikülad ja eramaad	Töötlemine ja müük
1.	Kohustus registreerida kõik metsaaladelt pärit puittooted enne vedu väljaveoloal ja esitada see dokument GFC metsavalvepunktile läbiveo ajal või nõudmisel GFC kohapealse kontrolli ajal.	X	X	X		
2.	Kohustus registreerida riigimetsa aladelt pärit puittoodete kõik n-õ alamhulgad veolehel, et võimaldada need deklareerida väljaveoloal.	X	X	X		

Veoeeskirjad		FSOde kategooriad				
		Suured kontsessioonid	Väikesed kontsessioonid	Üleminekujärgus riigimaad	Ameerika indiaanikülad ja eramaad	Töötlemine ja müük
3.	Kohustus registreerida kõik riigimetsa või erametsa aladelt pärit puittooted enne vedu müügiarvel ¹ ja esitada see dokument GFC metsavalvepunkti läbiveo ajal või nõudmisel GFC kohapealse kontrolli ajal.	X	X	X	X	
4.	Kohustus registreerida kõik erametsa aladelt pärit puittooted enne vedu eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioonil ja esitada see dokument GFC metsavalvepunkti läbiveo ajal või nõudmisel GFC kohapealse kontrolli ajal.				X	

¹ Müügi loa kasutamine: seda kasutatakse ainult siis, kui puittoode (mille eest on makstud litsentsitasu ja mille väljaveoluba on üle antud GFC-le) on müüdud riigimetsa või erametsa alade tasandil.

Veoeeskirjad		FSOde kategooriad				
		Suured kontsessioonid	Väikesed kontsessioonid	Üleminekujärgus riigimaad	Ameerika indiaanikülad ja eramaad	Töötlemine ja müük
5.	Kohustus registreerida kõik puittooted, mida on tarneahelas transporditud, vajaduse korral müügiarvel, ja esitada see dokument nõudmisel GFC kohapealse kontrolli ajal.					X
6.	Kohustus kasutada arestitud puidu vedamisel hoiustamis- või arestimistõendit ja esitada see dokument GFC metsavalvepunkti läbiveo ajal või nõudmisel GFC kohapealse kontrolli ajal.	X	X	X	X	X
7.	Kohustus kasutada vabastamistõendit selliste puittoodete edasiveol, mille GFC on aresti alt vabastanud ja lubanud need uuesti tarneahelasse viia, ¹ ja deklareerida see dokument läbiveo ajal või nõudmisel GFC kohapealse kontrolli ajal.	X	X	X	X	X

¹ Kui arestitud puittoote mittevastavuse probleem on lahendatud, väljastab GFC vabastamistõendi. Kui puittooteid müüakse enampakkumisel ja vabastatakse uuesti tarneahelasse sisenemiseks, väljastab GFC vabastamistõendi.

Veoeskirjad		FSOde kategooriad				
		Suured kontsessioonid	Väikesed kontsessioonid	Üleminekujärgus riigimaad	Ameerika indiaanikülad ja eramaad	Töötlemine ja müük
8.	Kohustus täita veodokumentide kõik asjakohased jaod.	X	X	X	X	X
9.	Kohustus kasutada ekspordiks mõeldud puittoodete turustamissertifikaati ainult GFC kvaliteedikontrolli tegemise punktist kuni ekspordikohani.	X	X	X	X	X
10.	Kohustus kasutada ümberlaadimisluba kõigi riigimetsa aladelt pärit puittoodete puhul ja GFC-le edastatavat väljaveoluba.	X	X	X		

3.3.5 Puittoodete töötlemine

Esmatöötlus on ümarpuidu esialgne töötlemine erinevateks puittoodeteks. Esmatöötlust saab teha statsionaarses saeveskis, teisaldatavas saeveskis või mootorsaega. Teisene töötlemine on esmatöödeldud puittoodete edasine töötlemine muudeks puittoodeteks. Teisese töötlemise rajatis võib olla nii saeveski kui ka puiduladu, mis kasutab ainult esmatöödeldud puittooteid, et töödelda neid edasi lisaväärtusega puittoodeteks. Selles tegevuses ei kasutata sisendmaterjalina ümarpuitu.

Saeveski või puiduladu: saeveskit või puiduladu käitavad FSOd peavad täitma WTSi suunistes sätestatud jälgimismõudeid.

Töötlemiseeskirjad		FSOde kategooriad	
		Saeveskid	Puidulaod
1.	Kohustus taotleda igal aastal saeveski või puidulao tegevusluba.	X	X
2.	Kohustus märkida saeveski/puidulao registrisse asjakohane teave kõigi saeveskisse või puidulattu sisenevate saadud/ostetud/tarnitud puittoodete kohta.	X	X
3.	Kohustus märkida asjakohane teave kõigi töödeldud puittoodete kohta saetud metsamaterjali ja toodetud saematerjali aruande vormile või saetud palkide ja palktoodete aruande vormile.	X	
4.	Kohustus märkida asjakohane teave kõigi töödeldud puittoodete kohta puidulao kuuaruandesse.		X
5.	Kohustus esitada kõik eespool nimetatud dokumendid igal kuul GFC metsavalvepunkti või nõudmisel GFC kohapealsete kontrollide ajal.	X	X

3.3.6 Puittoodete omamaine müük

Puittoodete omamaine müük toimub puidulaos, saeveskis või kontsessioonilepingu kohases müügikohas. Lisaks sellele võib füüsilisel isikul või juriidilisel isikul, kes ei käita saeveskit või puiduladu, olla litsents üksnes puittoodete ostmiseks ja müümiseks.

KÕIK FSO-d peavad täitma WTSi suunistes sätestatud jälgimisnõudeid.

Puittoodete omamaise müügi eeskirjad		FSOde kategooriad				
		Suured kontsessioonid	Väikesed kontsessioonid	Üleminekujärgus riigimaad	Ameerika indiaanikülalised ja eramaad	Töötlemine ja müük ¹
1.	Kohustus omada litsentsi, et müüa puittooteid kohalikul tasandil ² .					X
2.	Kohustus märkida kogu asjakohane teave puittoodete müügi kohta puittoote müügivormile.	X	X	X	X	X
3.	Kohustus esitada puittoodete müügivormil kuul GFC metsavalvepunktile või nõudmisel GFC kohapealsete kontrollide ajal.	X	X	X	X	X
4.	Kohustus väljastada ostjale müügiarve ja märkida selle arve number puittoodete müügivormile.	X	X	X	X	X

¹ Viitab saeveskitele, puiduladudele või füüsilisele isikule, juriidilisele isikule või üksusele, kes ei käita saeveskit või puiduladu, kuid kellel on litsents ainult puittoodete ostmiseks ja müümiseks.

² Suurte kontsessioonide ja väikeste kontsessioonidega, ülemineku järgus riigimaadel, Ameerika indiaanikülades ja eramaadel tegutsevad FSOd on GFCs juba registreeritud kas ärilisel eesmärgil metsatööde tegemiseks või nende võimaldamiseks.

3.3.7 Puittoodete eksport

Praegu peab kooskõlas 2009. aasta metsaseadusega nr 6 olema puittoodete ekspordi korral puiduga kaasas ekspordisertifikaat, mille GFC on eksportijale väljastanud.

Lisaks ei tohi ühelegi puittootele ekspordisertifikaati väljastada, kui toode on saadud, välja veetud, transporditud või seda on muul viisil käideldud vastuolus 2009. aasta metsaseadusega nr 6.

Kõigepealt peab FSO esitama GFC-le eelneva heakskiidu saamiseks järgmised dokumendid, tagamaks et FSOd ekspordivad puittooteid, mille seaduslikkus on kontrollitud:

- puidu turustamissertifikaadi taotlus
- ekspordisertifikaadi taotlus
- metsandustoodete ekspordi taotlus
- tolliandmete automatiseeritud süsteemis (ASYCUDA) olev elektrooniline ühtne haldusdokument (ESAD)
- faktuurarve

- CITESi luba (vajaduse korral)
- CARICOMi päritolusertifikaat (nõutav ainult Kariibi Ühenduse (CARICOM) riikidesse eksportimise korral)
- päritolusertifikaat (muud kui CARICOMi riigid)

Kui FSOd peetakse nõuetele vastavaks ja eespool nimetatud dokumendid on heaks kiidetud, tagastatakse need FSO-le ning TLTU väljastab FSO-le ekspordisertifikaadi kõigi turgude jaoks ja lisaks FLEGT-litsentsi I lisas loetletud toodetele, mis on mõeldud liidu turu jaoks. Seejärel esitab FSO FLEGT-litsentsi ja ekspordisertifikaadi liitu eksportimiseks või ekspordisertifikaadi ainult liiduvälistele turgudele eksportimiseks.

Puittoodete ekspordi eeskirjad		Kõik FSOd
1.	Kohustus omada puittoodete ekspordi litsentsi.	X
2.	Kohustus registreerida kõik ekspordiks ettenähtud puittooted enne eksportimist asjakohastes ekspordidokumentides ¹ ja esitada need dokumendid kinnitamiseks GFC peakorterisse.	X
3.	Kohustus täita eespool nimetatud ekspordidokumentide kõik asjakohased jaod.	X
4.	Kohustus esitada GFC heakskiidetud ekspordidokumendid ja ekspordisertifikaat CETO-le.	X
5.	Keeld eksportida ekspordisertifikaadil deklareerimata puittooteid.	X
6.	Kohustus esitada ekspordidokumentide deklareerimisel GFC peakorterile CITESi luba (vajaduse korral) ja CARICOMi päritolusertifikaat (vajaduse korral) ning faktuurarve.	X
7.	Kohustus tasuda ekspordimaks.	X

3.3.8 Puittoodete import

Vastavalt 2009. aasta metsaseadusele nr 6 peab puittooteid importival FSO-l olema impordilitsents. Lisaks sätestatakse 2009. aasta metsaseaduses nr 6, et keegi ei tohi Guyanasse importida ega seal vedada puittooteid, mis on mis tahes riigis ebaseaduslikult saadud või mis tahes riigist ebaseaduslikult imporditud.

¹ Sh metsandustoodete ekspordi taotlus, puidu turustamissertifikaadi taotlus, ekspordisertifikaadi taotlus ja tolliandmete automatiseeritud süsteemis (ASYCUDA) olev ESAD.

Vastavalt 2009. aasta metsaseadusele nr 6 on importijal kohustus tõendada, et imporditud puittooted on saadud seaduslikult ja eksporditud seaduslikult nende päritoluriigist.

Guyana võtab vastu õigusaktid, millega nõutakse importijatelt hoolsuskohustuse täitmist, ja töötab lepingu täitmiseks välja spetsiifilised rakendussuunised impordiga seotud dokumente käsitlevate täiendavate nõuete kohta.

Guyana tunnistab imporditud puittooted seaduslikuks, kui nendega on kaasas

1. kehtiv FLEGT-litsents, mis hõlmab kogu saadetist eksportivast riigist, kes on sõlminud liiduga VPA ja kellel on toimiv FLEGT-litsentsimissüsteem;
2. kehtiv CITESi luba kohu saadetise kohta või
3. ettevõtja deklaratsioon, mis tõendab nõuetekohast hoolsust hoolsuskohustuse hindamise aruandega, mis koostatakse kooskõlas järgmisega:
 - teave imporditavate puittoodete seadusliku päritolu kohta ülestöötamisriigis;

- teave imporditavate puittoodete ebaseaduslikkuse riski hinnangu kohta;
- tuvastatud ebaseaduslikkuse riski vähendamise ja/või juhtimise menetlused.

Puittoodete impordi eeskirjad		Kõik FSOd
1.	Kohustus omada puittoodete impordi litsentsi.	X
2.	Keeld importida impordilool deklareerimata puittooteid.	X
3.	Kohustus registreerida impordilool taotluses kõik impordiks ette nähtud puittooted ja esitada see dokument enne importimist heakskiitmiseks riiklikule taimekaitseorganisatsioonile (NPPO).	X
4.	Kohustus täita kõik impordilool taotluse asjakohased jaod.	X
5.	Kohustus esitada koos impordilool taotlusega FLEGT-litsents või CITESi luba või hoolsuskohustuse hindamise aruanne (vajaduse korral).	X

3.3.9 Läbiveetavad puittooted

Läbiveetavad puittooted on Guyanas transporditavad tooted, mille päritolu- ja sihtkoht on väljaspool Guyana tollipiire. Läbiveetavaid puittooteid ei lubata Guyana tarneahelasse. Seetõttu ei tohi neid siseturul müüa ega nende kohta ekspordisertifikaate ega FLEGT-litsentse väljastada.

CETO on kehtestanud transiitkaupade haldamiseks ja kontrolliks menetlused, mida kasutatakse ka läbiveetavate puittoodete haldamiseks ja kontrolliks.

Läbiveetavatel puittoodetel peab olema CETO heakskiit. Need tooted on Guyana tolli järelevalve all kogu aeg alates sisenemiskohast kuni väljumiskohani, kus läbiveetavad puittooted antakse vastuvõtvale riigile üle ametlike tollidokumentide vahetamise menetluse käigus.

3.3.10 Arestitud ja mahajäetud puittooted

3.3.10.1 Arestitud puittooted

Puittooted, mille puhul kahtlustatakse 2009. aasta metsaseaduse nr 6 rikkumist, arestitakse ja eemaldatakse tarneahelast. Teatavatel allpool kirjeldatud juhtudel ja järgides arestitud puidu haldamise menetlusi, võib sellise puidu uuesti Guyana tarneahelasse viia.

Pärast taassisenemist tarneahelasse väljastatakse FLEGT-litsents arestitud puidule ainult juhul, kui kolme kuu jooksul ei esitata süüdistust seoses süüteoga, mille tõttu puit arestiti (metsaseadus, paragrahvi 60 lõike 1 punkt a), või kui kõik kohtu alla antud isikud on õigeks mõistetud (metsaseadus, paragrahvi 60 lõike 1 punkt b).

Kaks aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist hindavad mõlemad lepinguosalised seda lähenemisviisi ühiskomitee kaudu.

Arestitud puidu haldamise menetlusi kirjeldatakse allpool.

1. Arestimine ja uurimine, mille teeb GFC: kui FMD on põhjendatud alust kahelda puittoodete seaduslikkuses, arestib GFC need kas enda valdusse võtmisega või väljastab hoiustamistõendi, millega annab FSO-le korralduse hoida puittooted enda valduses ja keelab tal neid vedada, välja arvatud juhul, kui GFC selleks loa annab. Arestimistõend väljastatakse FSO-le või muule ettevõtjale siis, kui GFC on võtnud arestitud puittoote hoiule.

Seejärel korraldab FMD uurimise, et teha kindlaks, kas toime on pandud rikkumine. Metsaseaduse rikkumise või rikkumiskahtluse korral (Ameerika indiaanikülade piires) korraldab külanõukogu (VC) ja/või GFC (kui külanõukogu taotleb)¹ uurimise ning VC võib kutsuda FSO või muu kui FSO VC ette aru andma.

¹ VC võib otsustada vastu võtta hüvitise või algatada kohtumenetluse. Kummagi stsenaariumi korral saab FMD VC-lt aruande koopia.

Kõigil juhtudel, kui FSOd või muud kui FSOd ei ole nõudeid täitnud, koostab FMD arestimis- või hoiustamistõendi ja kinnipidamisaruande. See aruanne koos emma-kumma eespool nimetatud vormi koopiaga edastatakse GFC peakorterile järelduste ja soovitude kohta lõpliku otsuse tegemiseks. Seejärel edastatakse aruanne MISU, et arhiveerida see CIDI mittevastavuste jaos.

2. Karistus: esmakordse väheolulise või väikese rikkumise korral võivad FSO ja GFC leppida kokku lahendada rikkumine kokkuleppemenetluses. Kõigi muude õigusrikkumiste suhtes kohaldatakse 2009. aasta metsaseaduse nr 6 paragrahve 68, 69 ja 70 ning selle seaduse 1. lisas loetletud karistusi.
3. Arestitud puidu müük, tagastamine ja kõrvaldamine

Lagunemisohtliku puidu müük: kui arestitud puit laguneb kiiresti ja loomulikult, võib GFC selle puidu müüa ja hoida müügitulu usaldushalduses kuni 2009. aasta metsaseaduse nr 6 rikkumise menetluse lõpetamiseni.

Arestitud puidu tagastamine FSO-le: puidu arestimiskorralduse võib tunnistada kehtetuks, arestitud puittooted FSO-le tagastada ja puittooted uuesti tarneahelasse viia, kui

- a) kolme kuu jooksul alates arestimisest ei ole alustatud menetlust seoses 2009. aasta metsaseaduse nr 6 rikkumisega, mille tõttu arestimine toimus. See hõlmab juhtumeid, kus kõik vajalikud hüvitised on makstud ja tasumata maksed on GFC finantssüsteemis arvele võetud ning GFC on andnud seejärel heakskiidu;
- b) menetlust on alustatud ja see on lõpetatud, kuid
 - i) kõik süüdistatavad on õigeks mõistetud või
 - ii) 2009. aasta metsaseaduse nr 6 või mõne muu kirjutatud õiguse alusel ei ole antud kohtumäärust arestitud puidu konfiskeerimiseks.

Arestitud puidu konfiskeerimine ja kõrvaldamine GFC poolt: kui kohus andis korralduse arestitud puit konfiskeerida, võib GFC selle endale jätta või sellega oma äranägemist mööda ümber käia. See tähendab ka seda, et GFC võib sellise konfiskeeritud puidu avalikule enampakkumisele panna.

Eespool nimetatud juhtudel väljastatakse vabastamistõend kõigile arestitud puittoodetele, millel on lubatud uuesti tarneahelasse siseneda ja mis hõlmab puittoodete edasist vedu. FLEGT-litsentse väljastatakse siiski ainult sellisele konfiskeeritud puidule, mis on FSO-le tagastatud, sest kolme kuu jooksul ei ole algatatud kriminaalmenetlust või kuna kõik süüdistuse saanud isikud on õigeks mõistatud.

Kui leitakse, et rikkumise pani toime muu kui FSO, saab arestitud ja konfiskeeritud puittooteid kasutada ainult valitsus oma heakskiidetud projektides¹.

4. Juhtumi lahendamise seotud dokumendid: pärast vabastamistõendi väljastamist edastatakse lõplik otsus sanktsioonide ja puittoodete vabastamise heakskiitmise kohta MISU-le. Seejärel ajakohastab MISU CID mittevastavuste jagu ja arhiveerib dokumendid FSO CIDs olevas elektroonilises andmefailis, kui rikkumise toimepanija on FSO. Nimetatud mittevastavusi käsitlevat CID jagu täiustatakse GTLASi rakendamise etapis.

¹ Kui puidu arestimise ajal ei ole käimasolevaid valitsuse heakskiidetud projekte, säilitatakse neid puittooteid GFC heakskiidetud turvalises kohas hilisemaks kasutamiseks.

5. Arestitud puittoodetega seotud kohaldatavate nõuete edasine väljatöötamine: GTLASi rakendamise etapis kõrvaldatakse selles jaos kirjeldatud protsessi puudused, sealhulgas järgmised: selliste puittoodete uuesti tarneahelasse viimise menetlused, mille puhul on toime pandud õigusrikkumisi ja need rikkumised on lahendatud kokkuleppemenetluse teel; menetlused, mille kohaselt dokumenteeritakse ja tehakse vahet, milline uuesti tarneahelasse viidud puit vastab FLEGT-litsentsi saamise tingimustele; ebaseaduslikkuse kahtlusega puidu staatus ja selle suhtes enne rikkumise kindlakstegemist kohaldatavad piirangud; hüvitatavate puittoodete turuväärtuse määramise standardid ja kord; menetlused, kui hüvitist ei maksta nii, nagu on nõutav; hüvitise maksmise protsess ja dokumenteerimine; sanktsioonide rahuldava täitmise kinnituse ja vabastamistõendi väljastamise protsess, standardid ja dokumendid; mis saab edasi puidust, kui FSO mõistetakse kohtus süüdi; arestitud puittoodete enampakkumise korraldamise nõuded ja menetlused ning kes GFCs vastutab kõigi nende sammude eest ning millised on nende volitused ja kohustused enampakkumise protsessis.

Arestitud puittooteid käsitlevad eeskirjad kehtivad ka üksikisiku suhtes, kes ei ole FSO, kuid kelle puhul GFC kahtlustab, et ta rikub 2009. aasta metsaseadust nr 6.

Kaks aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist hindavad mõlemad lepinguosaliselised ühiskomitee kaudu uuesti FLEGT-litsentsi piirangut seoses arestitud puiduga, mis on FSO-le tagastatud, sest kolme kuu jooksul ei ole algatatud kriminaalmenetlust või kuna kõik süüdistuse saanud isikud on õigeks mõistetud.

Arestitud puittooteid käsitlevad eeskirjad		Kõik FSOd
1.	Kohustus vedada arestitud puittooted (GFC määratud kohta) kas hoiustamistõendi või arestimistõendi alusel ja esitada see dokument GFC metsavalvepunkti läbiveo ajal või nõudmisel GFC kohapealse kontrolli ajal.	X
2.	Keeld kasutada arestitud puittooteid, mida ei ole vabastamistõendiga vabastatud uuesti tarneahelasse viimiseks.	X

3.3.10.2 Mahajäetud puittooted

2009. aasta metsaseaduses nr 6 on sätestatud, et mahajäetud puittooted, mille seaduslikku omanikku ei ole võimalik leida ja/või kindlaks teha, ei pääse tarneahelasse, vaid neid peetakse riigi omandiks ja kasutatakse valitsuse heakskiidetud projektides. GFC koostab aruanded leitud mahajäetud puittoodete ja nende kasutamise kohta ning MISU arhiveerib nende aruannete elektroonilised koopiad CIDs ja avalikustab need. Mahajäetud puidu määratlus, meetmed, millega see eraldatakse tarneahelast, ning mahajäetud puidu leidmise kohta korrapäraste aruannete esitamise nõuded esitatakse menetlustes, mis töötatakse välja VPA täitmise etapis.

3.4 Jaotamisprotsessi, seaduslikkuse määratluse ja WTSi nõuete täitmise kontroll

3.4.1 Kontrolli üldpõhimõtted

Selles jaos kirjeldatakse, kuidas kontrollitakse jaotamisprotsessi, seaduslikkuse määratlust ja WTSi nõuete täitmist. See põhineb Guyana kehtival õigusaktidel ja menetlusjuhenditel.

GTLASi väljatöötamise käigus tuvastatud puuduste põhjal ajakohastatakse enne FLEGT-litsentsimissüsteemi käivitamist FMD menetlusjuhendit, finantsüksuse menetlusjuhendit ja FRMD menetlusjuhendit.

GTLASi rakendamise etapi käigus arendatakse edasi ministeeriumide ja/või valitsusasutuste tavapärase ülesannete ja kontrollide, konsolideeritud kontrolli ja mittevastavuste haldamise meetodikat GTLASi kontrollide tegemisel ja need koondatakse GTLASi kontrollimenetluste juhendisse. Juhend töötatakse välja GFC järelevalve all, kooskõlastades seda kõigi teiste GTLASiga seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutustega. Samuti on ühiskomiteel võimalus see juhend enne GTLASi kasutuselevõttu läbi vaadata ja selle kohta märkusi esitada.

GTLASi menetlusjuhendis määratakse kindlaks kontrollimeetod, millega hinnatakse FSOde näitajatele mittevastavuse riske, ja tarneahela kontrollide meetod, tuginedes järgmisele:

- ministeeriumide ja/või valitsusasutuste ülesanded ja vastutus: punkti 2.5 raamistiku kohaselt kirjeldatakse lisaks, kes mida teeb iga näitaja kontrollis ja tarneahela kontrollide puhul:

- kuidas määratakse hinnatava riski kontrolli sagedus ja intensiivsus;
- riskitegurid, näiteks FSOde liigid, puittoodete tüübid, puuliigid, geograafiline piirkond;
- kontrolli liik: füüsiline kontroll või dokumentide läbivaatamine, plaanipärane või plaaniväline;
- tõendavate dokumentide ja nii elektrooniliste kui ka paberkoopiate nõuetele vastavust käsitleva teabe arhiveerimise protokollid.

See tagab, et kontrolli tehakse usaldusväärselt, kulutõhusalt ja tulemuslikult.

Jaotamisprotsessi, seaduslikkuse määratluse ja tarneahela nõuete õigusliku vastavuse kontrolli eesmärk on tagada, et

- riigimetsi jaotatakse punktis 3.1 kirjeldatud menetluse kohaselt;

- Ameerika indiaanikülades ja eramaadel toimub metsa ülestöötamine punktis 3.1.2 kirjeldatud menetluse kohaselt;
- Guyanas tehtavad metsatööd on seaduslikud;
- FSOd täidavad seaduslikkuse määratluse ja tarneahela kontrollidega seotud nõudeid ning
- mittevastavuse juhtumid tehakse kindlaks, registreeritakse ja lahendatakse.

3.4.2 Metsa eraldamise protsessi nõuetele vastavuse kontroll

Metsa eraldamise protsessi nõuetele vastavuse kontrollis vaadeldakse kontsessioonilepingute sõlmimise nõuetele vastavuse taset, nagu on sätestatud 2009. aasta metsaseaduses nr 6 ja FRMD koostatud menetlusjuhendi metsa eraldamist käsitlevas osas.

Kui taotlused on täielikud ja makstud on ka nõutavad tasud, vaatavad taotlused esmalt läbi GFC FMD ja FRMD ning seejärel GFC metsaressursside eraldamise komitee. GFC siseauditi üksus kontrollib, kas GFC metsa eraldamise protsess on kooskõlas FCA sõlmimiseks kehtestatud menetlustega, sealhulgas kas taotlused olid kooskõlas metsavarude eraldamise komitee taotluste läbivaatamise asjakohaste suunistega. Metsade volinik esitab seejärel kogu eespool kirjeldatud protsessi kohta aruande GFC direktorite nõukogu tehnilisele allkomiteele, kes vaatab taotlused läbi ja hindab neid. Eespool nimetatud läbivaatamise ja hindamise põhjal esitab nõukogu tehniline allkomitee aruande GFC direktorite nõukogule, kes teeb taotluse rahuldamise kohta lõpliku otsuse. Läbipaistvuse tagamiseks jaotamisprotsessi ja selle tulemusi käsitlev teave avalikustatakse.

Kui taotluse kohta on lõplik otsus tehtud, koostab GFC originaalleepingud ja väljastab need ning nõutav teave sisestatakse CIDsse.

FCA sõlmimise korda (vabade kontsessioonide loetelu koostamine, taotlemisprotsess, GFC läbivaatamis- ja hindamisprotsess ning GFC nõukogu läbivaatamis-, hindamis- ning kontsessiooni andmise protsess), sealhulgas seotud tõendite ja vastavushindamise aruannete sisestamist CIDsse kirjeldatakse FRMD menetlusjuhendis.

3.4.3 Seaduslikkuse määratlusele vastavuse kontroll

Seaduslikkuse määratlusele vastavuse kontrolli kohaldatakse kõigi Guyana FSOde suhtes. FSOde nõuetele vastavuse kontroll põhineb GFC ja kõigi teiste GTLASi rakendamisega seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste tööol. Seaduslikkuse määratluses loetletud tõendavaid dokumente kasutatakse vastavate näitajate õigusliku vastavuse kontrolliks. GTLASis osalevad ministeeriumid ja/või valitsusasutused täidavad vastavalt oma volitustele dokumentide läbivaatamise ja kohapealsete kontrollide tegemise ülesandeid. GTLASi kontekstis on ministeeriumidel ja/või valitsusasutustel kolme liiki ülesanded:

- tavaülesanded

Ministeeriumid ja/või valitsusasutused peavad järgima oma sisemenetlusi ja sisekontrolle, mille tulemusena väljastatakse tõendavaid dokumente. Sellisel juhul vastab FSO näitajatele siis, kui tal on olemas nõutav kehtiv tõendav dokument.

– Tavakontrollid

Tavakontrollid on FSO tegevuse korralised kontrollid, mida ministeeriumid ja/või valitsusasutused teevad oma volituste raames. Nende tulemusel antakse välja kontrolliaruanded, mis on ka seaduslikkuse määratlusele vastavust tõendav dokument. Nendel juhtudel kirjeldavad näitajad nõudeid, mida FSO peab täitma. Nõuetele vastavust hinnatakse kontrolli käigus ja kontrolliaruandesse märgitakse hindamise tulemus.

– Ette teatatud või ette teatamata pistelised kontrollid

Ministeeriumid ja/või valitsusasutused teevad ka näitajatele vastavuse etteteatatud ja etteteatamata pistelisi kontrole, mis põhinevad dokumentide läbivaatamisel ja füüsilistel kontrollidel, tagamaks et FSOd täidavad jätkuvalt oma Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemist tulenevaid juriidilisi kohustusi.

Näitajatele vastavuse hindamise eest vastutavad ministeeriumid ja/või valitsusasutused teavitavad MISUd vastavushindamise tulemustest, märkides selgelt, kas FSO on järginud nende vastutusalasse kuuluvaid näitajaid.

MISU ajakohastab CIDs FSO elektroonilist andmefaili punktis 3.4 nimetatud kontrollitoimingute järel koostatud aruannete ning teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutuste tehtud konsolideeritud kontrollide käigus esitatud aruannete põhjal.

Seaduslikkuse määratluse igale näitajale vastavuse kontrolli erimenetlusi arendatakse GTLASi rakendamise etapi käigus edasi GTLASi kontrollimenetluste juhendis. Need kontrollimenetlused tagavad GTLASi raames näitajatele vastavuse kontrolli usaldusväärsuse.

Nendes menetlustes kirjeldatakse, kuidas tuleb täita nii tava- kui ka eriülesandeid ja teha nii tava- kui ka pistelisi kontrole ning kuidas nende tulemusel koostatakse tõendav dokument ja hinnang nõuetele vastavuse kohta. Staatilisi ja dünaamilisi tõendavaid dokumente käsitletakse erinevalt:

- staatilisi tõendavaid dokumente kontrollitakse teatava ajavahemiku jooksul, mis määratakse kindlaks GTLASi rakendamise etapis;
- dünaamilisi tõendavaid dokumente kasutatakse puiduallika õigusliku vastavuse ja WTSi nõuetele vastavuse kontrolliks tarneahela igas etapis.

3.4.4 WTSi nõuetele vastavuse kontroll

WTS on kohustuslik riiklik süsteem, mida GFC kasutab, et hinnata ja kontrollida FSO vastavust WTSi nõuetele ja tema puittoodete nõuetele vastavust kogu tarneahelas, alates ülestöötamisest kuni transpordi, töötlemise ja omamaise müügini. WTS hõlmab kõiki Guyana puittoodete voogude allikaid, sealhulgas importi, ja võimaldab GFC-l koguda nende voogude kohta täpset statistikat, sealhulgas puidu tootmise, töötlemise ja kaubanduse kohta. WTS võimaldab GFC-l kontrollida, kas FSO on järginud tarneahela kontrolli nõudeid, mis on sätestatud WTSi suunistes, ja hallata mittevastavuse juhtumeid. Punktis 3.3 on sätestatud WTSi eeskirjad, mida FSOd peavad täitma, ja punktides 3.4.4.1–3.4.4.8 kirjeldatakse ministeeriumide ja/või valitsusasutuste vastavat kontrollitegevust. WTS võimaldab GFC-l teha FSOde tegevuse ja toimingute süsteemseid ja pistelisi kohapealseid ning dokumentide läbivaatamisel põhinevaid kontrole seoses WTSi eri kontrollpunktidega. Kohapealsete kontrollide käigus kontrollib FMD korrapäraselt puittooteid, et hinnata FSO GFC-le esitatud teabe alusel FSO nõuetele vastavust tarneahela igas kriitilises kontrollpunktis ja seda kinnitada.

Liites kirjeldatakse deklareeritud ja kontrollitud andmeid üksikasjalikumalt. GFC peakorteris tehtava dokumentide läbivaatuse käigus teeb FMD korrapäraselt koostõlastava võrdluse, analüüsides FSO deklareeritud teavet ja andmeid ning teavet ja andmeid, mida GFC on kogunud tarneahela eri kriitiliste kontrollpunktide kohapealsete kontrollide käigus. Igas kontrollpunktis tehtavaid analüüse kirjeldatakse täpsemalt punktides 3.4.4.1–3.4.4.8 ja liites. Kui WTSi nõue on seotud dokumendi esitamisega, tähendab selle nõude täitmise kontroll nimetatud dokumendis sisalduva teabe õigsuse ja täielikkuse hindamist.

Kohapealse kontrolli ning dokumentide põhjal andmete kontrolli käigus tuvastatud mittevastavuse juhtumeid vaadeldakse nõuetele mittevastavuse haldamist käsitlevas punktis 3.5 osutatud haldusmenetluse kohaselt.

Kõik FMD töötajate esitatud aruanded ja FSODE esitatud teave saadetakse MISU-le, et arhiveerida need CIDs säilitatavates FSODE elektroonilistes andmefailides. Kontrolliaruannete iga-aastane kokkuvõte tehakse üldsusele kättesaadavaks.

MISU võtab vastu teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutuste esitatud asjakohased andmed ja teabe tarneahela kontrollide kohta ning sisestab need CIDsse ja arhiveerib seal (vt punkt 3.4.3).

Andmete analüüsi, koostöölastamise ja valideerimise menetlusi ajakohastatakse FMD menetlusjuhendis GTLASi rakendamise etapis. Selles menetlusjuhendis näidatakse, kes ja kuidas neid andmeid valideerimise ja võrdlemise teel kontrollib¹. GFC on välja töötanud tabeli (esitatud liites), mis hõlmab tarneahela kriitilisi kontrollpunkte ning dokumente ja/või tõendeid, mille alusel tehakse kindlaks seaduslikkus järgmiste sammude puhul:

- raie-eelne inventuur
- ülestöötamine
- pärast ülestöötamist
- puittoodete transport
- puittoodete töötlemine
- puittoodete müük siseturul
- puittoodete eksport
- puittoodete arestimine

¹ Valideerimine: valitsus kontrollib FSO deklareeritud teavet, et veenduda deklaratsiooni õiguses. Võrdlemine: valitsus võrdleb omavahel kahe etapi teavet, et kontrollida jälgitavust.

- läbiveetavad puittooted
- puittoodete import

Üldiselt suurendab WTS Guyana metsandussektori läbipaistvust ja usaldusväärsust, aidates nii kaasa selle maine parandamisele riigisisestel ja rahvusvahelistel turgudel.

3.4.4.1 Õigusliku seisundi kontroll enne metsatööde tegemist

FRMD kontrollib, kas FSO-l on nõutavad dokumendid tõendamaks, et FSO on seaduslikult asutatud, et tegutseda Guyanas seaduslikkuse määratluse kohaselt. FRMD kinnitab FSO raieõiguse enne ülestöötamise algust, tuginedes nii dokumentide läbivaatamisele GFC peakorteris kui ka kohapealsetele kontrollidele. FRMD esitab andmed ja teabe MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

3.4.4.2 Raie-eelse inventuuri nõuetele vastavuse kontroll

- Suured kontsessioonid

FMD kontrollib vastavust raie-eelse inventuuri nõuetele, mis on esitatud punktis 3.3.1, mitme kohapealse kontrolli ja dokumentide läbivaatamise abil.

A. Kohapealsed kontrollid

A.1 Raie-eelsete toimingute seire

FRMD välitöötajad hindavad FSO vastavust punktis 3.3.1 loetletud raie-eelsete toimingute eeskirjadele nr 1, 2 ja 3 tavapärase kohapealse kontrolliga ning täidavad GFC kontrolliaruande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

FRMD töötajad esitavad GFC kontrolliaruande FRMD peakorterile andmete täiendavaks kontrolliks nende võrdlemise teel.

B. Dokumentide kontroll

B.1 Metsamajandamise dokumentide kontroll

FRMD peakorter hindab FSO vastavust punktis 3.3.1 loetletud raie-eelsete toimingute eeskirjadele nr 2, 4 ja 5 FSO metsamajandamiskava ja iga-aastase tegevuskava läbivaatamise teel ning täidab dokumentide läbivaatamise aruande, milles loetletakse kõik mittevastavuse juhtumid.

B.2 Deklareeritud inventuuriabe kontroll

FRMD peakorter võrdleb punktis 3.3.1 loetletud raie-eelsete toimingute eeskirjade nr 1, 2 ja 3 täitmise kontrolliks FSO raie-eelse inventeerimise aruande andmeid GFC kontrolliaruande andmetega.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal esitab FRMD peakorter GFC kontrolliaruande ja dokumentide läbivaatamise aruande, mis sisaldavad teavet vastavuse kohta, MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

FRMD teavitab FMDd FSO nõuetele vastavusest, mida on vaja metsa ülestöötamise alustamiseks.

Pärast raie-eelse inventuuri heakskiitmist väljastab FMD FSO-le GFC jälgimismärgised puude jaoks, mis langetatakse GFC heakskiidetud metsaüksustes. GFC arvutab FSO aastakvoodi (puittoodete maht) valitud raietsükli ja raie-eelse inventuuri tulemuste põhjal. Kvoodi alusel määratakse väljastatavate märgiste arv.

– Väikesed kontsessioonid

GFC ei tee raie-eelset kontrolli, sest väikeste kontsessioonidega FSOd ei pea raie-eelseid toiminguid tegema.

FSO kontsessiooniala kvoodi (puittoodete mahu) arvutab ja kinnitab FMD. Kvoodi alusel määratakse väljastatavate märgiste arv.

FMD kinnitab kaubandusliku raie ja väljastab FSO-le vastavad GFC jälgimismärgised.

– Üleminekujärgus riigimaad

Kuigi üleminekujärgus riigimaadel tegutsevad FSOd ei pea raie-eelseid toiminguid tegema, teeb FRMD raie-eelse inventuuri, et määrata kindlaks kaubandusliku raie tegemise koht ja raiutavad puuliigid. FRMD töötajad esitavad raie-eelse kontrolli aruande FMD peakorterile CDIsse üleslaadimiseks ja täiendavaks kontrolliks andmete võrdlemise teel raieaegsete kontrollide ajal.

FMD väljastab FSODEle GFC jälgimismärgised nende puude jaoks, mille FRMD on raie-eelse inventuuri käigus määranud ärilistel eesmärkidel ülestöötamiseks.

– Ameerika indiaanikülad ja eramaad

GFC ei tee raie-eelset kontrolli, sest Ameerika indiaanikülades ja eramaadel tegutsevad FSOd ei pea raie-eelseid toiminguid tegema. Taotluse korral väljastab FMD FSODEle GFC jälgimismärgised.

3.4.4.3 Metsa ülestöötamise ja ülestöötamisjärgsete toimingute vastavuse kontroll

- Suured kontsessioonid

FMD hindab ja kontrollib vastavust punktis 3.3.2 esitatud raienõuetele mitme kohapealse kontrolli ja dokumentide läbivaatamise abil.

A. Kohapealsed kontrollid ja inspekteerimised

A.1 Raietegevuse seire

FMD välitöötajad hindavad FSO vastavust punktis 3.3.2 loetletud eeskirjadele nr 1, 2, 5, 6, 8, 9, 10 ja 11 tavapäraste kohapealsete kontrollidega ning täidavad kontrolliaruande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

A.2 Palgi mõõtmete kontrollid

FMD välitöötajad mõõdavad korrapärase kohapealse kontrolli ajal langetatud palke ja täidavad palgi mõõtmete kontrolliaruande, milles loetletakse kõik võimalikud juhtumid, kus punktis 3.3.2 loetletud eeskirjad nr 5, 8 ja 9 ei ole täidetud.

A.3 Raiejärgsed kontrollid

FMD välitöötajad kontrollivad kändude asukohta ja andmeid ning täidavad väliandmete vormi, milles loetletakse kõik võimalikud juhtumid, kus punktis 3.3.2 loetletud eeskirjad nr 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 ning punktis 3.3.3 loetletud eeskirjad nr 2 ja 4 ei ole täidetud.

A.4 Langetatud palkide kohta esitatud teabe kohapealne kontroll

FMD välitöötajad kontrollivad puittooteid, et hinnata punktis 3.3.2 loetletud eeskirjade nr 5, 7, 8 ja 9 täitmist ning kontrollida väljaveoloa andmeid.

FMD välitöötajad täidavad igapäevase seirearuande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

FMD välitöötajad kinnitavad (kasutades haamrit) väliinspekterimiste ja -kontrollide ajal nõuetele mittevastavale puidule arestimismärgi ja nõuetele vastavale puidule kinnitusemärgi. Pärast FMD kohapealset kontrolli antakse heakskiit nõuetele vastavana märgistatud puidu transportimiseks mööda tarneahelat, milles tehakse täiendavaid kohapealseid kontrolle ja inspekterimisi vastavalt punktidele 3.4.4.4–3.4.4.7.

FMD välitöötajad esitavad kõik punktis 3.4.4.3 nimetatud aruanded ja vormi FMD peakorterile andmete täiendavaks kontrolliks nende võrdlemise teel.

B. Andmete kontroll

Puidu päritolu ja raiepiirangute kontrolli tehakse kände ja palke käsitleva teabe võrdlemise teel:

- FMD peakorter võrdleb väljaveoloa andmeid inspekterimise andmete, palgi mõõtmete kontrolli ja igapäevaste seirearuannete ning väliandmete vormis esitatud andmetega, et kontrollida puidu päritolu ja punktis 3.3.2 loetletud eeskirjade nr 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 ja 9 täitmist;

- FMD peakorter võrdleb FSO raie-eelse inventeerimise aruande andmeid inspekteerimise, palgi mõõtmete kontrolli ja igapäevaste seirearuannete andmetega, et kontrollida punktis 3.3.2 loetletud eeskirjade nr 1, 2 ja 7 täitmist;
- GFC peakorter kontrollib maksukohustuste ja märgise kasutamise kohustuste täitmist:
 - GFC finantsüksus võrdleb metsa kontsessioonilepingu ja/või väljaveoloa andmeid laekumiste ja maksegraafikute andmetega, et kontrollida, kas FSO täidab punktis 3.3.3 esitatud eeskirja nr 1.
 - GFC siseauditi üksus võrdleb FMD väljastatud märgiste registri ja väljaveoloa andmeid FMD tagastatud märgiste registri ja toodanguregistri andmetega, et kontrollida, kas FSO täidab punkti 3.3.3 eeskirja nr 3.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande ja saadab selle koos eespool punktis 3.4.4.3 nimetatud aruannetega MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

– Väikesed kontsessioonid

FMD hindab ja kontrollib vastavust punktis 3.3.2 esitatud raienõuetele mitme kohapealse kontrolli ja dokumentide läbivaatamise abil.

A. Kohapealsed kontrollid ja inspekteerimised

A.1 Raietegevuse seire

FMD välitöötajad hindavad FSO vastavust punktis 3.3.2 loetletud eeskirjadele nr 2, 5, 6, 8, 9, 10 ja 11 tavapäraste kohapealsete kontrollidega ning täidavad kontrolliaruande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

A.2 Langetatud palkide kohta esitatud teabe kohapealne kontroll

FMD välitöötajad kontrollivad puittooteid, et hinnata punktis 3.3.2 loetletud eeskirjade nr 5, 7, 8 ja 9 täitmist ning kontrollida väljaveola andmed.

FMD välitöötajad täidavad igapäevase seirearuande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

A.3 Raiejärgsed kontrollid

FMD välitöötajad kontrollivad kändude asukohta ja andmeid ning täidavad väliandmete vormi, milles loetletakse kõik võimalikud juhtumid, kus punktis 3.3.2 loetletud eeskirjad nr 2, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 ning punktis 3.3.3 loetletud eeskiri nr 4 ei ole täidetud.

FMD välitöötajad esitavad kõik punktis 3.4.4.3 nimetatud aruanded ja vormi FMD peakorterile andmete täiendavaks kontrolliks nende võrdlemise teel.

B. Andmete kontroll

B.1 Puidu päritolu ja raiepiirangute kontroll kände ja palke käsitleva teabe võrdlemise teel:

FMD peakorter võrdleb väljaveoloa andmeid inspekteerimise andmete ja igapäevaste seirearuannete ning väliandmete vormi andmetega, et kontrollida puidu päritolu ja punktis 3.3.2 loetletud eeskirjade nr 2, 4, 5, 6, 7, 8 ja 9 täitmist.

B.2 GFC peakorter kontrollib maksukohustuste ja määrgise kasutamise kohustuste täitmist:

- GFC finantsüksus võrdleb metsa kontsessioonilepingu ja/või väljaveoloa andmeid laekumiste ja maksegraafikute andmetega, et kontrollida, kas FSO täidab punktis 3.3.3 esitatud eeskirja nr 1.

- GFC siseauditi üksus võrdleb FMD väljastatud märgiste registri ja väljaveola andmeid FMD tagastatud märgiste registri andmetega, et kontrollida, kas FSO täidab punkti 3.3.3 eeskirja nr 3.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande ja saadab selle koos kõigi eespool punktis 3.4.4.3 nimetatud aruannetega ja vormiga MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

- Üleminekujärgus riigimaad

FMD hindab ja kontrollib vastavust punktis 3.3.2 esitatud raienõuetele andmete kontrolli abil.

Andmete kontroll

Puidu päritolu ja deklareeritud teabe õigsuse kontroll kände ja palke käsitleva teabe võrdlemise teel:

FMD peakorter võrdleb väljaveoloa andmeid raie-eelse kontrolli aruande andmetega, et kontrollida puidu päritolu ja punktis 3.3.2 loetletud eeskirjade nr 2, 3, 5, 6 ja 7 täitmist.

GFC peakorter kontrollib maksukohustuste ja märgise kasutamise kohustuste täitmist:

- GFC finantsüksus võrdleb põllumajandusliku rendilepingu või kaevandamisloa või hüdroenergia tootmise litsentsi ja/või väljaveoloa andmeid laekumiste ja/või maksegraafikute andmetega, et kontrollida, kas FSO täidab punkti 3.3.3 eeskirja nr 1.
- GFC siseauditi üksus võrdleb FMD väljastatud märgiste registri ja väljaveoloa andmeid FMD tagastatud märgiste registri andmetega, et kontrollida, kas FSO täidab punkti 3.3.3 eeskirja nr 3.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande, mis sisaldab teavet nõuetele vastavuse kohta, ja saadab selle MISU-le, et arhiveerida see FSO elektroonilises andmefailis.

- Ameerika indiaanikülad ja eramaad

FMD hindab ja kontrollib vastavust punktis 3.3.2 esitatud raienõuetele mitme kohapealse kontrolli ja dokumentide läbivaatamise abil.

A. Kohapealsed kontrollid

A.1 Raietegevuse seire

FMD välitöötajad hindavad FSO vastavust punktis 3.3.2 loetletud eeskirjadele nr 2 ja 5 tavapäraste kohapealsete kontrollidega ning täidavad kontrolliaruande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

A.2 Langetatud palkide kohta esitatud teabe kohapealne kontroll

FMD välitöötajad kontrollivad puittooteid, et hinnata punktis 3.3.2 loetletud eeskirjade nr 5 ja 7 täitmist ning kontrollida eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsiooni andmeid. FMD välitöötajad täidavad igapäevase seirearuande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

A.3 Raiejärgsed kontrollid

FMD välitöötajad kontrollivad kändude asukohta ja andmeid ning täidavad väliandmete vormi, milles loetletakse kõik võimalikud juhtumid, kus punktis 3.3.2 loetletud eeskirjad nr 2, 5, 6 ja 7 ei ole täidetud.

FMD välitöötajad esitavad FMD peakorterile inspekteerimise aruanded ja igapäevased seirearuanded ning väliandmete vormi andmete täiendavaks kontrolliks nende võrdlemise teel.

B. Andmete kontroll

B.1 Puidu päritolu ja deklareeritud teabe õigsuse kontroll kände ja palke käsitleva teabe võrdlemise teel:

- FMD peakorter võrdleb eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsiooni andmeid inspekteerimise aruande andmete ja igapäevase seirearuande ning väliandmete vormi andmetega, et kontrollida puidu päritolu ja punktis 3.3.2 loetletud eeskirjade nr 2, 5 ja 7 täitmist.

B.2 GFC peakorter kontrollib maksukohustuste ja märgise kasutamise kohustuste täitmist:

- GFC siseauditi üksus võrdleb FMD väljastatud märgiste registri ja eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsiooni andmeid FMD tagastatud märgiste registri andmetega, et kontrollida, kas FSO täidab punkti 3.3.3 eeskirja nr 3.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande ja saadab selle koos punktis 3.4.4.3 nimetatud aruannetega ja vormiga MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

3.4.4.4 Transpordi nõuetele vastavuse kontroll

FMD kontrollib vastavust punktis 3.3.4 esitatud transpordinõuetele mitme kohapealse kontrolli ja dokumentide läbivaatamise abil. FMD hindab puidu päritolu, kontrollides selle päritolu tõendavat dokumenti.

A. Kohapealsed kontrollid

A.1 Transpordi seire

FMD kontrollib transporditavat puitu tavapärase kontrolli käigus, et hinnata puidu päritolu ja FSO vastavust punktis 3.3.4 nimetatud eeskirjadele nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 või 10 ja 8 (olenevalt olukorrast), ning täidab igakuise aruande, milles loetletakse kõik võimalikud rikkumised.

FMD töötajad esitavad igakuise aruande FMD peakorterile andmete täiendavaks kontrolliks nende võrdlemise teel.

B. Andmete kontroll

B.1 Transporditavate puittoodete kohta deklareeritud teabe kontroll

FMD peakorter võrdleb punktis 3.3.4 loetletud veodokumentide andmeid igakuise aruande andmetega, et hinnata punktis 3.3.4 nimetatud eeskirjade nr 8 ja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 või 10 (olenevalt olukorrast) täitmist.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande ja saadab selle koos igakuise aruandega MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

3.4.4.5 Töötlemisrajatiste vastavuse kontroll

FMD kohustus on kontrollida ja võrrelda andmeid ja teavet puiduvarude ja puidu laoplatside kohta ning töötlemisrajatistesse (saeveskisse või puidulattu) saabunud ja sealt väljuvate töödeldud palkide andmeid. FMD kontrollib ja võrdleb iga kuu puittoodete sisendeid ja väljundeid, võrreldes saeveskisse või puidulattu sisenevate puittoodete mahtusid rajatistes töödeldud puittoodete mahuga (toodang). FMD uurib töötlemistoimingu tegelikke sisendeid ja väljundeid rajatisse sisenevate ja seal töödeldud puittoodete liikide ja mahu ning töötlemisprotsessis taaskasutamise määra põhjal, tagamaks et ringlusse ei satuks deklareerimata puittooteid. Sellega tagatakse, et FSO töötleb ainult deklareeritud puittooteid, mida kontrolliti enne rajatisse sisenemist.

FMD kontrollib vastavust punktis 3.3.5 esitatud töötlemisnõuetele mitme kohapealse kontrolli ja dokumentide läbivaatamise abil.

A. Kohapealsed kontrollid ja inspekteerimised

A.1 Saeveskisse või puidulattu saabuvate puittoodete deklaratsioonide päritolu ja õigsuse seire ja kontroll

FMD välitöötajad hindavad FSO vastavust eeskirjadele 1 ja 2 (vt punkt 3.3.5), võrreldes saeveski/puidulao saadud/ostetud/tarnitud toodete registri andmeid saeveskisse või puidulattu siseneva puittoote füüsilise ülevaatuse andmetega, ning täidavad igapäevase seirearuande, milles loetletakse kõik võimalikud rikkumised.

FMD välitöötajad esitavad igapäevase seirearuande FMD peakorterile andmete täiendavaks kontrolliks nende võrdlemise teel.

B. Andmete kontroll

B.1 Deklareeritud teabe õigsuse kontroll võrdlemise teel

- FMD peakorter võrdleb punktis 3.3.5 loetletud eeskirjade nr 1, 2 ja 5 täitmise kontrolliks saeveski/puidulao saadud/ostetud/tarnitud toodete registri andmeid igapäevase seirearuande andmetega.

FMD peakorter võrdleb aruandevormide¹ andmeid igapäevase seirearuande andmetega, et kontrollida punktis 3.3.5 loetletud eeskirjade nr 1, 3 või 4 ja 5 täitmist ning jälgida töötlemisprotsessis taaskasutamise määra, tagamaks et saeveskis või puidulaos ei töödeldaks deklareerimata puittooteid. Eespool nimetatud kontrollide põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande ja saadab selle koos kõigi eespool punktis 3.4.4.5 nimetatud aruannetega MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

¹ Saetud metsamaterjali ja toodetud saematerjali aruande vorm või saetud palkide ja toodetud saematerjali aruande vorm või puidulao kuuaruanne.

3.4.4.6 Puittoodete siseturul müümise nõuetele vastavuse kontroll¹

FMD kontrollib kõigi pärast töötlemist müüdud puittoodete nõuetele vastavust, kontrollides punktis 3.4.4.5 kirjeldatud töötlemistoiminguid.

Lisaks vaatab FMD peakorter puiduallikate kontrolliks läbi järgmised andmed:

- FMD peakorter võrdleb puittoodete müügivormide andmeid vastavate aruandevormide² ja saeveski/puidulao saadud/ostetud/tarnitud toodete registri andmetega, et kontrollida punktis 3.3.6 loetletud eeskirjade nr 1, 2, 3 ja 4 täitmist ja veenduda, et ei müüda deklareerimata puittooteid.

¹ FSO määratlus on esitatud II lisa 3. jaos.

² Saetud metsamaterjali ja toodetud saematerjali aruande vorm või saetud palkide ja toodetud saematerjali aruande vorm või puidulao kuuaruanne.

- FMD peakorter võrdleb puittoodete müügivormide andmeid müügiarve andmetega, et kontrollida punktis 3.3.6 loetletud eeskirjade nr 1, 2, 3 ja 4 täitmist ning veenduda, et ei müüda deklareerimata puittooteid (kehtib FSO suhtes, kes on füüsiline isik, juriidiline isik või üksus, kellel on litsents üksnes puittoodete ostmiseks ja müümiseks).

Eespool nimetatud kontrollide põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande ja saadab selle koos kõigi vormide ja registriga, mis sisaldab teavet vastavuse kohta, MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

- Suured või väikesed kontsessioonid, ülemineku järgus riigimaad, Ameerika indiaanikülad ja eramaad

FMD kontrollib kõigi pärast töötlemist müüdnud puittoodete nõuetele vastavust, vaadates läbi punktides 3.4.4.1 ja 3.4.4.2 kirjeldatud raie-eelsed ja raietoimingud.

Lisaks vaatab FMD peakorter puidu allikate kontrolliks läbi järgmised andmed:

- FMD peakorter võrdleb puittoodete müügivormi andmeid veodokumentide andmetega, et hinnata punktis 3.3.6 loetletud eeskirjade nr 1, 2, 3 ja 4 täitmist ja veenduda, et ei müüda deklareerimata puittooteid.

Eespool nimetatud kontrolli põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande ja saadab selle koos puittoote müügivormiga MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

3.4.4.7 Ekspordinõuetele vastavuse kontroll

Enne FLEGT-litsentsi ja ekspordisertifikaadi väljastamist tehakse kaks järjestikust eraldiseisvat kontrollimenetlust: GFC kvaliteediklassidesse liigitamise kontroll ja TLTU lõplikud kontrollid. IV lisas on sätestatud FLEGT-litsentsimise nõuded, mis põhinevad nendel kontrollimenetlustel.

FMD kontrollib vastavust punktis 3.3.7 esitatud nõuetele mitme kohapealse kontrolli ja dokumentide läbivaatamise abil.

A. Kohapealsed kontrollid

A.1 GFC kontroll

Pärast seda, kui FSO on esitanud metsandustoodete eksporditaotluse koos kõigi seotud vormide ja dokumentidega, kontrollivad FMD välitöötajad puittooteid mõõtmise ja liigitamise teel, et hinnata punktis 3.3.7 loetletud eeskirjade nr 1, 2 ja 3 täitmist. Kui GFC hindamisinspektor on pärast kvaliteediklassidesse määramist veendunud, et mittevastavuse juhtumeid ei ole, kinnitab ta puittootele heakskiidumärgi ja täidab puidu turustamissertifikaadi taotluse, mis tagastatakse seejärel FSO-le. FSO esitab puidu turustamissertifikaadi taotluse andmete täiendavaks kontrolliks uuesti FMD peakorterile (vt punkt B.1).

B. Andmete kontroll

B.1 Deklareeritud teabe ja puittoote allika kontroll

B.1.a FMD peakorter võrdleb puidu turustamissertifikaadi taotluse andmeid metsandustoodete ekspordi taotluse, ekspordisertifikaadi taotluse ja ASYCUDAs oleva ESADga, et kontrollida puidu allikat ja punktis 3.3.7 loetletud eeskirjade nr 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 täitmist.

Seejärel esitab FMD kontrolliaruande CIDs arhiveerimiseks MISU-le. Kui FSOd peetakse nõuetele vastavaks, esitab FMD TLTU-le ka eksporditaotluse vormi.

B.1.b GTLASi nõuetele vastavuse kontroll FLEGT-litsentsimiseks vajaliku teabe saamiseks

Kasutades vastavusteavet, mille MISU on arhiveerinud konsolideeritud kontrolli ajal CIDsse (vt punkt 3.6), kontrollib TLTU FSO vastavusteavet, tagamaks et FSO täidab kõiki asjakohaseid näitajaid, ja kui see on nii, siis väljastab FSO-le ekspordisertifikaadi (ja FLEGT-litsentsi liidu turu jaoks). Seejärel esitab FSO ekspordisertifikaadi ja kõik vajalikud dokumendid CETO üksusele.

B.2 GFC peakorter kontrollib maksukohustuste täitmist:

- GFC siseauditi üksus võrdleb saadetise arvel olevaid andmeid kviitungi andmetega, et kontrollida, kas FSO täidab punkti 3.3.7 eeskirja nr 7.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal esitab FMD peakorter kõik punktis 3.4.4.7 nimetatud vormid MISU-le, et arhiveerida need CIDs FSO elektroonilises andmefailis.

C. Kohapealsed kontrollid

C.1 CETO eksportkauba inspekteerimine

CETO teeb lisakontrolle tagamaks, et puittoodete saadeti vastab ekspordisertifikaadil olevale teabele, seejärel annab CETO nõusoleku vabastada puittooted ekspordiks.

ASYCUDAs oleva (ESAD ja FLEGT-litsentsi sisu lahknevuste korral teavitab CETO TLTUD, kes võtab asjakohaseid meetmeid, mis töötatakse välja GTLASi rakendamise etapis.

3.4.4.8 Imporditud puittoote kontroll

NPPO teeb koostöös GFC ja CETOga imporditud puittoodete süstemaatilisi kontrolle järgmiste dokumentide alusel:

- FSO hoolsuskohustuse hindamise aruanne;

- kehtiv FLEGT-litsents või
- kehtiv CITESi luba.

FMD kontrollib koostöös NPPO ja CETOga vastavust punktis 3.3.8 esitatud nõuetele mitme kohapealse kontrolli ja dokumentide läbivaatamise abil.

Puiduimpordi kontrollis teevad CETO ja GFC pidevalt tihedat koostööd, et tagada kõigi imporditavate puittoodete seaduslikkus. GFC koostab imporditud puittoodete kontrollimenetluse juhendi GTLASi rakendamise etapis. Juhend sisaldab hoolsuskohustuse põhimõtteid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrusega (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (ELi puidumäärus).

A. Imporditaotluse andmete kontroll

A.1 NPPO, GFC ja CETO koordineeritud dokumendikontrollid:

- NPPO, GFC (FMD) ja CETO hindavad FSO vastavust punktis 3.3.8 loetletud eeskirjadele nr 1, 3, 4 ja 5 ning ebaseaduslikkuse ohtu ja kinnitavad dokumentide kontrollide abil imporditavate puittoodete seaduslikku päritolu. NPPO täidab kontrolliaruande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

Kui FSO tunnistatakse nõuetele vastavaks, väljastab NPPO impordiloa. Selle alusel vabastab CETO pärast CETO ja FMD kontrolli (vt punkt B) impordiloas loetletud puittooted.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal esitab NPPO eespool punktis 3.4.4.8 nimetatud kontrolliaruande MISU-le täiendavaks kontrolliks andmete võrdlemise teel.

B. Kohapealne inspekteerimine ja kontroll

B.1 CETO ja GFC (FMD) eksportkauba inspekteerimine:

CETO ja FMD välitöötajad võivad eespool nimetatud kontrollide ja riskihindamise alusel teha täiendava füüsilise inspekteerimise, et hinnata FSO vastavust punktis 3.3.8 loetletud eeskirjale nr 2. Puittoodete füüsilise ülevaatuse käigus hinnatakse, kas need vastavad impordiloo taotlusele. Seejärel täidab CETO kontrolliaruande, milles loetletakse kõik võimalikud mittevastavuse juhtumid.

C. Andmete kontroll

C.1 Puittoodete allika kontroll andmete võrdlemise teel

FMD peakorter võrdleb punktis 3.3.8 loetletud eeskirjade nr 1 ja 2 täitmise kontrolliks kontrolliaruande andmeid FSO impordidokumentide andmetega.

Eespool nimetatud kontrollide põhjal täidab FMD peakorter dokumentide läbivaatamise aruande ja saadab selle koos punktis 3.4.4.8 nimetatud vormide ja aruannetega MISU-le, et arhiveerida need FSO elektroonilises andmefailis.

3.5 Mittevastavuse juhtumite menetlemine

GTLASi keskne funktsioon on mittevastavuse juhtumite tuvastamine ja nende menetlemine, mida sageli nimetatakse mittevastavuse haldamiseks. GTLAS täidab seda rolli kõigi tegevusliikide puhul, mida reguleeritakse seaduslikkuse määratlusega, tuginedes kõigile aluseks olevatele õiguslikele ja regulatiivsetele nõuetele. Lisaks hinnatakse sõltumatus auditis GTLASi vastavust selle kindlaksmääratud eesmärkidele ja protsessidele. GTLAS tagab, et alati, kui tuvastatakse mittevastavus, sealhulgas lepingutingimuste rikkumine, astutakse juriidiliste kohustuste täitmiseks järgmisi samme. Kui riigisiseses õigusraamistikus ei ole selliseid samme sätestatud, määratletakse GTLASis need täiendavad sammud, mis võivad hõlmata haldus- ja operatiivseid karistusi. Rakendusetapis integreeritakse kõikidesse GTLASi elementidesse vastavusriskide tuvastamise ja nende käsitlemise mehhanismid, sealhulgas GTLASi kontrollimenetluste juhendi koostamisega, kui see on vajalik olemasolevate nõuete täiendamiseks. GTLAS sisaldab ka mittevastavuse haldamise süsteemseid menetlusi.

Mittevastavusi hallatakse GTLASi kaudu korrakindlalt ning kooskõlas õiguslike ja regulatiivsete nõuetega. Sellega toetatakse läbipaistvuse ja aruandekohustuse põhimõtteid, sealhulgas tagatakse, et MISU registreerib kõik GTLASi rakendamise käigus tuvastatud mittevastavuse juhtumid elektrooniliselt CIDs.

Andmeid kogutakse, analüüsitakse ja jagatakse täitevasutustega. Aruandekohustuse edendamiseks ja täitmise tagamise tugevdamiseks tehakse iga poole aasta järel üldsusele kättesaadavaks kokkuvõttev aruanne. Kui GTLASis tuvastatud mittevastavus toob kaasa puidu arestimise, käivitab see puidu arestimise protsessi, mida on kirjeldatud punktis 3.3.10.

3.6 Konsolideeritud kontroll

MISU teeb konsolideeritud kontrolli, et tagada FSO vastavus kõigile seaduslikkuse määratluse näitajatele. MISU arhiveerib FSO elektroonilises andmefailis kogu vastavusteabe, mille ta saab GFC FRMD-lt, finantsüksuselt, FMD-lt ning teistelt ministeeriumidelt ja/või valitsusasutustelt. Iga näitaja konsolideeritud kontrolli menetlused ja sagedus, samuti MISU ning teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutuste vahelise teabevahetuse protokollid kehtestatakse GTLASi rakendamise etapis GTLASi kontrollimenetluste juhendis.

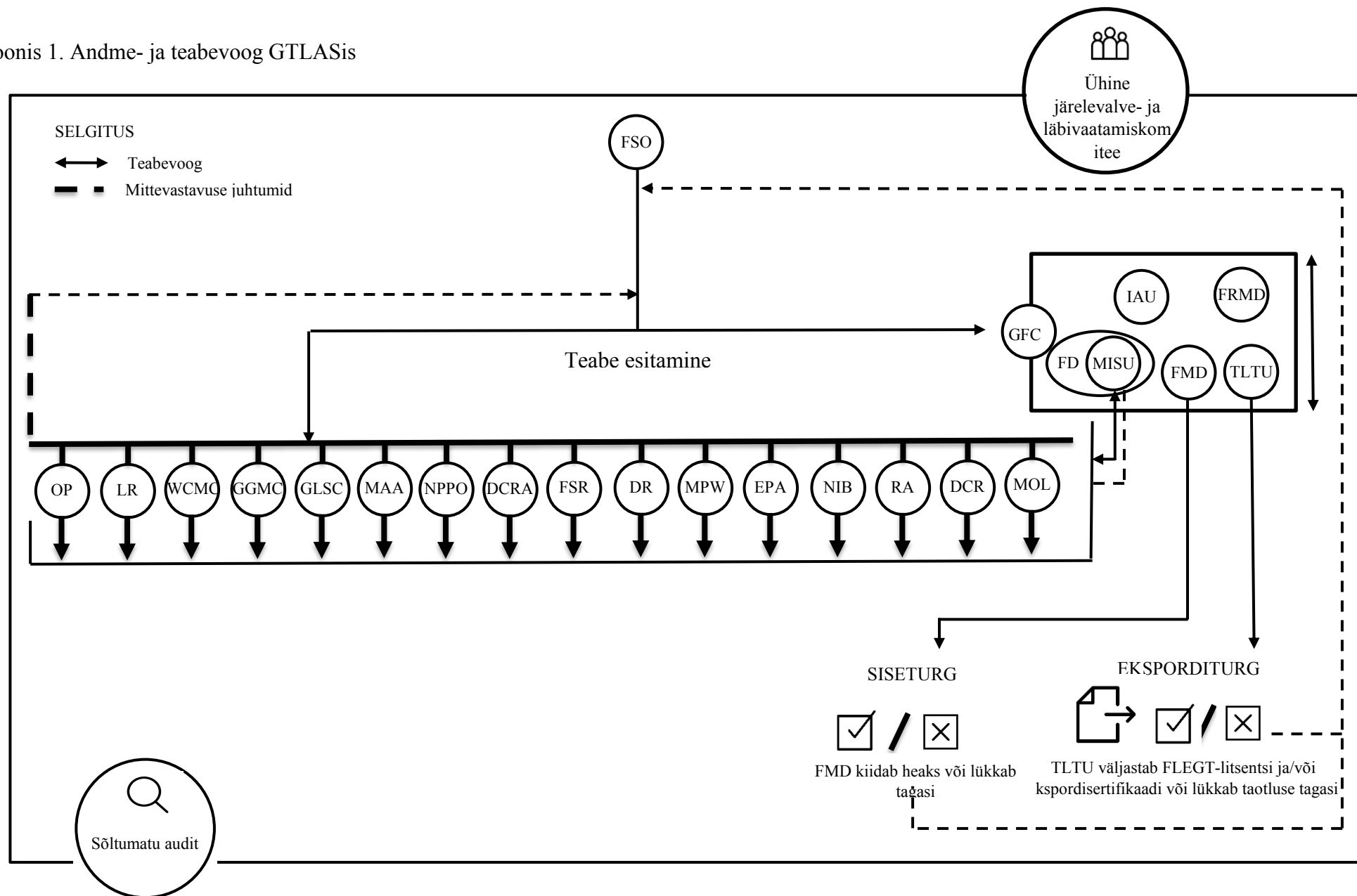
GTLASi kontrolliga seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste MISU-le edastatud teabe põhjal ajakohastab MISU FSO elektroonilises andmefailis CID osa, mis käsitleb mittevastavusi. MISU jälgib ka kõiki mittevastavuse juhtumeid, mille ministeeriumid ja/või valitsusasutused on seoses näitajatega tuvastanud ja CID mittevastavusi käsitlevas osas registreerinud, et tagada nende õigeaegne lahendamine. TLTU pääseb CIDd kasutades juurde kõikidele FSODE GTLASi nõuetele vastavust käsitlevatele dokumentidele, et saada teavet oma FLEGT-litsentsi väljastamise otsuste tegemiseks.

3.7 Andmete ja teabe kogumine ja haldamine

Allpool esitatud joonisel 1 on esitatud andmete ja teabe haldamise ning kontrolliprotsesside voog GTLASis, sest see on seotud puittoodete omamaise ja rahvusvahelise kaubandusega.

Joonis näitab, kuidas kogutakse andmeid ja teavet, kasutades WTSi menetlusi, et reguleerida FSODE tegevust ja toiminguid ning tagada kehtiva riigisisese õigusraamistiku järgimine.

Joonis 1. Andme- ja teabevoog GTLASis

SELGITUS

- Metsandussektori ettevõtja (FSO) esitab ministeeriumidele ja/või valitsusasutustele asjakohased dokumendid, et järgida seaduslikkuse määratluse asjakohaseid näitajaid.
- Guyana metsanduskomisjon (GFC) ning teised ministeeriumid ja/või valitsusasutused kontrollivad FSO vastavust näitajatele, kasutades FSO esitatud ja kontrollide käigus kogutud andmeid. Need andmed ja teave edastatakse seejärel juhtimisinfosüsteemi üksusele (MISU), et lisada need keskandmebaasis (CID) FSO elektroonilisse andmefaili.
- GFC haldab Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi (GTLAS), mis sisaldab puiduseiresüsteemi (WTS), ja kontrollib FSO nõuetele vastavust järgmiste üksuste/osakondade töö kaudu:
- metsavarude majandamise üksus (FRMD) kogub FSO-lt ning asjaomastelt ministeeriumidelt ja/või valitsusasutustelt teavet FSO õigusliku seisundi kohta kõigi I lisas loetletud puittoodete allikate osas. FRMD edastab seejärel selle teabe MISU-le, et lisada see CIDs FSO elektroonilisse andmefaili. Samuti annab FRMD metsaseire üksusele (FMD) nõu FSO-le metsa ülestöötamise alustamiseks heakskiidu andmise ning GFC jälgimismärgiste ja veodokumentide väljastamise kohta. Ka edastab FRMD finantsüksusele teavet haldustasude, lõivude ja maksude tasumise kohta.

- FMD kogub teavet WTSi kõigi kriitiliste kontrollpunktide kohta kohapealsete kontrollide ja dokumentide läbivaatamise kaudu. Ka saab FMD GTLASi kohta asjakohast teavet FSO-lt ja edastab selle MISU-le. Samuti edastab FMD finantsüksusele teavet haldustasude, lõivude ja maksude tasumise kohta. FMD vastutusel on ka siseturul müüdavate puittoodete heakskiitmine, lähtudes FSO vastavusest GTLASi nõuetele.
- Finantsüksus saab GFC kõigilt teistelt üksustelt andmeid ja teavet FSO finantskohustuste kohta. Kogu teave, mille finantsüksus saab, edastatakse MISU-le, et lisada see CIDs FSO elektroonilisse andmefaili.
- MISU vastutab CID üldise haldamise eest. MISU saab kõigilt teistelt GFC üksustelt, ministeeriumidelt ja/või valitsusasutustelt FSO vastavuse kohta GTLASi nõuetele andmeid ja teavet, mida ta kontrollib. MISU arhiveerib selle teabe CIDs, FSO elektroonilises andmefailis.
- Siseauditi (IAU) üksus teeb GFC teiste üksuste GTLASi jaoks kogutud andmete ja teabe kvaliteedikontrolli. Taotluse korral esitab siseauditi üksus sõltumatule audiitorile ka aruande GTLASi toimimise kohta GFC toimingute raames. Auditi käigus kogutud teave edastatakse ka MISU-le, et see CIDs arhiveerida.

- Puidu seaduslikkuse ja puidukaubanduse üksus (TLTU) on Guyana FLEGT-litsentse väljastav asutus. Enne ekspordisertifikaadi ja FLEGT-litsentsi väljastamist kontrollib TLTU CIDst järele, kas FSO täidab kõiki GTLASi õiguslikke nõudeid. TLTU edastab FLEGT-litsentsi ja ekspordisertifikaadi väljastamise staatust käsitleva teabe MISU-le, et arhiveerida see CIDs. Kui FSO loetakse CIDs sisalduva teabe alusel GTLASile vastavaks, lubatakse puittooted eksporditurule viia.
- Kaebuste lahendamise mehhanism võtab vastu FSODE ja üldsuse kaebused, need arhiveeritakse ja neid käsitletakse kolme kanali kaudu: ministeeriumid ja/või valitsusasutused, sõltumatu audiitor või ühiskomitee. Seejärel edastatakse see teave MISU-le arhiveerimiseks kaebuste registris.
- Sõltumatu audiitor hindab GTLASi toimimist, tõhusust ja usaldusväärsust kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga. Sõltumatu audiitor kogub teavet dokumentide läbivaatamise, kohapealsete kontrollide, uurimiste ja asjaomaste sidusrühmade küsitlemiste kaudu. Sõltumatul audiitoril on juurdepääs nii GFC teabele kui ka GTLASiga seotud teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutuste valduses olevale teabele. Sõltumatu audiitor edastab auditaruande läbivaatamiseks ühiskomiteele.

- Ühiskomitee on kahepoolne mehhanism (Guyana ja liit), mis jälgib GTLASi rakendamise etappi ja käesoleva lepingu litsentsimisetappi. Ühiskomitee vaatab läbi sõltumatult audiitorilt saadud kokkuvõtva aruande ja kinnitab selle avaldamise. Ühiskomitee saab teavet ka kaebuste esitamise mehhanismi kaudu. Ta hõlbustab ka lepinguosaliste vahelist dialoogi ja teabevahetust.

3.8 FLEGT-litsentsimissüsteem

FLEGT-litsentsid antakse igale I lisas loetletud ja liidu turule eksporditud puittoodete ekspordisaadetisele, tingimusel et selline saadetus ja eksportija on täitnud kõik GTLASis sätestatud nõuded.

FLEGT-litsents väljastatakse FSO-le enne CETO-poolset lõplikku kontrolli ja heakskiitmist.

Üksikasjalik FLEGT-litsentside haldamise ja litsentside väljastamise kord töötatakse välja GTLASi rakendamise etapis ning see lisatakse FMD menetlusjuhendi ekspordimenetluste jaotisse ja see põhineb järgmistel elementidel.

a) Dokumendid

- CITESi luba on nõutav siis, kui saadetus sisaldab CITESi konventsioonis loetletud liike.

- Puidu eksportimiseks nõutavaid dokumente ning ekspordisertifikaadi ja FLEGT-litsentsi taotlemise elektroonilisi või paberipõhiseid etappe kirjeldatakse selgelt ja need avalikustatakse enne FLEGT-litsentsimissüsteemi toimima hakkamist.
 - Kirjeldatakse ASYCUDAs oleva ESAD ja FLEGT-litsentsi vahelise sidususe kontrollimenetlusi.
- b) Kontroll
- Kontrolli eesmärgi, samuti selle sagedust ja intensiivsust kirjeldatakse selgelt.
- c) Kvaliteediklassidesse liigitamine
- Antakse ülevaade puidu ekspordieelsetest kvaliteediklassidesse liigitamise nõuetest.
- d) TLTU ja FSO
- Selgelt sätestatakse ajavahemik, mille jooksul TLTU peab andma vastuse taotluse staatuse ja tulemuse kohta.
 - Selgelt kirjeldatakse TLTU tegevuse kohta esitatud kaebuste menetlemise samme.

- Selgelt kirjeldatakse puidu eksportimise taotluste töötlemise etappe TLTUs. See hõlmab taotluste registreerimist, teabe täielikkuse ja õigsuse kontrolli, suhtlemist eksportija ja MISUga, suhtlemist pädevate asutustega ja teabe arhiveerimist.
- Kirjeldatakse TLTU korrapäraselt koostatavaid aruandeid väljastatud FLEGT-litsentside kohta, mille vaatab läbi ühiskomitee.

e) CETO

- Selgelt määratakse kindlaks CETO roll ja ülesanded ekspordiprotsessis.
- Selgelt sätestatakse meetmed, mida tuleb võtta ASYCUDAs oleva ESAD ja FLEGT-litsentsi lahknevuste korral, sealhulgas CETO, TLTU ja MISU omavaheline suhtlus ning teabehaldus CIDs.

Üksikasjalik teave FLEGT-litsentsimise süsteemi kohta koos FLEGT-litsentsi vormi ja selles sisalduva kohustusliku teabega on esitatud IV lisas.

3.9 Sõltumatu audit

Sõltumatu auditi eesmärk on hinnata, kas GTLAS toimib tõhusalt, asjakohaselt ja usaldusväärselt. Ühtlasi on selle eesmärk selgitada välja võimalikud nõrgad kohad ning süsteemi struktuuride ja rakendamisega seotud riskid. Sõltumatu auditiga seotud õigused ja kohustused, sealhulgas ülesanded, nõutav kvalifikatsioon ja meetod, on esitatud VI lisas.

3.10 GTLASi kaebuste lahendamise mehhanism

Kaebuste esitamise mehhanism käsitleb GTLASi toimimisega seotud kaebusi ja vaidlusi. GTLASi raames toetatakse kaebuste lahendamise mehhanismi kolme kanali abil: ministeeriumid ja/või valitsusasutused, sõltumatu audiitor või ühiskomitee. Iga kanali kaebuste ja vaidluste lahendamise mehhanismi üksikasjalikud menetlused töötatakse välja GTLASi rakendamise etapis ja need avalikustatakse.

3.10.1 Ministeeriumid ja/või valitsusasutused

Iga GTLASiga seotud ministeeriumi ja valitsusasutuse kaebuste lahendamise mehhanism tugineb olemasolevatele süsteemidele, mida GTLASi väljatöötamisel hinnatakse ja vajadust mööda muudetakse. Iga ministeeriumi ja valitsusasutuse kaebuste lahendamise mehhanism tugineb järgmistele põhimõtetele:

- selgus, läbipaistvus ja lihtne jälgitavus;
- laialdane teavitamine koos juhistega, kuidas ja kuhu kaebusi esitada;
- käsitletakse elektroonilisi või paberil avaldusi;
- piisav paindlikkus, et tagada kaebuste asjakohane uurimine ja lahendamine;
- iga ministeeriumi ja valitsusasutuse siseauditite abil tagatakse, et kaebusi menetletakse õigeaegselt;

- kaebuse esitajatel on võimalus edasi kaevata;
- menetletakse nii füüsiliste kui ka juriidiliste isikute kaebusi;
- tagatakse, et kaebuse esitamise vormid on kasutajasõbralikud, ja võetakse arvesse asjaolu, et kõik kaebuse esitajad ei pruugi olla haritud.

Iga ministeerium ja valitsusasutus esitab GFC-le korrapäraselt kokkuvõtte GTLASi rakendamise ja toimimisega seotud kaebustest. See kokkuvõte sisaldab laekunud kaebuste arvu, liiki ja nende staatust. GFC hoiab seda teavet CIDs elektroonilises kaebuste registris. Sõltumatu audiitoril on juurdepääs elektroonilises kaebuste registris sisalduvale teabele.

3.10.2 Sõltumatu audit

Sõltumatu auditiga luuakse erimehhanism sidusrühmade kaebuste või vaidluste läbipaistvaks käsitlemiseks. Väljatöötatavate menetluste raames edastab sõltumatu audiitor kõik kaebused GFC-le, et kanda need kaebuste registrisse, ja ühiskomiteele.

Sõltumatu auditi raames (VI lisa) kaebuste lahendamise mehhanismi jaoks välja töötatud menetlused peavad olema kooskõlas sõltumatuse, usaldusväärsuse, kättesaadavuse, läbipaistvuse ja õigeaegsuse põhimõttega.

3.10.3 Ühiskomitee

Ühiskomitee vastutab FLEGT-litsentsimissüsteemi toimimist ja rakendamist käsitlevate kaebuste menetlemise eest mõlema lepinguosalise territooriumil.

Ühiskomitee vastutab ka sõltumatu audiitori tööga seotud kaebuste menetlemise eest ja lepib kokku võetavates asjakohastes meetmetes. Ühiskomitee raames selle kaebuste lahendamise mehhanismi jaoks välja töötatud menetlused peavad olema kooskõlas sõltumatuse, usaldusväärsuse, kättesaadavuse, läbipaistvuse ja õigeaegsuse põhimõttega.

3.11 GTLASi rakendamise seire

Lepinguosalised loovad ühiskomitee, et hõlbustada käesoleva lepingu haldamist, järelevalvet ja läbivaatamist kooskõlas käesoleva lepingu artikliga 20. Ühiskomitee üldist funktsiooni käesoleva lepingu haldamisel, järelevalves ja läbivaatamisel ning selle GTLASiga seotud erifunktsioone on kirjeldatud X lisas.

Guyana ja liit loovad vajadust mööda ühiskomitee asjakohased allkomiteed, et tegeleda lepingu täitmisse puutuvate spetsiifiliste valdkondadega. Allkomiteed koostavad oma vastutusvaldkondade kohta aruandeid, sealhulgas soovitusel ühiskomiteele läbivaatamiseks ja asjakohaste meetmete võtmiseks.

Enne FLEGTi litsentsimist tehakse GTLASi ühine sõltumatu tehniline hindamine. Selle ühise tehnilise hindamise käigus vaadatakse läbi süsteemi kirjeldus, pöörates erilist tähelepanu käesolevas lepingus pärast selle jõustumist tehtud muudatustele. Hindamise raames hinnatakse ka kogu süsteemi, et teha kindlaks, kas GTLASi kavandatud funktsioonide täitmiseks on olemas piisavad mehhanismid. Selle hindamise kriteeriumid on esitatud VIII lisas.

4 GTLASi RAKENDAMISE TUGISÜSTEEMIDE TÕHUSTAMINE

GTLAS töötatakse välja selle olemasolevate elementide põhjal, mida täiustatakse rakendusetapis järgmiselt.

a) Metsakasutuse jaotamise protsess

- Puuduste ning praeguste ja võimalike konfliktipiirkondade kindlakstegemine ja lahendamine maa eraldamise raamistikus
- Teabevahetuse mehhanismide tugevdamine, et parandada koostööd maa eraldamise eest vastutavate valitsusasutustega

b) Seaduslikkuse määratlus

- Kehtiva õigusraamistiku lünkade kindlakstegemine ja kõrvaldamine

c) WTSi nõuded

- CID uuendamine, et arhiveerida ja analüüsida GTLASi koostatud andmeid ja teavet; see hõlmab FSO CIDs säilitatavat elektroonilist andmefaili, kus arhiveeritakse iga FSO vastavusandmed ja teave
- WTSi uuendamine, et sidusrühmadel oleks juurdepääs ühtse portaali kaudu, parandades samal ajal kommunikatsioonitehnoloogiat, et andmeid ja teavet GFCs usaldusväärselt ja turvaliselt edastada ja jagada

d) Kontsessioonide jaotamise menetluste, seaduslikkuse määratluse ja WTSi nõuete täitmise kontroll

- Kontrolli- ja valideerimismenetluste tõhustamine, sealhulgas GFC ning teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutuste tehtavate rangete tava- ja pisteliste kontrollide kasutuselevõtt

- Seaduslikkuse kontrolli asutustevaheline koordineerimine, et saada teavet FSOde elektrooniliste andmefailide ja kontrollitoimingute jaoks
- FSOde mittevastavuse juhtumite tuvastamise, registreerimise ja haldamise süsteemide täiustamine ja väljatöötamine
- Imporditud puidu nõuetele vastavuse kontrollikorra väljatöötamine
- GTLASi kontrollimenetluste juhendi väljatöötamine, et täpsustada GFC üksuste ja kõigi teiste GTLASiga seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste kontrolliülesandeid (tava- ja konsolideeritud kontroll kogu tarneahelas)
- Kriteeriumide ja menetluste väljatöötamine GTLASi rakendamise etapis, et hinnata, kas Ameerika indiaanirahvaste traditsiooniliste õiguste realiseerimine ei ole takistatud

e) FLEGT-litsentsimissüsteem

- FLEGT-litsentsimissüsteemi loomine kogu liitu eksporditava puidu jaoks
- GFCs sellise uue üksuse TLTU loomine, kes vastutab FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamise eest

f) Sõltumatu audit

- Korralised auditid, mille teeb kokkulepitud sõltumatu kolmas isik, et hinnata ja parandada GTLASi usaldusväärsust, tõhusust ja tulemuslikkust

g) Kaebuste lahendamise mehhanism

- GTLASi rakendamise ja toimimisega seotud kaebuste vastuvõtmise ja käsitlemise ning vaidluste lahendamise menetluste väljatöötamine

h) GTLASi rakendamise seire

- Käesoleva lepingu täitmise edenemise koordineerimiseks ja jälgimiseks sisemiste rakendusstruktuuride loomine
- Käesolev lepingu täitmiseks lepinguosaliste ühiskomitee loomine

i) Muud olulised täiustused

- Metsandussektorit käsitleva teabe avaliku kättesaadavuse ja selle jagamise parandamine, eelkõige seoses GTLASiga, nagu on nõutud IX lisas

- Info- ja sidetehnoloogia arendamine, et võimaldada andmete ja teabe reaalajalähedast jagamist FSOde, ministeeriumide ja/või valitsusasutuste vahel
- Suutlikkuse suurendamise programmid ministeeriumide ja/või valitsusasutuste töötajatele GTLASi valdkonnas
- GFC uue tulustruktuuri järkjärguline rakendamine, sealhulgas kännuraha rakendamine
- Järkjärguline üleminek paberipõhiselt elektroonilisele tugisüsteemile

Kokkuvõtte tarneahela kriitilistest kontrollpunktidest ning seaduslikkust tõendavad dokumendid ja tõendid

Allpool esitatud tabel põhineb olemasolevatel menetlustel, mida kirjeldatakse WTSi suunistes ja FMD menetlusjuhendis; mõlemat ajakohastatakse GTLASi rakendamise etapis (vt suuniste loetelu II lisas).

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
1. Enne raiet (nende puude identifitseerimise punkt, mis võivad siseneda tarneahelasse) – vt punktid 3.3.1, 3.3.2 ja 3.4.4.2				
Iga puu identifitseeritakse kordumatu inventeerimisnumbri alusel, kasutades FSO puude inventeerimismärgiseid.	FSO täidab raie-eelse inventeerimise aruande ja esitab selle koos metsamajandamiskava ja iga-aastase tegevuskavaga GFC peakorterile.	Enne metsa ülestöötamist täpsustatakse puittooteid käsitlevat asjakohast teavet raie-eelse inventeerimise aruandes, mis sisaldab varude kaarti. Täpsustatav teave hõlmab järgmist: – identifitseerimisnumber – liigid – läbimõõt – asukoht (ruutvõrk/GPS) – metsaüksuse number	FSO raie-eelse inventeerimise aruandes avaldatud inventeerimisandmete õigsuse kontroll, võrreldes andmeid GFC kontrolliaruandega (füüsiline kontroll). Ülemineku järgus riigimaade puhul identifitseerib asukoha ja puuliigid FRMD raie-eelse kontrolli aruandes.	Ei kohaldata, kuna raie-eelses inventuuris määratakse kindlaks kaubanduslikud puiduvarud, mille võib tarneahelasse viia. Andmeid ei võrrelda, sest neid kogub vahetult GFC.
Märkused: tarneahelasse sisenemise koht ainult suurte kontsessioonide ja ülemineku järgus riigimaade puhul. Selle võib ära jätta, kui aktiivne kaevandamine mõjutab vähemalt 25 % metsaüksusest. Väikeste kontsessioonide, Ameerika indiaanikülade ja eramaade puhul ei ole raie-eelne inventuur nõutav.				
2. Ülestöötamine – vt punktid 3.3.2 ja 3.4.4.3				

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
Iga palk identifitseeritakse kordumatu identifitseerimisnumbriga, kasutades GFC jälgimismärgiseid	FSO täidab väljaveoloa või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsiooni. FSO esitab selle GFC metsavalvepunktile.	Pärast ülestöötamist, kui FSO on valmis puittoodet transportima, täpsustatakse puittoodet käsitlevat asjakohast teavet kirjalikult väljaveoloal või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioonil, mis sisaldab järgmist: – väljaandmise kuupäev ja kellaaeg – FSO nimi – sihtkoht – transpordivahendi registreerimisnumber – GFC jälgimismärgise number – liigid ja tooteliik – maht – kännu GPS-koordinaadid – ühikute arv – läbimõõdud (x4) – pikkus	Ainult suurte kontsessioonide, väikeste kontsessioonide, ülemineku järgus riigimaade, Ameerika indiaanikülade ja eramaade puhul: FSO väljaveoloal või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioonis avaldatud mõõtmete ja liikide täpsuse kontroll võrreldes puittoote füüsilise ülevaatuse andmetega Ainult suurte kontsessioonide, väikeste kontsessioonide puhul: väljaveoloal või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioonis avaldatud liikidega seotud keskkonnanõuete täitmise kontrolli käändude füüsilise ülevaatuse käigus.	Palgi päritolu kontroll: 1. ainult suurte kontsessioonide, väikeste kontsessioonide, Ameerika indiaanikülade ja eramaade puhul: väljaveoloal või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsioonis avaldatud GPS-koordinaatide, liikide ja läbimõõdu kontroll võrreldes kontrolliaruande, igapäevase seirearuande või GFC andmelehega (füüsilise ülevaatuse põhjal). 2. Ainult suurte kontsessioonide puhul palkide arvu ja mahtude kontroll liigi ja läbimõõduklassi kaupa, võrreldes väljaveoluba ja GFC kontrolliaruannet (raie-eelse kontrolli põhjal). 3. Ainult ülemineku järgus riigimaade puhul: GPS-koordinaatide ja deklareeritud teabe õigsuse kontroll, väljaveoloa ja raie-eelse kontrolli aruande (raie-eelse kontrolli põhjal) võrdlemise teel.

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
Märkused: tarneahelasse sisenemise kohad väikeste kontsessioonide, Ameerika indiaanlaste ja eramaade jaoks on metsa ülestöötamine väljaveoloa alusel või eraomanikule kuuluva puidu väljaveo deklaratsiooni alusel. Kui on puid, mis on inventuuri ajal märkamata jäänud, ja FSO-le on eraldatud täiendavad GFC märgised, võetakse dokumentide võrdlemisel arvesse lisapuude kohta käivat teavet.				
3. Pärast ülestöötamist – vt punktid 3.3.3 ja 3.4.4.3				
Standardset identifitseerimist ei ole	Ainult suurte kontsessioonide puhul: FSO saab FRMD metsaüksuse sulgemise kirja. Kõigi FSOde puhul: FSO annab allkirja FMD tagastatud märgiste registris, kui ta tagastab kasutamata märgised. Ainult suurte kontsessioonide, väikeste kontsessioonide ja ülemineku järgus riigimaade puhul: FSO maksab haldustasud, lõivud ja maksud ning saab väljaveoloal või metsa kontsessioonilepingus (ainult riiklike metsanduslubade puhul) või väljaveoloal, rendilepingus või kaevandamisloal või -litsentsil või kirjalikul loal või hüdروenergia tootmise litsentsil (ainult ülemineku järgus riigimaade puhul) avaldatud andmetega seotud maksete tegemisel GFC-lt kviitungi.	Ainult suurte kontsessioonide puhul: metsaüksuse sulgemise ajal täpsustatakse üksusega seotud asjakohast teavet FSO-le saadetas metsaüksuse sulgemise kirjas, mis sisaldab järgmist: – metsaüksuse number – avamise kuupäev ja sulgemise kuupäev – MAC/AAC – kogu väljaveetud maht – metsaüksuse geograafiline asukoht	Ainult suurte kontsessioonide puhul: metsaüksuse sulgemise kirjas deklareeritud üksuse sulgemise kontroll võrreldes üksuse füüsilise ülevaatusga. Tagastatud märgiste kontroll FMD märgiste väljastamise registri ja märgiste füüsilise ülevaatus andmete võrdlemise teel. Ainult suurte kontsessioonide, väikeste kontsessioonide ja ülemineku järgus riigimaade puhul: maksete kontroll, võrreldes kviitungeid tegelike makstud summadega.	Võrdlemine ei ole nõutav. FMD märgiste väljastamise registris deklareeritud märgiste kontroll, võrreldes neid FMD tagastatud märgiste registri ja tootmisandmetega. Ainult suurte kontsessioonide, väikeste kontsessioonide ja ülemineku järgus riigimaade puhul: makseid kontrollitakse, võrreldes kviitungeid ja/või maksegraafikut väljaveoloa või metsa kontsessioonilepingu (ainult riiklike metsanduslubade puhul) või väljaveoloa, rendilepingu või kaevandamisloa või -litsentsi või kirjaliku loa või hüdروenergia tootmise litsentsi (ainult ülemineku järgus riigimaade puhul) andmetega.

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
		Kasutamata märkiste tagastamisel märgitakse FMD tagastatud märkiste registrisse järgmine teave: – kuupäev – kontsessiooni nimi – kausta number – tagastatud märkiste arv – alg- ja lõppjärjestus(ed) – tagastaja Ainult suurte kontsessioonide, väikeste kontsessioonide ja ülemineku järgus riigimaade puhul: maksete tegemisel märgitakse järgmine teave: – kuupäev – kontsessiooni nimi – kausta number – makstud summa – makse liik¹		

¹ Makseliikide hulka kuuluvad tasud, lõivud ja maksud.

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
4. Transport – vt punktid 3.3.4 ja 3.4.4.4				
Iga puittoode identifitseeritakse päritolukohast saadud dokumentide põhjal	FSO esitab asjakohase veodokumendi GFC metsavalvepunkti.	Transpordi ajal esitatakse puittootega seotud asjakohane teave GFC-le kirjalikult veodokumendil ¹ (see teave võib erineda olenevalt veodokumendi liigist) ja tootmisregistris (vajaduse korral), mis sisaldab järgmist: – väljaandmise kuupäev ja kellaaeg – FSO nimi – sihtkoht – transpordivahendi registreerimisnumber	FSO veodokumendile märgitud mõõtmete ja liikide õigsuse kontroll võrdlemise teel puittoote füüsilise ülevaatus andmetega.	Veodokumendis deklareeritud mahu ja liikide kontroll, võrreldes seda igakuise aruandega.

¹ Makseliikide hulka kuuluvad tasud, lõivud ja maksud.

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
		– GFC jälgimismärgise number – liigid ja tooteliik – maht – ühikute arv – kännu GPS-koordinaadid – läbimõõdud (x4) – pikkus		
Märkused: maantee- ja veetranspordi korral kasutatakse samu dokumente. Kohaldatakse sama kontrolli.				
5. Töötlemine (sisenemine) – vt punktid 3.3.5 ja 3.4.4.5				

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
Iga puittoode identifitseeritakse päritolukohast saadud dokumentide põhjal	FSO teeb kõigi saeveskisse/puidulattu sisenevate puittoodete kohta kanded saeveski/puidulao saadud/ostetud/tarnitud toodete registrisse. FSO esitab selle GFC metsavalvepunktile.	Kui puittooted sisenevad saeveskisse/puidulattu, märgitakse asjakohane teave puittoodete kohta saeveski/puidulao saadud/ostetud/tarnitud toodete registrisse, mis sisaldab järgmist: – kuu – rajatise nimi ja aadress – loa number – kättesaamise kuupäev – transpordidokumendi kuupäev ja number – <i>species</i> (liigid) – puittoote kogus – puittoote päritolu – tarnesõiduki litsentsinumber – tarnija nimi	FSO saeveski/puidulao saadud/ostetud/tarnitud toodete registrisse märgitud mõõtmete ja liikide õigsuse kontrolli võrdlemise teel puittoote füüsilise ülevaatuse andmetega.	Puittoodete sisendi päritolu kontroll: Saeveski/puidulao saadud/ostetud/tarnitud toodete registrisse kantud liikide ja mahtude kontroll, võrreldes neid GFC igapäevase seirearuande andmetega (füüsilise kontrolli põhjal).

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
6. Töötlemistoiming – vt punktid 3.3.5 ja 3.4.4.5				
Standardset identifitseerimist ei ole	Saeveski: FSO täidab kõigi saeveskis töödeldud puittoodete kohta saetud metsamaterjali ja toodetud saematerjali aruande vormi või saetud palkide ja toodetud saematerjali aruande vormi. FSO esitab selle GFC metsavalvepunktile. Puiduladu: FSO täidab kõigi puidulaos töödeldud puittoodete kohta puidulao kuuaruande. FSO esitab selle GFC metsavalvepunktile.	Puittoodete töötlemisel märgitakse puittoodete kohta saetud metsamaterjali ja toodetud saematerjali aruande vormile või saetud palkide ja toodetud saematerjali aruande vormile asjakohane teave, mis sisaldab järgmist: – kuu – rajatise nimi ja aadress – <i>species</i> (liigid) – eelmise kuu palkide saldo – saadud palgid (liigid ja maht) – palkide koguarv laos – töödeldud palkide sisend (hinnad ja maht) – saematerjali toodang (hinnad ja maht) – ülejäänud palkide saldo	Puittoote (nüüd töödeldud) kontrolli ei nõuta, kui seda on kontrollitud eelmises etapis saeveskisse/puidulattu sisenemisel.	Puittoodete taaskasutamise kontroll: FSO saetud metsamaterjali ja toodetud saematerjali aruande vormil või saetud palkide ja toodetud saematerjali aruande vormil või puidulao kuuaruandes deklareeritud taaskasutatud liikide ja mahu kontroll, võrreldes neid GFC igapäevase seirearuande (saeveskisse/puidulattu sisenevate puittoodete füüsilise ülevaatuse põhjal) andmetega.

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
		Puittoodete töötlemisel märgitakse asjakohane teave puittoote kohta puidulao kuuaruandesse, mis sisaldab järgmist: – puidulao nimi ja asukoht – <i>species</i> (liigid) – edasilükatud saldo (maht) – sisendmaterjali mahud – laos olevad mahud kokku – toodangu mahud – laos olevate mahtude saldo		

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
7. Müük siseturul – vt punktid 3.3.6 ja 3.4.4.6				
Iga puittoode identifitseeritakse päritolukohast saadud dokumentide põhjal	FSO ¹ täidab kõigi müüdud puittoodete kohta puittoodete müügi vormi. FSO esitab selle GFC metsavalvepunktile.	Kui puittooted viiakse töötlemisrajatisest välja, märgitakse puittoodet käsitlev asjakohane teave puittoodete müügi vormile, mis sisaldab järgmist: – kuu – rajatise nimi ja aadress – loa number – müügi kuupäev – toode – <i>species</i> (liigid) – puittoote kogus – arve number – GFC jälgimisnumber (vajaduse korral)	Saeveski või puidulao puhul: nendest rajatistest müüdavaid puittooteid kontrollitakse enne nende sisenemist saeveskisse või puidulattu. Vt töötlemist (sisenemine) käsitlevat punkti 5. Suurte või väikeste kontsessioonide, ülemineku järgus riigimaade, Ameerika indiaanikülade ja eramaade puhul: nendest piirkondadest müüdavaid puittooteid kontrollitakse esmalt raiekohas. Vt metsa ülestöötamist käsitlevat punkti 2.	Saeveski või puiduladu: puittoodete toodangu kontroll: puittoodete müügivormil deklareeritud mahu ja liikide kontroll, võrreldes neid saetud metsamaterjali ja toodetud saematerjali aruande vormiga või saetud palkide ja toodetud saematerjali aruande vormiga või puidulao kuuaruande ning saeveski/puidulao saadud/ostetud/tarnitud toodete registriga. Suured või väikesed kontsessioonid, ülemineku järgus riigimaad, Ameerika indiaanikülad ja eramaad või füüsiline isik, juriidiline isik või üksus, kellel on luba üksnes puittoodete müümiseks: puittoodete müügi kontroll puittoodete müügi vormil märgitud mahu, liikide ja päritolu kontrolli teel, võrreldes andmeid veodokumentidega.

¹ FSO määratlus on esitatud II lisa 3. jaos.

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
8. Puittoodete eksport – vt punktid 3.3.7 ja 3.4.4.7				
Iga puittoode identifitseeritakse päritolukohast saadud dokumentide ja GFC ekspordimärgistuse (olenevalt tootest haamri või templiga märgistatud) põhjal.	FSO täidab ja esitab kõik asjakohased ekspordidokumendid kinnitamiseks GFC-le (FMD). Kui need dokumendid on kinnitatud, tagastatakse need FSO-le, kes saab seejärel ekspordisertifikaadi (ja FLEGT-litsentsi liidu turu jaoks). Seejärel esitab FSO sertifikaadi ja vajaduse korral litsentsi koos kinnitatud dokumentidega CETO-le. CETO Enne kui saadeti vabastatakse, esitab FSO ekspordisertifikaadi (ja FLEGT-litsentsi liidu turu jaoks) ja muud asjakohased dokumendid CETO-le kinnitamiseks.	Puittoodete eksportimise korral esitatakse asjakohane teave toote kohta järgmistes dokumentides: metsandustoodete ekspordi taotlus: – taotleja nimi ja aadress – veodokumendi number – tarnija arve/kviitungi number – kontrolli koht ja loa number – ekspordiks laadimise kavandatud koht – ekspordisertifikaat	FSO puidu turustamissertifikaadi taotluses esitatud eksporditavate puittoodete mahu mõõtmise tulemuste ja liikide õigsuse kontroll, võrreldes andmeid füüsilise puittootega (GFC kvaliteediklassidesse liigitamise kontroll). Ekspordisertifikaadil esitatud eksporditavate puittoodete mahu mõõtmise tulemuste ja liikide õigsuse kontroll, võrreldes andmeid füüsilise puittootega (CETO kontroll).	Ekspordisertifikaadi taotlusel deklareeritud puittoote päritolu kontroll, võrreldes andmeid metsandussaaduste ekspordi taotluse või veodokumendi andmetega. Võrdlemine ei ole nõutav.

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
		puidu turustamissertifikaadi taotlus: – puittoote asukoht – eksportija – <i>species</i> (liigid) – kirjeldus – ühikute arv – mahu mõõtmise tulemused ekspordisertifikaadi taotlus: – Puidu turustamissertifikaadi viitenumber – sihtkoht – ühikute arv – suurus – <i>species</i> (liigid) – puittoote kirjeldus – maht – vastuvõtja		

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
		ASYCUDAs olev ESAD: – eksportija – vastuvõtja – kogus (kaal) Lisaks eespool nimetatud dokumentidele sisaldab ekspordisertifikaadil esitatud teave järgmist: – eksportija – puidu turustamissertifikaadi viitenumber – sihtkoht – ühikute arv – suurus – <i>species</i> (liigid) – puittoote kirjeldus – maht – vastuvõtja – GFC tempel ja ametniku allkiri		

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
Märkused: väljumise koht.				
9. Puittoote arestimine – vt punkt 3.3.10				
Iga puittoode identifitseeritakse päritolukohast saadud dokumentide ja haamriga kinnitatud arestimismärgi põhjal.	GFC väljastab vabastamistõendi, et puidu saaks uuesti tarneahelasse viia, kui – puit tagastatakse pärast aresti alt vabastamist FSO-le või – GFC müüb puitu, kuna see laguneb kiiresti või on konfiskeeritud.	Kui arestitud puittooted vabastatakse uuesti tarneahelasse sisenemiseks, märgitakse neid käsitlev asjakohane teave vabastamistõendile, mis sisaldab järgmist: – vabastamise kuupäev – FSO nimi – <i>species</i> (liigid) – maht – ühikute arv ja/või suurus – veodokumendi number (vajaduse korral)	Vabastamistõendil esitatud puittoodete mahu mõõtmise tulemuste, ühikute arvu ja/või suuruse ning liikide õigsuse kontroll, võrreldes andmeid füüsilise puittootega.	Vabastamistõendil esitatud mahu, ühikute arvu ja/või suuruse ning liikide kontroll, võrreldes andmeid arestimistõendi ja kinnipidamisaruandega.
Märkused: arestitud puittooted viiakse tarneahelasse alles pärast seda, kui GFC on selle vabastanud.				

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
10. Läbiveetav puittoode – vt punkt 3.3.9				
Iga puittoodete saadetis identifitseeritakse identifitseerimisnumbri alusel, kasutades imporditud puittootele vastavat HSi koodi ja kordumatut deklaratsiooninumbrit.	Veovahendi kapten/juht deklareerib läbiveetavad kaubad CETO-le. Agent deklareerib Guyanasse saabuva kauba seitsme päeva jooksul.	Veovahendi kapteni/juhi esitatav teave. Puittooted on transiidi ajal tolli kontrolli all.	Ei kohaldata	Ei kohaldata
Märkused: läbiveetavate puittoodete puhul järgitakse CETO kehtestatud läbiveetavate kaupade haldus- ja kontrollimenetlusi. Kui neid puittooteid veetakse laevaga, ei tohi neid transiidi ajal laevalt ära viia. Lisaks sellele saadavad maismaad mööda transporditavaid läbiveetavaid/ümberlaaditavaid puittooteid kogu aeg CETO ametnikud, kuni sõiduk lahkub Guyana tollipiirilt, ja ametlik vastutus kauba eest antakse üle vastuvõtvale riigile ametlike tollidokumentide vahetamise teel. Kui puittooteid tuleb maismaatranspordi ajal ladustada, on vaja kõigepealt saada CETO heakskiit ja seda saadetist hoitakse ainult transiitkaupade jaoks ettenähtud desinfitseeritud alal. Sama kehtib ka laevaga veetavate puittoodete kohta, kui laeval tekib rike. Niimoodi tagavad CETO ametnikud, et läbiveetavate puittoodete saadetisi ei muudeta Guyana territooriumile sisenemise ja sealt väljumise punkti vahel ning need ei sisene seal kunagi tarneahelasse.				

Toote identifitseerimine	Andmete deklaratsioon		Andmete kontroll	
	Tegevus ja vastutus	Deklareeritavad andmed	Valideerimine	Võrdlemine
Meetod	Kes mida ja kuidas deklareerib?	Millised andmed?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?	Milliseid andmekogumeid võrreldakse?
11. Puittoodete import – vt punktid 3.3.8 ja 3.4.4.8				
Iga puittoodete saadeti identifitseeritakse identifitseerimisnumbri alusel, kasutades imporditud puittootele vastavat HSi koodi ja kordumatut deklaratsiooninumbrit.	FSO täidab ja esitab impordilitsentsi taotluse heakskiitmiseks riiklikule taimekaitseorganisatsioonile (NPPO).	Puittoodete importimise korral esitatakse asjakohane teave toote kohta impordilitsentsi taotluses: – teave puittoote päritolu kohta – toote kirjeldus (tüüp/kogus/kaal/maht) – teave importija kohta /vajaduse korral) – FLEGT-litsents või CITESi luba või hoolsuskohustuse hindamise aruanne	FSO impordiloal esitatud imporditavate puittoodete mahu mõõtmise tulemuste, liikide ja päritolu õigsuse kontroll, võrreldes andmeid füüsilise puittootega (GFC kontrolli). Puittoodete päritolu ja FSO impordidokumentides esitatud mõõtmiste täpsuse kontroll, võrreldes andmeid GFC kontrolliaruandega (imporditud puittoote füüsilise ülevaatuse käigus).	Võrdlust ei tehta.
Märkused: esimene samm tarneahelas oleks CETO-poolne tollivormistus heakskiidetud sisenemissadamas. Tarneahelas ei ole enne puidu importimist kriitilist kontrollpunkti, mida kontrollitakse GTLASi alusel.				

GTLASi SÕLTUMATU AUDITIGA SEOTUD ÕIGUSED JA KOHUSTUSED**1. Sissejuhatus**

Sõltumatu audit tehakse käesoleva lepingu artikli 11 kohaselt. Sõltumatu audit käsitleb II lisas loetletud ettevõtjaid ja toiminguid ning seda kohaldatakse I lisas loetletud puittoodete suhtes. Audit hõlmab ka kõiki tarneahela etappe, nagu on kirjeldatud V lisas, nimelt õiguslik seisund, seaduslik juurdepääs metsale, metsa ülestöötamine, transport, mittevastavus ning arestitud ja konfiskeeritud puit, töötlemine, müük, import ja eksport.

Käesolevates juhistes kirjeldatakse sõltumatu auditi toiminguid ja funktsioone käesolevas lepingus kehtestatud seaduslikkuse tagamise süsteemi hindamiseks. Sõltumatu audit annab kindluse, et ülestöötatud, transporditud, töödeldud, eksporditud, imporditud või siseturul müüdud puit vastab II lisale. Samuti kontrollitakse auditiga, et selline puit vastab tarneahela nõuetele ja kas litsentse väljastav asutus on väljastanud FLEGT-litsentse ainult saadetistele, mis vastavad GTLASi nõuetele. Juhistes sätestatakse ülesanded ning teabe kogumist ja aruandlust käsitlevad menetlusjuhised. Samuti määratakse kindlaks teabe esmased allikad ja kirjeldatakse sõltumatu audiitori kvalifikatsiooni- ja töökogemuse nõudeid. Neid juhiseid võib kasutada üksikasjalikumate hankedokumentide väljatöötamise alusena.

2. Eesmärgid

Sõltumatu auditi eesmärk on hinnata ja parandada GTLASi toimimist, usaldusväärsust ja tõhusust.

3. Ülesanded

Sõltumatu audiitori ülesanded hõlmavad järgmist:

- a) koostada sõltumatu audiitori menetluskorra käsiraamat, mis kirjeldab sõltumatu auditi toiminguid, sealhulgas teabe kogumise, tõendite hindamise ja aruandluse meetodeid;
- b) hinnata, kas GTLAS toimib usaldusväärselt ja tõhusalt ning kas ülestöötatud, töödeldud, transporditud ja kaubeldud puit (riigisiselt ja rahvusvaheliselt) vastab GTLASi õiguslikele nõuetele;
- c) hinnata, kas GTLASi komponendid, sealhulgas metsa eraldamine ja ülestöötamisõigused, seaduslikkuse määratlus, kaebuste lahendamise mehhanism, WTSi nõuded, GTLASile vastavuse kontroll, FLEGT-litsentside väljastamine, on paigas ning toimivad tõhusalt ja usaldusväärselt;
- d) hinnata GTLASi toimimisega seotud kõigi Guyana metsanduskomisjoni (GFC) üksuste toimimist ja töö tulemuslikkust;

- e) hinnata GTLASi toimimisega seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste kontrollitöö tulemuslikkust ja tõhusust;
- f) hinnata FLEGT-litsentside väljastamise protsessi, et tagada litsentside väljastamise ja kontrollisüsteemi usaldusväärne ja tõhus toimimine;
- g) hinnata, kuidas asjaomased ametiasutused registreerivad, menetlevad ja arhiveerivad GTLASi kontrollis osalevate eri ministeeriumide ja/või valitsusasutuste teatatud mittevastavuse juhtumeid;
- h) tuvastada puudused ja nõrgad kohad GTLASi ülesehituses ja rakendamisel ning anda ühiskomiteele soovitusi;
- i) hinnata nende parandusmeetmete rakendamist, mida ühiskomitee on otsustanud võtta, et parandada auditaruannetes kindlaks tehtud puudused ja nõrgad kohad;
- j) esitada aruanded tulemuste ja soovitustega ühiskomiteele, kes avaldab nende auditaruannete kokkuvõtte korrapäraselt;
- k) teha mis tahes muid järelepärimisi, analüüse või uuringuid, mida ühiskomitee on palunud, et sõltumatut auditit täiendavalt põhjendada.

4. Metoodika: teabe kogumise ja hindamise ning aruandluse meetodid

Sõltumatu audiitor peab olema alati professionaalne ja usaldusväärne. Sõltumatu audiitor peab järgima parimaid rahvusvahelisi tavasid kooskõlas standarditega ISO 19011, ISO 17021 või samaväärsete standarditega. Sõltumatu audiitori töö peab olema fakti- ja tõenduspõhine ning hõlmama kohapealseid uuringuid ja dokumentide kontrolle. Ühiskomitee vaatab punkti 3 alapunktis b osutatud sõltumatu auditi menetluskorra käsiraamatu läbi ja annab sellele nõusoleku, enne kui sõltumatu audiitor alustab kinnitatud käsiraamatu alusel auditeerimistegevust.

Töögraafik – FLEGT-litsentsimissüsteemi rakendamise esimesel aastal töötab sõltumatu audiitor välja ja esitab sõltumatu auditi menetluskorra käsiraamatu ning teeb ühe auditi. Järgmistel aastatel teeb sõltumatu audiitor kahe aasta jooksul vähemalt GTLASi aastaauditid, pärast seda vaatab ühiskomitee selle sageduse läbi. Sõltumatu audiitor võib teha etteteatamata auditeid ja pistelisi kontrolle vastavalt ühiskomitee heakskiidule.

Töö ulatus – sõltumatu auditi tegevus hõlmab vähemalt kõiki punktis 3 loetletud ülesandeid. Sõltumatu audiitor auditeerib GTLASi eri tahkude eest vastutavate ministeeriumide ja/või valitsusasutuste asjakohast tegevust kooskõlas kinnitatud käsiraamatuga.

Tõendite kogumine – sõltumatu auditi menetluskorra käsiraamatus kirjeldatakse tõendite kogumise menetlusi ja toiminguid, sealhulgas kontrollkäike, uurimisi, küsitlemisi ja dokumentide läbivaatamist. Selles kirjeldatakse ka seda, kuidas sõltumatu audiitor vastab kaebustele nii tema enda töö kui ka GTLASi toimimise kohta.

Auditisüsteemid – auditi tõendite dokumenteerimisel, puuduste ja GTLASi osades esinevate puuduste ja mittevastavuse juhtumite tuvastamisel ning võetud parandusmeetmete jälgimisel teeb sõltumatu audiitor järgmist:

- tagab, et kõik auditite käigus tehtud tähelepanekud dokumenteeritakse nõuetekohaselt ja et arhiveeritakse auditi tõendusmaterjalide dokumendid, milles kirjeldatakse üksikasjalikult tulemuslikkuse, nõuetele vastavuse ja nõuetele mittevastavuse taset;
- registreerib GTLASis täheldatud nõrgad kohad, puudused ja parandamist vajavad valdkonnad, tagab asjakohaste soovitude esitamise ja hindab nende soovitude mõju ning
- dokumenteerib nende parandusmeetmete tõhususe, mida võtavad mittevastavuse juhtumite lahendamiseks GFC ja teised GTLASiga seotud asjaomased ministeeriumid ja valitsusasutused, ning hindab seda.

Piisavad vahendid – sõltumatul audiitoril on piisavad vahendid, et kontrollida vastavust seaduslikkuse määratlusele ja puidu tarneahela kontrollisüsteemidele.

Haldussüsteem – sõltumatul audiitoril on asjakohane dokumenteeritud haldussüsteem, tagamaks et tema töötajatel on vajalik pädevus ja kogemused tõhusa kontrolli tegemiseks ning sisekontrolli ja järelevalve kohaldamiseks.

5. Aruanded ja nende levitamine

Sõltumatu audiitor järgib aruannete koostamisel ühiskomiteega kokku lepitud struktuuri ja menetlusjuhiseid ning sõltumatu audiitor

- esitab tegevusaruanded vastavalt ühiskomiteega kokkulepitud töögraafikule;
- koostab oma aruanded kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimispõhimõtetega ja vastavalt ühiskomitee juhendile;
- esitab esialgse aruande ühiskomiteele märkuste esitamiseks;

- esitab ühiskomiteele lõpliku ja täieliku aruande (mis põhineb esialgse aruande kohta saadud märkustel ja kogutud tõenditel), mis sisaldab kogu asjakohast teavet auditiprogrammi ja GTLASi toimimise kohta, ning
- koostab kokkuvõtva aruande, mille ühiskomitee kinnitab, et levitada seda laiemale avalikkusele. Kokkuvõttev aruanne põhineb täielikul aruandel ja sisaldab kokkuvõtet selle peamistest soovitudest ja järeldustest, sealhulgas süsteemis tuvastatud puudustest.

6. Teabeallikad

Esmased teabeallikad hõlmavad dokumentide läbivaatamist, kontrollkäike ja konsultatsioone või koosolekuid asjaomaste sidusrühmadega. Kontrollkäikudel pääseb sõltumatu audiitor aladele, kus metsavarusid üles töötatakse, transporditakse, töödeldakse ja müüakse, samuti impordi- ja ekspordikohtadele.

Guyana tagab sõltumatu audiitori juurdepääsu kogu asjakohasele teabele, sealhulgas dokumentidele ja andmebaasidele, mida Guyana ja liit peavad oluliseks või asjakohaseks, eelkõige neile, mida on vaja GTLASi usaldusväärsuse ja tõhususe hindamiseks. Juurdepääs teabele hõlmab GFC koostatud teavet ning GTLASiga seotud teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutuste valduses olevat teavet. Eelkõige on sõltumatul audiitoril juurdepääs GTLASist ja selle komponentidest ning muudest allikatest saadud teabele, näiteks avaldatud audit teistest riikidest, kes on loonud FLEGT-litsentsimissüsteemi, või Guyana REDD+ seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi aruanded.

Sidusrühmad, kes võivad asjakohast teavet anda, on

a) GFC, ministeeriumid ja teised valitsusasutused

Sõltumatu audiitori teavitamise esmaseks teabeallikaks peetakse kõiki GFC üksusi.

Kui sõltumatu audiitor nõuab teavet GTLASiga seotud ministeeriumidelt ja valitsusasutustelt, saab sõltumatu audiitor nendele üksustele juurdepääsu GFC kaudu.

b) Valitsusvälised osalejad

- Põlisrahvaste sidusrühmad
- Põlisrahvaste komisjon
- Riiklik toshaode nõukogu
- Guyana tootmise ja teenuste ühendus

- Väikeülestöötajate ühendus
- Metsasaaduste ühendus
- Kodanikuühiskonna organisatsioonid
- Mis tahes muu erasektori organisatsioon või üksikisik, kes võib anda teavet GTLASi toimimise kohta.

Muud teabeallikad on järgmised:

- ärilise metsamajandamisega tegelevad juriidilised isikud
- akadeemilised asutused, nagu Guyana ülikool, Guyana põllumajanduskool ning riiklik põllumajandusuuringute ja laiendamise instituut
- kohalikud asutused
- liidu liikmesriikide pädevad asutused
- ärilise metsamajandamisega tegelevad ettevõtjad ja kohalike kogukondade ühendused
- kõik muud allikad, mida sõltumatu audiitor peab asjakohaseks.

7. Nõutav kvalifikatsioon

a) Sõltumatul audiitoril peaks(id) olema

- eriteadmised, vähemalt kõrgharidus
metsanduse/metsamajandamise/metsapoliitika, metsa-/keskkonnaõiguse, loodusvarade majandamise või seotud valdkonnas;
- ulatuslikud kogemused õigusaktide täitmise jälgimisel ja hindamisel;
- tõestatud kogemus metsamajandamise, puidu töötlemise, puidu jälgitavuse, tolli- ja järelevalveahela süsteemide auditeerimisel;
- head teadmised piirkondlikust ja rahvusvahelisest puittoodetega kauplemisest ning kaubanduslikust metsandussektorist;
- suurepärase suuline ja kirjalik suhtlemisoskus inglise keeles;
- tõendatud suutlikkus töötada koos paljude sidusrühmadega ja siduda järelevalvetegevust sobivalt eri riikide olukorraga.

Lisaeelis on kursisolek Guyana metsandust puudutavate või selle jaoks oluliste küsimuste ning GTLASiga.

b) Sõltumatu audiitor vastab järgmistele nõuetele:

- vastavalt standarditele ISO 17021, ISO 17065 või samaväärsetele normidele ei ole tal huvide konflikti, mis tuleneb mis tahes organisatsioonilistest või ärilistest suhetest;
- ta ei ole otseselt seotud metsamajandamise, puidutöötlemise, puidukaubanduse ega Guyana metsandussektori reguleerimisega;
- tal on olemas oma kvaliteedikontrollisüsteem, mis on nõutav standardite ISO 17021, ISO 17065 või samaväärsete normide kohaselt.

c) Lisaks on sõltumatul audiitoril ka

- dokumenteeritud sisemine kvaliteedijuhtimise süsteem;
- tal on meetod ja mehhanism kaebuste või vaidluste läbipaistvaks menetlemiseks.

8. Valikumenetlus ja institutsiooniline raamistik

Pakkumismenetlus on avatud kõigile asjakohase suutlikkusega asutustele, sealhulgas mittetulundusühingutele, akadeemilistele ja teadusasutustele.

Pakkumiste hindamine on läbipaistev ja kohaldatavad kriteeriumid avalikustatakse. Sõltumatu audiitori valikuprotsess hõlmab konkureerivate üksuste hoolsuskohustuse auditit ühiskomitee kehtestatud standardite kohaselt. Pakkumiste hindamise aruanne avaldatakse.

Kui ühiskomiteel ei ole vastuväiteid, määrab sõltumatu audiitori Guyana.

9. Muud nõuded

Sõltumatu audiitori lisakohustused:

- suhelda kodanikuühiskonna, põlisrahvaste sidusrühmade, erasektori ning ministeeriumide ja/või valitsusasutustega viisil, mis võimaldab Guyanas asuvatel sidusrühmadel saada selge arusaama sõltumatu audiitori tööst, ning
 - palgata läbipaistva protsessi kaudu Guyanas asuv kontaktisik.
-

TOETUSMEETMED JA RAHASTAMISMEHCHANISMID

Guyana metsandussektor on jätkuvalt oluline riigi majandusse panustaja, luues töökohti ja aidates kaasa vaesuse vähendamisele. Metsandussektor on olulise tähtsusega ka Guyana rohelise arengukava sekkumismeetmetes rahvusvahelise üldsuse ressursside ligimeelitamiseks, et tagada metsavarude kaitse ja säästev kasutamine. Rahvusvahelise üldsuse ressursside täiendamiseks kohustub Guyana lisama rahastamise riiklikest eelarveeraldistest, et toetada lisaväärtusega tööstussektori arengut.

Guyana võtab käesoleva lepingu tõhusaks rakendamiseks koostöös liidu ja selle liikmesriikide ning teiste arengupartneritega mitmesuguseid käesoleva lepingu artiklis 15 osutatud toetusmeetmeid. Need meetmed hõlmavad järgmist:

- 1) tõhusa koordineerimise tagamise struktuuride rakendamise tugevdamine;
- 2) regulatiivse ja õigusraamistiku tugevdamine;
- 3) GTLAS i väljatöötamise ja rakendamise toetamine;
- 4) suutlikkuse suurendamine;

- 5) teavitamine;
- 6) käesoleva lepingu täitmise järelevalve;
- 7) käesoleva lepingu mõju seire;
- 8) maavaldust, maakasutust ja konflikte käsitleva dialoogi jaoks spetsiaalse platvormi loomine;
- 9) turu täiustamine ja tööstuse arendamine ning
- 10) käesoleva lepingu täitmise rahastamise mehhanismide loomine.

Võimalikke toetusmeetmeid kirjeldatakse allpool. Käesoleva lepingu täitmise varases etapis arendatakse need edasi üksikasjalikeks tegevuskavadeks.

1. Tõhusa koordineerimise tagamise struktuuride rakendamise tugevdamine

Tugevdatakse institutsioonilisi struktuure, et võimaldada tõrgeteta toimimist ja kooskõlastamist käesoleva lepingu täitmisega seotud valitsuse ja valitsusväliste asutuste, nimelt FLEGTi VPA sekretariaadi, valitsuse koordineerimisasutuse ja riikliku rakendamise töörühma (NIWG) vahel. Rakendamise ettevalmistamisel on esmatähtis toetada struktuuride suutlikkuse suurendamist.

2. Regulatiivse ja õigusraamistiku tugevdamine

Paralleelselt GTLASi rakendamisega uurib Guyana metsandussektori suhtes kohaldatavat regulatiivset ja õigusraamistikku, et tugevdada ja rakendada kõiki asjakohaseid poliitikasuundi, õigusakte, eeskirju, statuute, strateegiaid, suuniseid, vabatahtlikke meetmeid ning tegevusjuhendeid. Peamised meetmed võivad hõlmata järgmist:

- a) õigusraamistiku tõhususe läbivaatamine ja parandamine;
- b) õigusraamistiku ühtsuse läbivaatamine ja parandamine;
- c) hoolsuskohustuse eeskirjade väljatöötamine ja rakendamine;
- d) WTSi eeskirjade väljatöötamine ja rakendamine;
- e) metsandussektorit käsitlevate tegevusjuhendite väljatöötamine ja rakendamine ning
- f) Ameerika indiaanikülade jaoks tegevusjuhendite väljatöötamine ja nende rakendamise ergutamine.

3. GTLASi väljatöötamise ja rakendamise toetamine

GTLAS tugineb olemasolevatele süsteemidele ja struktuuridele, mis Guyanas juba toimivad. Süsteemide täiustamiseks on vaja toetust, et tagada II lisas esitatud seaduslikkuse määratlusele vastavuse kontroll ning tarneahela kontrollidele ja V lisas kirjeldatud menetlustele vastavuse kontroll. Toetusmeetmed keskendatakse tegevusele, mida on vaja, et teha kindlaks paljude ministeeriumide ja/või valitsusasutuste funktsionaalne suutlikkus, ning sõltumatu auditi kasutuselevõtmisele. Meetmed hõlmavad WTSi laiendamist ja ajakohastamist, samuti seaduslikkuse kontrolli funktsiooni, FLEGT-litsentsimissüsteemi, sõltumatu auditi funktsiooni ja kaebuste esitamise mehhanismi loomist.

3.1. Tarneahel (WTS)

Guyana laiendab ja ajakohastab jälgitavuse ja kontrolli süsteemi, et tagada kogu tarneahelas teabe reaajalähedane kättesaadavus, kindlustamaks vastavus GTLASi nõuetele, mis on sätestatud II, IV ja V lisas. Olemasoleva süsteemi peamised täiustused hõlmavad järgmist:

- a) GFC siseandmebaaside ajakohastamine;
- b) keskandmebaasi (CID) väljatöötamine ja kasutuselevõtt, et arhiveerida turvaliselt iga FSO vastavusandmed ja teave;

- c) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteemide täiustamine andmete ja teabe (eelkõige sisemaapiirkondadest) usaldusväärseks ja turvaliseks edastamiseks ning vahetamiseks kõigi GTLASi kontrollitegevusega seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste vahel ning Guyana metsanduskomisjoni käesoleva lepingu täitmisega seotud eri osakondade ja üksuste vahel;
- d) WTSi täiustamine, et FSOd saaksid tarneahelaga seotud teavet veebis esitada ning
- e) WTSi täiustamine, et GFC saaks tarneahela andmeid kontrollida ja võrrelda.

3.2. Kontroll

Guyana töötab välja süsteemid kõigile seaduslikkuse määratluse näitajatele vastavuse kindlakstegemiseks ja tarneahela kontrolliks. Peamised meetmed võivad hõlmata järgmist:

- a) GFC praeguse siseauditi üksuse rollide ja vastutuse laiendamine, sealhulgas üksikasjalike menetluste väljatöötamine, et viia GTLASi elementide auditeerimine GFC alla;
- b) GTLASi aktiivse jälgimise toetamine siseauditi üksuse tehtud auditite kaudu ning

- c) kontrollimenetluste ja seaduslikkuse määratlusele vastavuse kontrolli menetluste ning tarneahela kontrolli menetluste väljatöötamine ja rakendamine.

3.3. Litsentsimine

Guyana loob üksuse ja rakendab FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamise ning vajaliku asutustevahelise kooskõlastamise üksikasjalikud menetlused. Olemasoleva süsteemi peamised täiustused hõlmavad järgmist:

- a) juhtimisinfosüsteemi üksuse (MISU) loomine ja tööle rakendamine, et sisestada, kontrollida, ajakohastada ja salvestada andmeid FSOde õigusliku vastavuse kohta GTLASi nõuetele;
- b) FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamise eest vastutava puidu seaduslikkuse ja puidukaubanduse üksuse (TLTU) loomine ja tööle rakendamine;
- c) FLEGT-litsentsimissüsteemi väljatöötamine ning
- d) menetluste loomine ja arendamine koos teiste GTLASis osalevate asutuste, eriti tolliga, et tagada ekspordilitsentside väljastamise protsessi hea toimimine ja tõhusus.

3.4. Sõltumatu audit

Kui ühiskomitee ei esita vastuväiteid, sõlmib Guyana lepingu sõltumatu audiitoriga, kes hindab süsteemi toimimist, tuvastab võimalikud puudused ja määrab parandusmeetmed GTLASi toimimise, usaldusväärsuse ja tõhususe parandamiseks.

3.5. Kaebuste lahendamise mehhanism

Kaebuste lahendamise mehhanismi abil tuvastatakse ja registreeritakse juhtumid, kus FSOd ei täida GTLASi õiguslikke nõudeid, ning hallatakse neid kuni lahendamiseni. Peamised kaebuste lahendamise mehhanismi rakendamiseks vajalikud toetusmeetmed on järgmised:

- a) kõigi GTLASiga seotud ministeeriume ja/või valitsusasutusi käsitlevate kaebuste vastuvõtmise, menetlemise ja lahendamise menetluste väljatöötamine ja rakendamine. Mehhanism peaks võimaldama võtta vastu, käsitleda ja lahendada FSOdelt ja üldsuse esindajatelt GTLASi rakendamise etapis ja VPA litsentsimise etapis saadud kaebusi;
- b) sidusrühmade kaebuste lahendamise tõhusa mehhanismi väljatöötamine, tagamaks et kogukondade ja FSOde muresid väljendatakse ja need edastatakse asjaomasele asutusele.

3.6. GTLASi ühine hindamine

VIII lisas sätestatud kriteeriumide alusel tehakse GTLASi sõltumatu hindamine, et määrata kindlaks, kas see täidab oma ülesandeid nõuetekohaselt ja kas FLEGT-litsentsimissüsteemi saab käivitada.

4. Suutlikkuse suurendamine

Kõik Guyanas käesoleva lepingu täitmisega tegelevad osalised vajavad suutlikkuse suurendamist, sealhulgas on vajalik tehniline koolitus ministeeriumidele ja/või valitsusasutustele ning nende töötajatele, sealhulgas keskusele Forestry Training Centre Inc. (FTCI), FLEGTi VPA sekretariaadile, GFC-le, maksuametile ja tööministeeriumile; koolitus raieliitudele ja Ameerika indiaaniküladele ja nende haldussuutlikkuse suurendamine; kodanikuühiskonna koolitamine; koolitus muudele FSOdele kui Ameerika indiaanikülad.

5. Teavitamine

Teavitamine toetab käesoleva lepingu täitmist, ergutades kõigi asjaomaste sidusrühmade kaasamist, tagades üldsuse juurdepääsu teabele, edendades Guyana puidu- ja metsandussektori mainet ning tutvustades käesoleva lepingu eeliseid sidusrühmade ja laiema üldsuse seas. Selle eesmärgi saavutamiseks võivad käesoleva lepingu tulemuste ja mõju tõhusa edastamise tagamise põhimeetmed hõlmata järgmist: teavitamisstrateegia rakendamine; iga-aastase riigi tasandi konsultatsiooni / teadlikkuse suurendamise koosolekute korraldamine; igal aastal käesoleva lepingu täitmise peamiste vahe-eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta uue teabe edastamine GFC veebilehe, sotsiaalmeedia foorumite, kohaliku ajakirjanduse ja kohalike raadiosaadete kaudu; kõigi sidusrühmade antava tagasiside kohta digitaalse ja korrapäraselt ajakohastatava registri pidamine ning teabe järjepideva levitamise jaoks teabevahetusplatvormi väljatöötamine.

6. Käesoleva lepingu täitmise järelevalve

Üldine vastutus käesoleva lepingu järelevalve ja rakendamise eest lasub ühisel järelevalve- ja läbivaatamiskomiteel (ühiskomitee). Lisaks jälgivad käesoleva lepingu täitmist teised sidusrühmad, sealhulgas erasektor, kodanikuühiskond ja põlisrahvad, aidates sellega kaasa GTLASi tõhusale rakendamisele. Selle eesmärgi saavutamise põhimeetmed võivad hõlmata toetust riiklikule rakendamise töörühmale (NIWG) ja sidusrühmadele, sealhulgas erasektori, kodanikuühiskonna ja põlisrahvaste sidusrühmadele, et käesoleva lepingu ja GTLASi rakendamist tõhusalt jälgida.

7. Käesoleva lepingu mõju seire

Käesoleva lepingu kavandatud eesmärkide saavutamiseks on vaja jälgida selle sotsiaalset, keskkonnaalast ja majanduslikku mõju. Selle saavutamise peamised toetusmeetmed võivad hõlmata järgmist:

- seiresüsteemi loomine või vajaduse korral olemasoleva süsteemi parandamine, sealhulgas lähtetasemed ja kokkulepitud näitajad, mis hõlmavad selliseid elemente nagu metsa majandamine ja metsa seisund, elatusvahendid, juhtimine, tulude loomine ja majanduse areng ning turu toimimine, ning
- koostoime loomine ja rakendamine käesoleva lepingu ja REDD+ mehhanismi vahel.

Ühiskomitee juurutab tõhusa järelevalve, nagu on osutatud X lisas.

8. Maavaldust, maakasutust ja konflikte käsitleva dialoogi jaoks spetsiaalse platvormi loomine

Ehkki käesoleva lepingu eesmärk ei ole maaga seotud probleemide lahendamine, on juhtimise ja õiguskaitse tugevdamisel oluline kooskõlastusmehhanism, mis loob spetsiaalse platvormi maavalduse, maakasutuse ja maakasutusega seotud konfliktide üle dialoogi pidamiseks kõigi asjaomaste poolte vahel. Selles kontekstis edastatakse kaebused, mis käsitlevad Ameerika indiaanlaste maaga seotud probleeme käesoleva lepingu täitmise kontekstis ja mis on esitatud ministeeriumidele ja/või valitsusasutustele, praeguse Ameerika indiaanlaste maade omandiõiguse andmise projektiga (Amerindian Land Titling Project) seotud kaebuste lahendamise ja hüvitamise mehhanismile ning projekti lõppemisel selle õigusjärglasele. Selleks toetatakse kaebuste lahendamise ja hüvitamise mehhanismi ja selle õigusjärglast.

9. Turu täiustamine ja tööstuse arendamine

9.1 Rahvusvaheline turg

Tagamaks et Guyana metsandussektor oleks jätkuvalt peamine panustaja kohalikku majandusse, kes loob töövõimalusi linna- ja maapiirkondades ning aitab kaasa vaesuse vähendamisele, töötab Guyana GTLASi väljatöötamise ja litsentsimise etapis välja turundusstrateegia, et edendada Guyana metsasaaduste pääsu liidu turule.

9.2 Siseturg

Seaduslike ja kvaliteetsete puittoodete tarnimine siseturul on hädavajalik, et kaitsta ebaseadusliku tegevuse eest, mis võib kahjustada käesoleva lepingu täitmist. Selle saavutamise peamised meetmed võivad hõlmata järgmist: siseturul esinevate õigusliku vastavuse takistuste hindamine; siseturgu käsitleva õigusliku raamistiku parandamine; riigihankepoliitika väljatöötamine ning eeskirjade järgimise suutlikkuse ja stiimulite tugevdamine, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul.

10. Käesoleva lepingu täitmise rahastamise mehhanismide loomine

Käesoleva lepingu täitmiseks tuleb kasutusele võtta rahalisi vahendeid. Käesolevas lisas kirjeldatud valdkondade jaoks töötatakse välja üksikasjalikud meetmed ja eelarved. Vajaliku rahastamise saamiseks teeb Guyana liidu toetusel koostööd teiste rahastajatega. Peamised meetmed võivad hõlmata järgmist: fondide kasutuselevõtu strateegia väljatöötamine, et tagada GTLASi arendamine, ning koostöö rahandusministeeriumiga tagamaks, et iga GTLASi rakendamisse kaasatud ministeeriumi ja valitsusasutuse aasta tegevuseelarve võimaldab tal täita tema GTLASiga seotud tulenevaid kohustusi, kui süsteem toimima hakkab.

**GUYANA PUIDU SEADUSLIKKUSE TAGAMISE SÜSTEEMI (GTLAS)
TOIMIVUSE HINDAMISE KRITEERIUMID**

TAUSTTEAVE

GTLASi ühine sõltumatu tehniline hindamine tehakse enne liitu eksporditava puidu FLEGT-litsentsimise algust. Selles ühises tehnilises hindamises hinnatakse kogu süsteemi, et teha kindlaks, kas GTLASi funktsioonide ja toimimise tagamiseks on kavandatud piisavad mehhanismid. Hindamise käigus vaadatakse läbi süsteemi kirjeldus, pöörates erilist tähelepanu pärast käesoleva lepingu jõustumist tehtud muudatustele. Sõltumatu tehnilise hindamise juhised lepivad lepinguosalisel kokku ühises järelevalve- ja läbivaatamiskomitees (ühiskomitee).

Sõltumatu tehniline hindamine hõlmab järgmist:

- seaduslikkuse määratlus, milles loetletakse Guyana õigusaktid, mida tuleb litsentsi väljastamiseks järgida;
- tarneahela kontroll puittoodete jälgimiseks alates metsast kuni ekspordikohani või müügikohani siseturul ning impordipunktist ekspordikoha või müügikohani siseturul;

- kontrollimenetlused seaduslikkuse määratluse kõigi elementide järgimise kindlakstegemiseks ja tarneahela kontrolliks;
- ekspordisertifikaatide ja FLEGT-litsentside väljastamise kord ning
- sõltumatu audit, et tagada süsteemi kavakohane toimimine.

Tuginedes teiste lepingutega saadud kogemustele, võib GTLASi hindamisel kasutada järkjärgulist lähenemisviisi, mille abil saab hindamise käigus tuvastatud puudusi ja GTLASi nõuetele mittevastavuse juhtumeid parandusmeetmete kavandatud rakendamise kaudu järk-järgult lahendada.

1. SEADUSLIKKUSE MÄÄRATLUS

Seaduslikult toodetud puidu määratlus põhineb Guyanas kohaldataval õigusraamistikul, mis hõlmab järgmist:

- ülestöötamisõigused: metsakontsessioonide jaotamine ja seaduslike õiguste andmine puidu ülestöötamiseks seaduslikult määratud piirides.

- Metsatööd: metsamajandamise ja metsatöödega seotud õiguslike nõuete täitmine, sealhulgas asjakohaste keskkonna- ja sotsiaalõigusaktide järgimine.
- Tasud ja maksud: metsa ülestöötamise ja raieõigustega otseselt seotud maksude, litsentsitasude ja lõivude (või mis tahes muu muudetud tulusüsteemi) nõuete täitmine.
- Teised kasutajad: selliste kolmandate isikute, keda võiksid metsa raieõigused mõjutada, maaomandiõigustest või maa ja ressursside kasutusõigustest kinnipidamine kõnealuste õiguste olemasolu korral.
- Kaubandus ja toll: kaubandus- ja tolliprotseduure käsitlevate õigusnõuete järgimine.

Põhiküsimused

- 1.1. Kas õiguslikud nõuded on seaduslikkuse määratluses selgelt kindlaks määratud?
- 1.2. Kas seaduslikkuse määratluse iga osa puhul on täpselt määratletud põhimõtted, kriteeriumid ja näitajad, mida võib kasutada vastavuse kontrolliks?

- 1.3. Kas tõendavad dokumendid, mida kasutatakse igale seaduslikkuse määratluse põhimõttele ja kriteeriumile vastavuse kontrolliks, põhinevad dokumenteeritud õiguslikul alusel, mis kuulub pädeva ministeeriumi või valitsusasutuse vastutusalasse, ja kas need kirjeldavad konkreetselt, kuidas need dokumendid tagavad vastavuse näitajale?
- 1.4. Kas tõendavad dokumendid on selged, objektiivsed ja praktikas kohaldatavad? Kas seoses tõendava dokumendi laadiga esineb võimalikku segiajamist? Kas tõendav dokument hõlmab kõiki kordusi või tegelikke tavasid seoses üksuste ja tegevusega, mille suhtes neid kohaldatakse? Kas tõendaval dokumendil on õiguslik alus? Kas tõendav dokument on näitaja eesmärgi täitmise kinnitamiseks asjakohane ja piisav? Kas ettevõtjad ja vastutavad asutused kasutavad praegu seda tõendavat dokumenti?
- 1.5. Kas kõigi asjakohaste sidusrühmade ja reguleerivate asutuste rollid ja vastutus on iga kriteeriumi ja näitaja puhul selgelt kindlaks määratud?
- 1.6. Kas seaduslikkuse määratlus hõlmab asjakohase kehtiva riigisisese õigusraamistiku asjakohaseid jaotisi? Kui ei, siis miks ei kajastata neid asjakohaseid jaotisi seaduslikkuse määratluses?

- 1.7. Kas seaduslikkuse määratluse väljatöötamisel on kaasatud sidusrühmi?
- 1.8. Kas sidusrühmadega peetud aruteludel kindlaks tehtud õiguslikud nõuded on hõlmatud GTLASiga?
- 1.9. Kas seaduslikkuse määratlust on pärast käesoleva lepingu jõustumist muudetud? Kas tõendavad dokumendid, mida kasutatakse igale seaduslikkuse määratluse põhimõttele ja kriteeriumile vastavuse kontrolliks, põhinevad dokumenteeritud õiguslikul alusel, mis kuulub pädeva ministeeriumi või valitsusasutuse vastutusalasse, ja kas need kirjeldavad konkreetselt, kuidas need dokumendid tagavad vastavuse näitajale?
- 1.10. Seaduslikkuse määratluse muudatuste korral hõlmavad põhiküsimused järgmist:
- a) Kas kõigi asjaomaste sidusrühmadega konsulteeriti nende muudatuste üle ja kas seaduslikkuse kontrollisüsteemis tehti hilisemad muudatused protsessi kaudu, mis võttis nende seisukohti piisavalt arvesse?
 - b) kas kõik muudatused täidavad nõudeid, millele osutatakse küsimustes 1.1.–1.10 punkt a?

2. TARNEAHELA KONTROLL

Tarneahela kontrollisüsteemid peavad tagama puittoodete usaldusväärse jälgitavuse kogu tarneahelas, alates

- raiekohast metsas kuni ekspordikohani;
- raiekohast metsas kuni müügikohani siseturul;
- impordikohast kuni müügikohani siseturul ning
- impordikohast kuni ekspordikohani.

2.1. Kasutusõigused

Alad, kus on antud õigus metsaressursside kasutamiseks, on sõnaselgelt kindlaks määratud; samuti kõnealuste õiguste omanikud.

Põhiküsimused

- 2.1.1. Kas tarneahela kontrollisüsteem on piisavalt kindel, et vältida segunemist materjalidega, mille suhtes ei ole tagatud kehtivad kasutusõigused?
- 2.1.2. Kas kontrollisüsteemiga tagatakse, et raietöid tegevatele FSOdele on asjaomaste metsaalade kohta antud vajalikud kasutusõigused?
- 2.1.3. Kas ülestöötamisõiguste andmise kord ja neid õigusi ning nende omanikke käsitlev teave on avalikustatud?

2.2. Tarneahela kontrollimeetodid

Tõhusad puittoodete jälgitavuse mehhanismid on olemas kogu tarneahelas alates puidu ülestöötamise või importimise kohast kuni müügikohani siseturul või eksporditurgudel ning need hõlmavad järgmist:

- FSOde õiguslik seisund;
- seaduslik juurdepääs metsale;

- seaduslikud raieõigused;
- metsa majandamine ja puidu ülestöötamine (sh raadamise tulemusena saadud puit);
- pärast ülestöötamist (palkide märgistamine ja dokumendid);
- puittoodete transport;
- puittoodete töötlemine;
- puittoodete müük siseturul;
- arestitud, konfiskeeritud ja mahajäetud puittooted;
- puittoodete eksport;
- puittoodete import;
- ekspordiks läbiveetavad puittooted;

- FSOde tegevusega seotud sotsiaalsed, tööhõive- ja maksude valdkonna aspektid;
- FSO seaduslik asutamine ja maksunormide täitmine ning
- FSOde tegevusega seotud keskkonnaaspektid.

Puidu tuvastamise meetodid võivad erineda, alates üksikute ühikute siltidega märgistamisest kuni koorma või partii saatedokumentide läbivaatamiseni. Valitud meetod peab kajastama puidu tüüpi ja väärtust ning teadmata päritolu või ebaseadusliku puiduga segunemise riski.

Põhiküsimused

- 2.2.1. Kas kontrollisüsteemis on tuvastatud ja kirjeldatud kõik tarneahela eri liiki toimingud ja puiduallikad?
- 2.2.2. Kas kõik tarneahela etapid on kontrollisüsteemis tuvastatud ja kirjeldatud?
- 2.2.3. Kas kontrollimeetod sisaldab usaldusväärset riskipõhist lähenemisviisi tagamaks, et tarneahela osadele, mille puhul on teadmata päritoluga või ebaseadusliku puiduga segunemise oht kõige suurem, pööratakse erilist tähelepanu? Kas kontrollimeetodites sisalduvaid riskipõhiseid lähenemisviise rakendatakse ja kas need toimivad praktikas kavandatud viisil?

2.2.4. Kas toote päritolu kindlakstegemise ja tundmatutest allikatest pärit puiduga segunemise vältimise meetodid on määratletud, dokumenteeritud ja rakendatud ning kas need toimivad usaldusväärselt tarneahela järgmistes etappides?

- Kasvav mets (suurte kontsessioonide puhul inventeerimine);
- palgid metsas;
- transport ja vaheladustamine (laoplatsid, saetoormebasseinid, vahelaoplatsid ja sealsed basseinid);
- saabumine töötlemisrajatisse ja materjalide ladustamine;
- töötlemisrajatise tootmisliinile sisenemine ja sellelt väljumine;
- töödeldud toodete ladustamine töötlemisrajatises;
- töötlemisrajatisest väljumine ja transport;
- saabumine ekspordikohta?

2.2.5. Millised organisatsioonid vastutavad puiduvoogude kontrollimise eest? Kas neil on kontrolli tegemiseks piisavalt töötajaid ja muid vahendeid?

2.2.6. Kas tarneahela kontrollimenetlused on selgelt kindlaks määratud ja neist asjaomastele sidusrühmadele teatatud? Kas tarneahela kontrollimenetlusi rakendatakse ja kas need toimivad praktikas kavandatud viisil?

2.3. Kvantitatiivne andmehaldus

Puittoodete koguste mõõtmiseks ja registreerimiseks tarneahela igas etapis on olemas tugevad ja tõhusad mehhanismid ning eelkõige enne ülestöötamise algust tehtavad usaldusväärsed prognoosid, mis võimaldavad arvestada kasvava metsa täpset mahtu (vajaduse korral) igas ülestöötamiskohas.

Põhiküsimused

2.3.1. Kas kontrollisüsteem annab tarneahela järgmistes etappides sisendite ja väljundite (sh ümberarvutamissuhted, kui on kohaldatav) kohta kvantitatiivseid andmeid?

– Kasvav mets (suurte kontsessioonide puhul inventeerimine);

- palgid metsas (laadimiskohtades);
- transporditud ja ladustatud puit (laoplatsid, saetoormeasseinid, vahelaoplatsid ja sealsed basseinid);
- saabumine töötlemisrajatisse ja materjalide ladustamine;
- tootmisliinile sisenemine ja sellelt väljumine;
- töödeldud toodete ladustamine töötlemisrajatises;
- töötlemisrajatisest väljumine ja transport;
- saabumine ekspordikohta?

2.3.2. Kas tarneahela kontrolliks mõeldud infosüsteemide funktsioonid on selgelt kindlaks määratud?

2.3.3. Kui konfiskeeritud puit lubatakse uuesti tarneahelasse viia, kas süsteem siis haldab seda tagamaks, et kõik seadustamiseks vajalikud meetmed on eelnevalt võetud?

- 2.3.4. Kas kasvava metsa raie-eelse inventuuri puudumine enne metsa ülestöötamist väikeste kontsessioonide aladel, ülemineku järgus riigimaadel, Ameerika indiaanlaste maadel ja eramaadel on tegelik risk põhjusel, et kontrollimata puit võib tarneahelasse sattuda? Kui jah, siis kuidas selle riskiga tegeletakse? Kas sellega tegeletakse tõhusalt?
- 2.3.5. Millised organisatsioonid vastutavad kvantitatiivsete andmete säilitamise eest? Kas nende jaoks on eraldatud piisavalt töötajaid ja seadmeid? Kas organisatsioonid vastutavad kvantitatiivsete andmete üle arvestuse pidamise eest ja kas nad täidavad oma volitusi ja ülesandeid?
- 2.3.6. Kas kõik kvantitatiivsed andmed on registreeritud nii, et neid oleks võimalik õigel ajal võrrelda tarneahela eelnevate ja järgnevate etappidega? Kas salvestatud andmeid kasutatakse koguste kontrolliks võrreldes eelnevate ja järgnevate etappidega?
- 2.3.7. Milline tarneahela kontrolli teave tehakse avalikkusele kättesaadavaks? Kuidas on kõnealune teave sidusrühmadele kättesaadav?

2.4. Seaduslikult kontrollitud puidu ja teadmata allikast pärineva puidu eristamine

Põhiküsimused

- 2.4.1. Milliseid kontrollimeetmeid kohaldatakse, et kindlustada kontrollitud ja kontrollimata materjalide eristamine kogu tarneahelas? Kas kontrollimeetmeid rakendatakse tõhusalt?

2.5. Imporditud puittooted

Kehtestatud on piisavad kontrollid, tagamaks et imporditud puittooted on hangitud seaduslikult.

Põhiküsimused

- 2.5.1. Milliseid tõendeid nõutakse selle kohta, et imporditud puittooted pärinevad päritoluriigis seaduslikult üles töötatud puudest? Kas neid tõendeid esitatakse järjepidevalt ja õigesti?
- 2.5.2. Kas imporditud puidu kasutamise korral on võimalik FLEGT-litsentsi alusel tuvastada ülestöötamisriik? Kas FLEGT-litsents sisaldab ülestöötamisriigi kohta süstemaatilist teavet?

2.6. Läbiveetav puit

Läbiveetavate puittoodete haldamiseks on kehtestatud piisavad kontrollid ja menetlused. Olemasolev süsteem takistab transiitpuidu segunemist muude puiduallikatega, mida kasutatakse töödeldud toodete valmistamiseks või müügiks.

Põhiküsimused

- 2.6.1. Kas läbiveetavate puittoodete haldamiseks kehtestatud menetlused ja kontrollid on selged ja piisavad?
- 2.6.2. Kas on kehtestatud menetlused, millega tagatakse, et transiitpuit ei segune muude puiduallikatega, mida kasutatakse töödeldud toodete valmistamiseks või müügiks Guyanas?
- 2.6.3. Kas menetlusi ja kontrolle rakendatakse ja kas need toimuvad tõhusalt, nagu kavandatud? Kas menetlused ja kontrollid tagavad tõhusalt, et transiitpuit ei segune muude puiduallikatega, mida kasutatakse töödeldud toodete valmistamiseks või müügiks Guyanas?
- 2.6.4. Milliseid andmeid säilitatakse hilisema kontrolli võimaldamiseks?
- 2.6.5. Milline teave läbiveetavate puittoodete kohta tehakse avalikkusele kättesaadavaks? Kuidas on kõnealune teave sidusrühmadele kättesaadav?

2.7. Arestitud ja konfiskeeritud puittooted

Kehtestatud on piisavad menetlused ja kontrollid, et arestitud puittoodete suhtes, mille kohta on kahtlus, et need ei ole kooskõlas Guyana metsandusalaste õigusaktidega, võetaks enne nende tarneahelasse viimist pärast tagastamist, konfiskeerimist ja/või müüki asjakohaseid meetmeid.

Põhiküsimused

2.7.1. Kas on olemas arestitud ja konfiskeeritud puidu selge määratlus?

2.7.2. Kas arestitud ja/või konfiskeeritud puidu vabastamine taassisenemiseks tarneahelasse ning FLEGT-litsentsi välistamise menetlused ja kontrollid on tõhusad?

3. KONTROLLIMENETLUSED

Kontroll tähendab kontrollide tegemist puidu seaduslikkuse tagamiseks. Kontroll peab olema piisavalt range ja tõhus, et võimaldada nõuetele mittevastavuse tuvastamine kas metsas või tarneahelas ning õigeaegsete meetmete võtmine.

3.1. Organisatsioon

Kontrolli teeb valitsus või kolmandast isikust organisatsioon, kellel peavad olema piisavad vahendid, haldussüsteemid, kvalifitseeritud ja koolitatud personal ning tugevad ja tõhusad mehhanismid huvide konfliktide kontrolliks.

Põhiküsimused

- 3.1.1. Kas valitsus on määranud kontrolliülesannete täitmiseks ühe või mitu kontrolliasutust? Kas pädevus (ja seotud vastutus) on selge ning avalikkusele teada?
- 3.1.2. Kas kontrolliasutustel on piisavad vahendid, et kontrollida seaduslikkust? Vahendite hulka kuuluvad töötajad, rahalised vahendid, logistika, infotehnoloogia, energiavarustus ja ühenduvus.
- 3.1.3. Kas kontrolliasutus toimib ja on suuteline täitma nõutavaid kontrolliülesandeid?
- 3.1.4. Kas asutuste vastutus ja rollid on selgelt kindlaks määratud ja toimivad?

3.1.5. Kas kontrolliasutusel on täielikult dokumenteeritud haldussüsteem, mis

- tagab, et tema töötajatel on tõhusa kontrolli tegemiseks vajalik pädevus ja kogemused;
- kasutab sisemist kontrolli- või järelevalvesüsteemi;
- hõlmab mehhanisme huvide konflikti kontrolliks;
- tagab süsteemi läbipaistvuse;
- määrab kindlaks kontrollimeetodid ja kasutab neid?

3.2. Kontroll seoses seaduslikkuse määratlusega

On selgelt kindlaks määratud, mida on tarvis kontrollida. Kontrollimeetodid on dokumenteeritud ja nende eesmärk on tagada, et protsess oleks süstemaatiline, läbipaistev, põhineks tõenditel, toimuks korrapäraste intervallidega ja hõlmaks kõiki määratluse komponente.

Põhiküsimused

- 3.2.1. Kas kontrolliasutuste kasutatavad kontrollimeetodid hõlmavad kõiki seaduslikkuse määratluse elemente ning kirjeldavad selgelt, kuidas näitajaid järgitakse?
- 3.2.2. Kas riskipõhise lähenemisviisi rakendamise aluseks on dokumenteeritud terviklikud ja praktilised menetlused?
- 3.2.3. Kas riskipõhine lähenemisviis aitab tõhusalt kaasa seaduslikkuse määratlusel põhineva kontrolli tegemisele?
- 3.2.4. Kas kontrolliasutused
- kontrollivad dokumente, kasutusregistreid ja kohapealseid tegevusi (k.a pisteline kontroll);
 - koguvad teavet välistelt huvitatud isikutelt;
 - registreerivad oma kontrollitegevused?
- 3.2.5. Kas kontrolli tulemused avalikustatakse? Kuidas on kõnealune teave sidusrühmadele kättesaadav?

- 3.2.6. Kas kontrolli tulemused annavad selgelt ja üheselt teavet näitaja vastavuse taseme kohta (jah/ei)?

3.3. Tarneahela terviklikkuse kontrollisüsteemide kontroll

On kindlaks määratud kriteeriumide ja näitajate kohaldamisala, milles on täpsustatud, mida on vaja kontrollida, ning mis hõlmab kogu tarneahelat. Kontrollimeetodid dokumenteeritakse, nende eesmärk on tagada, et protsess on süstemaatiline, läbipaistev, põhineb tõenditel, toimub korrapärase intervallidega ja hõlmab kõiki kohaldamisalas sisalduvaid kriteeriume ja näitajaid ning näeb ette andmete korrapärase ja õigeaegse koostõendava võrdlemise ahela igas etapis.

Põhiküsimused

- 3.3.1. Kas kontrollimeetodid hõlmavad tarneahela kontrollide kõiki etappe? Kas see on kontrollimeetodites selgelt kirjas?
- 3.3.2. Millega tõendatakse, et tarneahela kontrollide järelevalvet on tõepoolest kohaldatud?
- 3.3.3. Milline organisatsioon vastutab andmete võrdlemise ja kontrolli eest? Kas neil on andmehalduseks olemas piisavalt vahendeid? Vahendite hulka kuuluvad töötajad, rahalised vahendid, logistika, infotehnoloogia, energiavarustus ja ühenduvus.

- 3.3.4. Kas on olemas meetodid kasvava metsa, ülestöötatud palkide ja töötlemisrajatisse või ekspordikohta siseneva puidu omavahelise vastavuse hindamiseks? Kui jah, siis kas meetodid andmete mittevastavuse tuvastamiseks ning järelmeetmete ja/või lisauurimise võimaldamiseks on tõhusad?
- 3.3.5. Kas on olemas meetodid sisseveetud toorpuidu ning saeveskitest ja muudest rajatistest väljaveetud töödeldud puidu vahelise sidususe hindamiseks? Kas need meetodid hõlmavad ümberarvutamissuhete kirjeldamist ja korrapäraselt uuendamist? Kui jah, siis kas meetodid on andmevoogude omavahelise mittevastavuse tuvastamiseks ning järelmeetmete ja/või lisauurimise võimaldamiseks tõhusad?
- 3.3.6. Kas infosüsteemid ja andmete salvestamisel, kontrollis ja registreerimisel kasutatavad tehnoloogiad on piisavad, et tagada asjakohane kontroll?
- 3.3.7. Kas on olemas tõhusad varusüsteemid, mis tagavad andmete kiire ja tõhusa taastamise suurõnnetuse, näiteks tulekahju või süsteemi talitlushäire korral?

3.4 Kaebuste menetlemine

Kontrolliprotsessist tulenevate kaebuste ja vaidluste menetlemiseks on olemas piisavad mehhanismid.

Põhiküsimused

- 3.4.1. Kas kontrolliasutustel on sisse seatud kaebuste esitamise süsteem, mis on kättesaadav kõigile sidusrühmadele?
- 3.4.2. Kas kontrolliasutustes on sisse seatud mehhanismid sidusrühmade vastuväidete vastuvõtmiseks ning nendele reageerimiseks?
- 3.4.3. Kas kontrolliasutustes on sisse seatud mehhanismid valitsusametnike tuvastatud rikkumiste kohta saabuvate teadete vastuvõtmiseks ja nendele reageerimiseks?
- 3.4.4. Kas on selge, kuidas kaebuseid vastu võetakse, dokumenteeritakse, (vajaduse korral) edastatakse ja neile vastatakse?

3.5. Mittevastavuste käsitlemine

Kontrolliprotsessi käigus tuvastatud või kaebuste ja sõltumatu järelevalve käigus esile toodud mittevastavuse juhtumite menetlemiseks on sisse seatud piisavad mehhanismid.

Põhiküsimused

- 3.5.1. Kas kontrollisüsteemis on kindlaks määratud mehhanismid kontrolliprotsessi käigus tuvastatud või kaebuste ja sõltumatu järelevalve käigus esile toodud mittevastavuse juhtumite menetlemiseks? Kas need mehhanismid on tõhusad?
- 3.5.2. Kas on olemas piisavalt kättesaadavaid andmeid mittevastavuse juhtumite ja kontrollitulemuste parandamise või muude meetmete kohta? Kas selliste meetmete tõhusust hinnatakse?
- 3.5.3. Kas on välja töötatud mehhanismid mittevastavuse juhtumite ja nende FLEGT-litsentsimisele ning ekspordisertifikaatide väljastamisele tekitatavate tagajärgede menetlemiseks? Kas need on praktikas kasutusele võetud?
- 3.5.4. Milline teave mittevastavuse juhtumite kohta avalikustatakse?

4. EKSPORDILITSENTSIDE VÄLJASTAMINE JA MÜÜK SISETURUL

Määratud on litsentse väljastav asutus, kes üldiselt vastutab FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamise eest. FLEGT-litsentse ja ekspordisertifikaate väljastatakse liitu suunduvatele üksiksaadetistele. Ekspordisertifikaate väljastatakse ainult kolmandate riikide turgudele eksportimiseks ning siseturule lastud puittoodete seaduslikkuse kontrolliks on sisse seatud vastavad süsteemid.

4.1. Organisatsiooni struktuur

Põhiküsimused

- 4.1.1. Milline asutus vastutab FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamise eest?
- 4.1.2. Kas on kehtestatud menetlused tagamaks, et siseturule jõuab ainult seaduslik puit?
- 4.1.3. Kas nende menetluste piisavuse ja tõhususe tagamiseks on olemas kontrollid?

- 4.1.4. Kas litsentse väljastava asutuse ja selle töötajate ülesanded seoses FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamisega on selgelt kindlaks määratud ja avalikustatud?
- 4.1.5. Kas on määratletud litsentse väljastava asutuse töötajate erialaoskustega seotud nõuded ning loodud sisekontrollisüsteem?
- 4.1.6. Kas litsentse väljastaval asutusel on piisavad ressursid oma ülesande täitmiseks? Vahendite hulka kuuluvad töötajad, rahalised vahendid, logistika, infotehnoloogia, energiavarustus ja ühenduvus.

4.2. FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamine

FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamiseks on loodud piisav kord.

Põhiküsimused

- 4.2.1. Kas FLEGT-litsentsid vastavad IV lisas esitatud tehnilistele kirjeldustele?
- 4.2.2. Kas litsentse väljastava asutuse töötajate rollid ja vastutus on selgelt kindlaks määratud ja avalikustatud?

- 4.2.3. Kas litsentse väljastava asutuse menetlusi rakendatakse praktikas tõhusalt? Millised tõendid seda järeldust kinnitavad?
- 4.2.4. Kas väljastatud FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide kohta on piisavalt andmeid? Kas on olemas piisavad andmed juhtumite kohta, kus FLEGT-litsentse ja ekspordisertifikaate ei väljastatud mittevastavuse tõttu? Kas dokumentides on selgelt näidatud tõendid, millel FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamine põhineb?
- 4.2.5. Kas on olemas süsteem võltsitud juriidiliste dokumentide avastamiseks ja kindlakstegemiseks?
- 4.2.6. Kas süsteem on võltsitud juriidiliste dokumentide avastamiseks piisav?
- 4.2.7. Kas litsentse väljastaval asutusel on piisavad menetlused tagamaks, et iga puidusaadetis vastab seaduslikkuse määratluse ja tarneahela kontrolli nõuetele, tuginedes kõigi GTLASi rakendamisega seotud asjaomaste ministeeriumide ja/või valitsusasutuste esitatud teabele?
- 4.2.8. Kas litsentside väljastamise nõuded on selgelt kindlaks määratud ning neist on eksportijaid ja teisi seotud isikuid teavitatud?

- 4.2.9. Milline teave litsentside väljastamise kohta avalikustatakse? Kuidas on kõnealune teave sidusrühmadele kättesaadav?
- 4.2.10. Kas Guyana on välja töötanud FLEGT-litsentside numeratsioonisüsteemi, mis võimaldab eristada FLEGT-litsentse ekspordisertifikaatidest? Kas litsentse väljastav asutus on seda numeratsioonisüsteemi järginud?
- 4.2.11. Kas litsentsimissüsteem võimaldab asendada FLEGT-litsentsi juhul, kui dokument kaotatakse?
- 4.2.12. Kas litsentsimissüsteem võimaldab FLEGT-litsentsi muuta ühe või mitme järgmise stsenaariumi korral:
- saadetise sihtkoht või kauba vastuvõtja muutub või
 - eksporditava puittoodete saadetise tegeliku mahu/koguse erinevus ületab 10 %.

4.3. Päringud väljastatud FLEGT-litsentside kohta

Loodud on asjakohane mehhanism liidu liikmesriikide pädevate asutuste poolt tehtavate FLEGT-litsentse käsitlevate päringute käsitlemiseks vastavalt III lisale.

Põhiküsimused

- 4.3.1. Kas litsentse väljastavas asutuses on määratud ja loodud litsentsiteabeüksus, mille eesmärk on muu hulgas liidu liikmesriikide pädevate asutuste päringute vastuvõtmine ja neile vastamine?
- 4.3.2. Kas litsentse väljastava asutuse ja liidu liikmesriikide pädevate asutuste vahel on sisse seatud selge suhtluskord?
- 4.3.3. Kas on loodud suhtluskanalid, mille kaudu Guyana või rahvusvahelised sidusrühmad saavad väljastatud FLEGT-litsentside kohta esitada päringuid?

4.4. Asjaomaste kaebuste ja vaidluste menetlemine

Litsentside väljastamisest tulenevate kaebuste ja vaidluste menetlemiseks on olemas süsteem. Kõnealune mehhanism võimaldab menetleda kõiki litsentsimissüsteemi toimimisega seotud kaebusi.

Põhiküsimused

- 4.4.1. Kas on olemas mehhanism ja dokumenteeritud kaebuste menetlemise kord, mis on tehtud kättesaadavaks kõigile sidusrühmadele, ja kas need on tõhusad?
- 4.4.2. Kas on selge, kuidas kaebuseid vastu võetakse, dokumenteeritakse, (vajaduse korral) edastatakse ja neile vastatakse?

5. TEISTE VALITSUSORGANISATSIOONIDE KOHUSTUSED

GFC, kellel on Guyana riiklike metsavarude haldamise ametlik mandaat, on käesoleva lepingu täitmisel koordineeriv asutus. Ta teeb seda koostöös ministeeriumide ja/või valitsusasutustega, kes on seotud GTLASi rakendamisega ja kelle seadusest tulenevad volitused avaldavad mõju riigi metsavarude säästvale majandamisele.

Põhiküsimused

- 5.1.1. Kas on olemas mehhanism, näiteks vastastikuse mõistmise memorandum või muud mehhanismid, mis reguleerivad teiste ministeeriumide ja/või valitsusasutuste ülesandeid ja vastutust seoses käesoleva lepingu täitmisega?
- 5.1.2. Kas neid teisi ministeeriume ja/või valitsusasutusi on nende seadusjärgsetest kohustustest teavitatud ja kas nad saavad neist aru?
- 5.1.3. Kas ministeeriumidel ja/või valitsusasutustel on käesolevas lepingus sätestatud ülesannete täitmiseks piisavalt vahendeid? Vahendite hulka kuuluvad töötajad, rahalised vahendid, logistika, infotehnoloogia, energiavarustus ja ühenduvus.
- 5.1.4. Kas on olemas kontrollisüsteem, et kontrollida, kas need teised ministeeriumid ja/või valitsusasutused täidavad oma käesolevast lepingust tulenevaid kohustusi piisavalt ja tõhusalt?
- 5.1.5. Kas on selge, kui sageli neid kontrolle tehakse? Kas nende kontrollide põhjal koostatakse aruandeid ja kas need on avalikult kättesaadavad?
- 5.1.6. Kas on olemas süsteem, mille abil saab nende kontrollide tulemusi kasutada GTLASi pidevaks parandamiseks? Kas paikapandud süsteem toimib tõhusalt?

6. GUYANA PUIDU SEADUSLIKKUSE TAGAMISE SÜSTEEMI RAKENDAMIST TOETAVAD INFOSÜSTEEMID

GTLASi kontekstis korraldab Guyana koostöös liiduga enne FLEGT-litsentside ja ekspordisertifikaatide väljastamist GTLASi toetavate info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) süsteemide igakülgse uuendamise.

Eelkõige töötatakse välja ja rakendatakse IKT-süsteemid, mis võimaldavad FSODE andmete ja teabe reaajalähedast edastamist ja jagamist GFC ning käesoleva lepingu täitmisega seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste vahel.

Põhiküsimused

- 6.1.1. Kas IKT-süsteem võimaldab ühenduvust (tõhusa krüptimisvõimalusega) teabe edastamiseks GFC osakondade ja üksuste vahel, sealhulgas GFC peakorteri ja välijaamade vahel, ning kas on võimalik edastada teavet välijaamade vahel?
- 6.1.2. Kas GTLASi toetav IKT-süsteem võimaldab reaajalähedast juurdepääsu teabele ja andmetele ning nende reaajalähedast edastamist ja jagamist GFC ning käesoleva lepingu täitmisega seotud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste vahel?

- 6.1.3. Kas teistel ministeeriumidel ja/või valitsusasutustel on töötajate koolitamise ja seadmete ajakohastamise kaudu suutlikkus hõlbustada vaba suhtlusvoogu (sh andme- ja teabevahetust) GFCga?

7. SÕLTUMATU AUDIITOR

Sõltumatu audit seatakse sisse enne FLEGT-litsentsimissüsteemi kasutuselevõttu. Selle eesmärk on tuvastada kõik puudused GTLASis, anda soovitusi selle pidevaks täiustamiseks ning aidata sellega kaasa GTLASi ja käesoleva lepingu toimimisele, usaldusväärsusele ja tõhususele.

Põhiküsimused

- 7.1.1. Kas sõltumatut auditit tehakse kooskõlas VI lisas esitatud juhistega?
- 7.1.2. Kas valitsus on koostanud sõltumatu auditi tegemise suunised, kas need on kooskõlas VI lisas sätestatud juhistega ja kas valitsus on need suunised avalikult kättesaadavaks teinud?

- 7.1.3. Kas suunistes on sätestatud selged nõuded, mis käsitlevad organisatsioonide sobivust (vt VI lisa) sõltumatu audiitori ülesannete täitmiseks, et tagada erapooletus ja vältida huvide konflikte?
- 7.1.4. Kas suunistes on sätestatud teabele juurdepääsu kord?
- 7.1.5. Kas sidusrühmad saavad IX lisa sisalduva teabega ka tegelikult tutvuda?
- 7.1.6. Kas suunistes nähakse ette kaebuste esitamise kord, kui kaebus on seotud GTLASi ja käesoleva lepingu muude elementidega, ning kas need tehakse avalikkusele kättesaadavaks?
- 7.1.7. Kas sõltumatu auditi suhtes kohaldatavaid aruandluse ja avalikustamise sätteid on selgitatud ning kas need on kehtestatud?
- 7.1.8. Kas sõltumatu auditi meetodid on vastavuses parimate rahvusvaheliste tavadega kooskõlas standarditega ISO 19011, ISO 17021 või samaväärsete standarditega?
- 7.1.9. Kas Guyana on kasutanud sõltumatu audiitori teenuseid pärast seda, kui on saanud ühiskomiteelt nõusoleku? Kas ühiskomitee on andnud nõusoleku sõltumatu audiitori valimiseks ja kas Guyana on sõlminud sõltumatu audiitoriga kontrolliülesannete täitmise lepingu? Kas pädevus (ja seotud vastutus) on selge ning avalikkusele teada?

- 7.1.10. Kas GTLASis määratletud ministeeriumide ja/või valitsusasutuste institutsioonilised ülesanded ja vastutus on selgelt kindlaks määratud ja rakendatud?
- 7.1.11. Kas sõltumatul audiitoril on piisavad vahendid, et kontrollida vastavust seaduslikkuse määratlusele ja puidu tarneahela kontrollisüsteemidele?
- 7.1.12. Kas sõltumatul audiitoril on täielikult dokumenteeritud haldussüsteem, mis
- tagab, et tema töötajatel on tõhusa kontrolli tegemiseks vajalik pädevus ja kogemused;
 - kasutab sisemist kontrolli- või järelevalvesüsteemi;
 - hõlmab mehhanisme huvide konflikti kontrolliks;
 - tagab süsteemi läbipaistvuse;
 - määrab kindlaks kontrollimeetodid ja kasutab neid?
-

ÜLDSUSE JUURDEPÄÄS FLEGT-LITSENTSIMISSÜSTEEMI KÄSITLEVALE TEABELE

1. SISSEJUHATUS

Kooskõlas Guyana ja liidu põhimõttega hallata loodusvarasid läbipaistvalt ja vastutustundlikult on teabe kättesaadavus käesoleva lepingu edukaks rakendamiseks hädavajalik. Seepärast kohustuvad lepinguosaliselised tagama käesoleva lepingu täitmise ja järelevalve hõlbustamiseks teabe jätkuva kättesaadavuse. Samuti kohustuvad lepinguosaliselised tagama, et käesoleva lepingu alusel loodud Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi (GTLAS) kaudu saadud teave tehakse üldsusele kättesaadavaks.

2. ÜHISE JÄRELEVALVE- JA LÄBIVAATAMISKOMITEE KOHTA AVALDATAV TEAVE

2.1 Ühise järelevalve- ja läbivaatamiskomitee (ühiskomitee) struktuur ja tema tööd juhtivad menetlused

2.2 Ühiskomitee koosolekute protokollid ja otsuste kokkuvõtted

2.3 Teave sõltumatu auditi kohta

- a) GTLASi sõltumatu audiitori tegevuse juhised;
- b) sõltumatu auditi menetluskorra käsiraamat;
- c) sõltumatu audiitori valikukriteeriumid;
- d) sõltumatu audiitori kokkuvõtvad aruanded.

2.4 Ühiskomitee aastaaruanded, eelkõige teave järgmise kohta:

- a) Guyana edusammud GTLASi kõigi elementide rakendamisel ja kõik muud käesoleva lepingu täitmisega seotud küsimused;
- b) käesoleva lepingu eesmärkide täitmisel tehtud edusammud, käesolevas lepingus kindlaksmääratud tähtaja jooksul võetavad meetmed ja vastavad lisameetmed enne FLEGT-litsentsimissüsteemi toimima hakkamist;
- c) Guyana väljastatud FLEGT-litsentside arv;

- d) võimalikud meetmed, mille eesmärk on takistada ebaseadusliku päritoluga puittoodete eksporti kolmandate riikide turgudele või nende viimist riigi siseturule;
- e) Guyanasse imporditud või Guyanast läbiveetud ja seal ümberlaaditud puittoodete kogused;
- f) võimaliku ebaseadusliku päritoluga puittoodete impordi vältimiseks võetud meetmed eesmärgiga säilitada FLEGT-litsentsimissüsteemi terviklikkus;
- g) GTLASile mittevastavuse juhtumid Guyanas ja sellistel juhtudel võetud meetmed;
- h) FLEGT-litsentsimissüsteemi alusel liitu imporditud puittoodete kogused asjakohaste HSi koodide rubriikide kohaselt ja vastavalt liidu liikmesriigile, kuhu imporditi (esitab liit);
- i) FLEGT-litsentsimissüsteemi alusel liitu eksporditud puittoodete kogused asjakohaste HSi koodide rubriikide kohaselt ja vastavalt sihtriigile liidus (esitab Guyana);
- j) teave juhtumite ja puittoodete koguste kohta, mille puhul Guyana litsentse väljastav asutus ja liidu liikmesriikide pädevad asutused pidid jagama selgitusi.

3. GUYANA AVALDATAV TEAVE

GFC avaldab asjakohast teavet ja aruandeid ja/või teeb need korrapäraselt kättesaadavaks eri kanalite kaudu. Teave sisaldab järgmisi elemente:

3.1. Õiguslane teave

- a) käesoleva lepingu tekst koos lisadega ja selle hilisemad muudatused;
- b) II lisas osutatud riigisisene õigusraamistik;
- c) ratifitseeritud rahvusvahelised konventsioonid ja lepingud;
- d) GFC tegevusjuhend, WTSi suunised ning suunised suurtele ja väikestele kontsessioonidele;
- e) menetlusjuhendite asjaomased osad, milles käsitletakse V lisas kirjeldatud kontrollimenetlusi;
- f) II või V lisaga seotud mis tahes õigusakt või regulatiivne tekst, mis on võetud vastu GTLASi rakendamise etapis.

3.2. Tootmisteave:

- a) puidu aastane kogutoodang tooteliigi kohta;
- b) aastas töödeldud mahud tooteliigi kaupa;
- c) aastas eksporditud palkide mahud (kokku ja liitu);
- d) aastas eksporditud puidu mahud tooteliigi kaupa (kokku ja liitu);
- e) aastas siseturul kaubeldud puidu mahud tooteliigi kaupa;
- f) arestitud ja konfiskeeritud puidu aastamahud.

3.3. Jaotamist käsitlev teave:

- a) nende FSOde nimede loetelu, kellele on antud metsa kontsessioonilepingud, põllumajanduslikud rendilepingud, kaevandamisload või litsentsid ning metsa kontsessioonilepingute õigused;

- b) lisateave suurte ja väikeste kontsessioonide individuaalse staatuse kohta:
kontaktandmed, kontsessiooniala kirjeldus (kaart), kontsessiooni õiguslik seisund, kestus;
- c) GFC metsakontsessioonide jaotamise menetlused;
- d) lubade, rendilepingute, litsentside ja õiguste jaotamine teiste asutuste poolt, kui neid antakse riigimetsa jaoks;
- e) metsakontsessioonide jaotamise kriteeriumid;
- f) metsakontsessiooni asukohakaart, millel on näidatud jaotatud alad;
- g) raiumiseks saadaolevate alade asukohakaart ja taotluste esitamise tähtajad;
- h) kui see on kohaldatav, siis teave tegelike omanike või isikute kohta, kellel on kontsessiooni omaniku üle tegelik kontroll;
- i) nimekiri FSOdest, kellel on muutunud maakasutusega alalt pärineva või eriotstarbelise ülestöötamise tulemusena saadud puidu turustamise luba;
- j) muutunud maakasutusega alalt pärineva või eriotstarbelise ülestöötamise tulemusena saadud puidu aastased mahud.

3.4. Juhtimisinfo:

- a) kontsessioonide haldamise ja kontrolli eest vastutavate asutuste volitused, rollid ja vastutus;
- b) sertifitseeritud metsakontsessioonide piirkond;
- c) vajaduse korral sotsiaalse ja keskkonnamõju hindamine;
- d) ministeeriumide ja/või valitsusasutuste loetelu, kellel on II lisas sätestatud kohustused;
- e) suurte kontsessioonide loetelu koos heakskiidetud majandamiskavadega;
- f) Ameerika indiaanikülade ja erametsamaade loetelu;
- g) vastastikuse mõistmise memorandum, milles esitatakse GTLASi kontrolliga tegelevate ministeeriumide ja/või valitsusasutuste käesolevast lepingust tulenevad rollid ja ülesanded.

3.5. Töötlemisteave:

- a) heakskiidetud töötlevate FSOde loetelu koos kontaktandmetega;
- b) töödeldud puidu aastamahud tooteliikide ja puiduliikide kaupa.

3.6. Eksporditeave:

- a) andmed Guyanasse imporditud puittoodete kohta;
- b) andmed liitu eksportimise kohta puuliigi, riigi ja mahu järgi FSO kaupa;
- c) andmed taotletud, väljastatud ja tagasi lükatud ekspordisertifikaatide kohta.

3.7. GTLASi ja järelevalvet käsitlev teave:

- a) GTLASi kirjeldus, sh riigisisene õigusraamistik, mille järgi GTLASi rakendatakse, ja muud asjakohased meetodid;

- b) ekspordisertifikaatide ja FLEGT-litsentside väljastamise kord;
- c) väljastatud FLEGT-litsentside loend;
- d) rahuldamata jäetud FLEGT-litsentsi taotluste loend;
- e) kontrolliaruanded on kättesaadavad taotluse korral.

3.8. Teave litsentse väljastavate asutuste ja nende spetsiifiliste kohustuste kohta mis tahes muu ministeeriumi ja valitsusasutuse dokumentide avaldamisel.

4. LIIDU AVALDATAV TEAVE

- a) käesoleva lepingu tekst, selle lisad ja muudatused;
- b) Guyanas väljastatud ja liidu liikmesriikide pädevatele asutustele edastatud FLEGT-litsentside arv;
- c) Guyanast imporditud puittoodete iga-aastased kogused ja rahalised mahud;

- d) Guyanast imporditud puidu ja puittoodete summaarsed kogused ja rahalised mahud riikide kaupa, eraldi FLEGT-litsentsidega hõlmatud ja hõlmamata kauba kohta;
- e) kõik sõltumatu turuseire (IMM) kättesaadavad aruanded;
- f) ajakohastatud teave puidukaubandust käsitlevate liidu õiguse kohta ning Guyanas käesoleva lepingu täitmiseks antava rahalise ja tehnilise abi kohta;
- g) liidu liikmesriikides FLEGTi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määruse (EL) nr 995/2010 (milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (ELi puidumäärus)) eest vastutavate pädevate asutuste loetelu ja kontaktandmed.

5. TEAVE FINANTSTEHINGUTE KOHTA

GFC teeb metsandussektorit käsitleva finantsteabe kättesaadavaks iga-aastastes aruannetes, mis sisaldavad

- metsandusest saadavat tulu, mis laekub iga-aastaste maksetena, nagu metsandustasud ja pindalatasud, ning
- juhul, kui on tekkinud vaidlus, lahendusi ja teavet trahvide maksmise või maksmata jätmise kohta.

6. MUU AVALIKUSTATAV TEAVE

Lisaks lõigetes 2–5 nimetatud loetelule ajakohastab GFC korrapäraselt kogu asjakohast teavet, sealhulgas Guyana metsandussektoriga seotud aruandeid, eelkõige seoses juhtimise ja õigusliku vastavusega, ning teeb selle avalikkusele kättesaadavaks.

Ühiskomitee võib ühe lepinguosalise ettepanekul soovitada avalikustada ka lisateavet.

7. RAKENDAMISE MEETODID

Käesolev lisa on kooskõlas Guyana seadustega, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu teabele, nimelt 2011. aasta teabe kättesaadavuse seadusega nr 21, ja 2009. aasta metsaseadusega nr 6.

Käesolevas lisa loetletud teave tehakse kättesaadavaks järgmiste vahendite abil:

- a) ametlikud aruanded;
- b) GFC ja metsasaaduste arengu ja turustamise nõukogu Forest Products Development and Marketing Council Inc., samuti loodusvarade ministeeriumi, valitsuse teabeagentuuri ja teiste valitsusasutuste veebilehed;

- c) mitut sidusrühma hõlmav rakendusplatvorm;
- d) avalikud infotunnid;
- e) pressikonverentsid;
- f) filmid;
- g) raadio ja televisioon.

Samuti töötatakse välja menetlused käesolevas lisas loetletud teabe haldamiseks ja ajakohastamiseks tulevikus.

8. TEAVITAMISSTRATEEGIA

Asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides välja töötatud teavitamisstrateegiat rakendatakse, juhindudes järgmistest põhimõtetest:

- a) teave on kättesaadav tasuta või mõistliku hinnaga;

- b) avalikustatud ja juurdepääsetavate dokumentide loetelu tehakse kättesaadavaks;
 - c) teave on täpne ja ajakohane;
 - d) teave tehakse kättesaadavaks õigeaegselt;
 - e) teave esitatakse avaldamiseks sobivas vormingus;
 - f) loetletakse teavitamisviisid;
 - g) üks peamisi teabeallikaid on GTLAS.
-

ÜHINE JÄRELEVALVE- JA LÄBIVAATAMISKOMITEE

1. Kooskõlas käesoleva lepingu artikliga 20 luuakse ühine järelevalve- ja läbivaatamiskomitee (ühiskomitee).
2. Lepinguosalised nimetavad ühiskomiteesse oma esindajad.
3. Ühiskomitee töötab kodukorra kohaselt, mis tuleb välja töötada ja vastu võtta.
4. Ühiskomitee funktsioonid ja ülesanded on seotud
 - a) käesoleva lepingu täitmise juhtimise, järelevalve ja läbivaatamisega, sealhulgas sõltumatu auditi juhtimisega;
 - b) lepinguosaliste vahelise dialoogi ja teabevahetuse edendamisega.

5. Lepingu haldamine

Ühiskomitee

- a) korraldab Guyana puidu seaduslikkuse tagamise süsteemi (GTLAS) rakendamisvalmiduse sõltumatu hindamise VIII lisas kirjeldatud kriteeriumide kohaselt. Hindamisel tehakse kindlaks, kas V lisas kirjeldatud FLEGT-litsentsimissüsteemi aluseks olev GTLAS toimib nõuetekohaselt;
- b) pakub kuupäeva, millal FLEGT-litsentsimissüsteem peaks töökorras olema;
- c) saab vastavalt käesoleva lepingu artiklile 12 lepinguosalistelt teateid selle kohta, kui lepinguosalistel on mõistlikuid kahtlusi või nad on leidnud tõendeid eeskirjade täitmisest kõrvalehoidmise või eeskirjade eiramise kohta FLEGT-litsentsimissüsteemi rakendamisel, ja määrab vajaduse korral kindlaks järelmeetmed;
- d) töötab välja ja võtab vastu käesoleva lepingu täitmise ajakava ning seire- ja hindamisraamistiku selle ajakava täitmise jälgimiseks;
- e) vaatab läbi imporditud puittoodete kontrollimenetluste juhendi ja GTLASi kontrollimenetluste juhendi, mis sisaldab metoodikat ja kriteeriume GTLASis sisalduvate riskipõhiste lähenemisviiside kohta, ning esitab nende kohta märkusi;

- f) vaatab läbi kaebused, mis on seotud FLEGT-litsentsimissüsteemiga ühe või mõlema lepinguosalise territooriumil;
- g) peab spetsiaalset arvestust, et jälgida kõiki lepingu lisades tehtud muudatusi, ja säilitab sidusrühmadega peetud asjakohaste koosolekute protokolle. Neid andmeid ja dokumente säilitatakse alates jõustumisest ja kogu käesoleva lepingu kehtivusaja jooksul;
- h) esitab soovitusi käesoleva lepingu eesmärkide saavutamise toetamiseks, muu hulgas seoses suutlikkuse suurendamise ning erasektori ja kodanikuühiskonna ja põlisrahvaste sidusrühmade osalemisega;
- i) loob vajaduse korral töörühmi, et käsitleda kõiki käesoleva lepingu täitmise aspekte;
- j) kooskõlas IX lisaga koostab ja avaldab lepinguosaliste esitatud teabe põhjal käesoleva lepingu täitmise aastaaruanded;
- k) saab lepinguosalistelt ettepanekuid käesoleva lepingu või selle lisade muutmiseks ja käsitleb neid, esitab lepinguosalistele soovitusi kõnealuste muudatusettepanekute kohta ning võtab vastu käesoleva lepingu lisade muudatused vastavalt lepingu artiklile 27;

- l) käsitleb ühe või teise lepinguosalise ettepanekul kõiki muid käesoleva lepingu täitmisega seotud küsimusi;
- m) erimeelsuste korral seoses käesoleva lepingu kohaldamise või tõlgendamisega püüab leida vastuvõetava lahenduse koostöös lepingu artikliga 25.

6. Lepingu täitmise jälgimine ja lepingu läbivaatamine

Ühiskomitee

- a) jälgib VII lisas esitatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme;
- b) tagab, et käesoleva lepingu sotsiaalse, majandusliku ja keskkonnamõju hindamine on koostöös heade tavade ja lepinguosaliste vahel kokku lepitavate kriteeriumidega, ning esitab asjakohased lahendused kõnealuse hindamise käigus tuvastatud probleemidele;
- c) tagab, et käesoleva lepingu täitmist hinnatakse korrapäraselt, vajaduse korral ka pistelisi kontrole tehes;

- d) tagab siseturu ja rahvusvahelise turu olukorra jälgimise ja selle kohta aru andmise korrapärase ajavahemike tagant, esitab ettepanekuid vajalike uuringute kohta ja soovitab turuanalüüsi aruannete põhjal meetmeid.

7. Sõltumatu auditi haldamine

Ühiskomitee

- a) annab nõusoleku lepinguosaliste valitud ja Guyanaga lepingu sõlminud sõltumatu audiitori määramisele kooskõlas VI lisas esitatud sõltumatu auditi juhistele;
- b) annab nõusoleku sõltumatu audiitori lepingu pikendamisele, mis võib olla vajalik;
- c) uurib sõltumatu audiitori aruandeid;
- d) teeb ettepanekuid meetmete kohta, mida tuleb võtta sõltumatu auditi aruannetes esitatud küsimustele vastamiseks ja soovitude täitmiseks;

- e) vaatab läbi kolmandate isikute kaebused sõltumatu audiitori tegevuse kohta;
 - f) kinnitab sõltumatu audiitori koostatud ja esitatud sõltumatu auditi menetluskorra käsiraamatu ning kinnitab sõltumatu audiitori dokumenteeritud menetluste raames esitatud auditiaruande;
 - g) lepib kokku sõltumatu audiitori töögraafiku ja soovitab vajaduse korral lisaauditeid;
 - h) vaatab läbi sõltumatu audiitori esialgsed aruanded ja sõltumatu audiitori kokkuvõtva aruande, esitab nende kohta märkusi ja kinnitab need;
 - i) palub sõltumatult audiitorilt vajaduse korral täiendavat eriaruannet;
 - j) jälgib vajaduse korral parandusmeetmeid, mida lepinguosalisel on võtnud sõltumatu audiitori tuvastatud probleemide lahendamiseks.
-